

tudi na družbenih omrežjih

primorskiD primorski_sport

— postani naš sledilec —

Primorski dnevnik

št. 129 (21.366) leto LXXI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 vasi Zákriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 6. JUNIJA 2015

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale, D.L. 353/2003
convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

5.0.6.06

1,20 €

Markovec
je tudi
Monte
San Marco

SANDOR TENCE

Italijanska in madžarska narodna skupnost, ki živita v Sloveniji, na papirju uživata zelo dobro zaščito, vsakdanja praksa pa večkrat ni v sozvočju z zakoni. To velja tudi za vidno dvojezičnost v Istri, ki precej peša, na kar stalno opozarjajo zastopniki italijanske manjšine. Nekatere ustanove in uprave so pač bolj občutljive do manjšinskih pravic, druge manj, kar se redno dogaja tudi v naših krajih.

Enojezični napis pred včeraj odprtим cestnim predorom Markovec je hud spodrljav ne samo avtocestne družbe Dars, temveč tudi slovenske vlade. Ko je prejšnji teden italijanska samoupravna skupnost opozorila na kršenje manjšinskih pravic, je imela Ljubljana dovolj časa, da poskrbi tudi za italijansko ime na napisu ob vhodoma v predor. Tega žal ni naredila, čeprav bi lahko.

Takšne in podobne zgodbobe so na dnevnem redu tudi pri nas. Dars se v marsičem obnasa kot italijanski Anas, ki že dolgo let na tržaški obvoznici dlakocepi o vprašanju dvojezičnih smerokazov in napisov, za katere na Goriškem kaže dosti veče zanimanje družba Autovie Venete. Morda zato, ker posluje pod okriljem deželne uprave.

Včeraj smo z veseljem poročali o večjezičnih napisih in tablah na novi železniški postaji v Čedadu, danes pa moramo izpostaviti, da je odprtje predora Markovec skalila kršitev ustavnih pravic avtohtone italijanske skupnosti.

ŠPETER - Praznovanje ob 30-letnici dvojezične šole

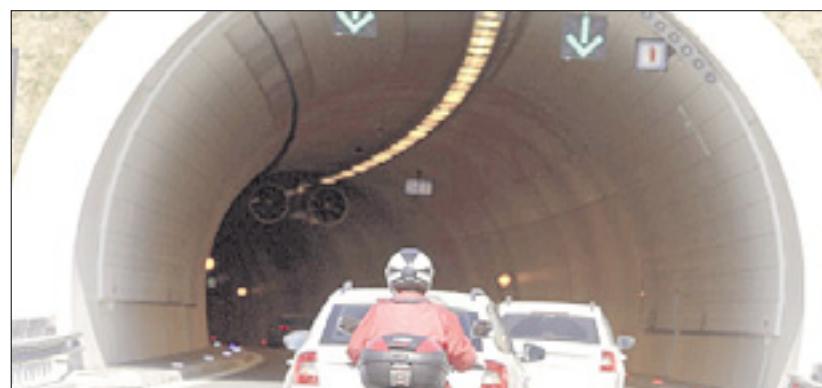
»Bastardnik« jezik dobil ugled in dostojanstvo

ISTRA - Novi cestni predor

Markovec končno odprt

Italijanska manjšina spet opozorila na enojezični napis pred vhodom v tunel

IZOLA - Predsednik slovenske vlade Miro Cerar je včeraj popoldne uradno predal prometu petkilometrski odsek hitre ceste Koper-Izola z novim predorom Markovec (foto RTV SLO). Cerar je priznal, da so na izgradnjo predora čakali predolgo. Napovedal je spremembo zakonodaje, da se ne bi ponovila zavlačevanja s postopki.

Italijanska unija je znova protestirala zaradi enojezičnega napisa pred vhodom v tunel, ki predstavlja kršitev ustavnih pravic Italijanov.

Na 2. strani

ŠPETER - Tridesetletnica špetrsko dvojezične šole je bila včeraj priložnost za veliko praznovanje. Dogajanje se je začelo popoldne pred centrom SMO, kjer so ob nagovorih uglednih gostov odprli dokumentarno razstavo. Zbrane je najprej pozdravila ravnateljica Šole Sonja Klanjšček, nакar sta spregovorila predsednica deželne vlade Debora Serracchiani in minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc. Prisotnih je bilo še veliko drugih uglednih gostov in predstavnikov organizacij iz videmske, tržaške in goriške pokrajine. Po nagovoru nekdanjega deželnega šolskega ravnatelja Bruna Forteja, ki je za solo v obdobju njene uveljavljanja in rasti veliko naredil, pa je o soli spregovorila njena dolgoletna ravnateljica Živa Gruden.

Na 3. strani

Azbest: proces proti vodstvu pristanišča

Na 4. strani

V Trstu tridnevni festival burje

Na 8. strani

Ronški delavci spet kličejo na pomoč

Na 12. strani

Na višjih srednjih šolah v Gorici požarna vaja

Na 13. strani

Draguljarna Skerlavai

TRST, UL. BATTISTI, 2 - TEL. 040-7606012

ŠTEVERJAN Likof so pomladili

Cellar 13

- MONFALCONE MATERASSI Ul. Boito 38/E (nasproti vojašnice)
Tel.: 0481.45.48.7
- GORIZIA MATERASSI Korzo Italia 123
Tel.: 0481.530.537

LEŽIŠČA - VZGLAVNIKI - PODLAGE - POSTELJE 50%
POPUSTI OD 10% DO

ANATOMSKI VZGLAVNIK 100% lateks	€59,00	-50%	€ 29,50
LEŽIŠČE memory foam	cm 80x190 €498,00	-50% €249,00	cm 160x190 €996,00 €498,00
LEŽIŠČE ortopedsko - vzmeti	cm 80x190 €198,00	-50% €99,00	cm 160x190 €396,00 €198,00
LEŽIŠČE lateks		cm 80x190 €398	-50% €199,00
ELEKTRIČNA PODLAGA el. dvigovanje vzglavnika in naslona za noge	cm 80x190 €832,00	-40% €499,00	
ELEKTRIČNI POČIVALNIK el. dvigovanje celotnega počivalnika		-40% €984,00	€590,00

ISTRA - Uradno odprtje novega cestnega predora

Markovec je po številnih zapletih končno prevozen

Predsednik slovenske vlade Miro Cerar obžaloval zavlačevanja s postopki

IZOLA - Predsednik slovenske vlade Miro Cerar in predsednik uprave družbe za avtoceste Dars Matjaž Knez sta včeraj popoldne po krajiš slovesnosti z rezanjem traku tudi uradno prometu predala petkilometrski odsek hitre ceste Koper-Izola s predorom Markovec. Cerar je priznal, da so na izgradnjo predora čakali pre dolgo. Napovedal je spremembo zakonodaje, da se ne bi ponovila zavlačevanja s postopki. Dobra dva kilometra dolg dvocestni predor Markovec po besedah predsednika vlade »predstavlja pomembno infrastrukturno pridobitev tako za lokalno okolje kot tudi za celotno državo.«

»Čakali smo ga dolgo, kar predolgo. Kot že mnogokrat pred tem je tudi ta projekt pestilo mnogo težav, je priznal premier, ki je poleg težav s samimi izvajalci del opozoril tudi na težave v zakonodaji. Vlada se tega zaveda, je zatrdil Cerar ter napovedal, da bo zato spremenila zakonodajo »tako, da se ne bo več ponovila desetletna gradnja cestnega odseka, ki je dolg le dobrih pet kilometrov.«

S predajo omenjenega odseka v promet bodo odpravili ozko grlo pri Smedeli, a Cerar se zaveda, da njihova naloge s tem ni konec. Kot je napovedal, bo vlada pospešeno nadaljevala aktivnosti za dokončanje prometnih povezav.

Zavedajo se namreč, da bodo le do-

Novi cestni predor
Markovec le z
enojezičnim
napisom

FOTO RTVSL

končane prometne povezave, kot je na primer cesta Koper-Dragonja in tudi Jagodje-Lucija in naprej proti Hrvaški, dokončno odpravile prometne težave na Obali in dvignile kakovost bivanja lokalnih prebival-

cev. Prav tako je premier vesel, da so z izgradnjo hitre ceste lahko obalno cesto preddali v upravljanje občinama Koper in Izola. »Na ta način bodo lokalne skupnosti pridobile približno deset odstotkov slo-

venske obale,« s tem pa bosta občini lahko realizirali svoje načrte glede razvoja prostora ob obali, je dodal Cerar.

Prvi mož Darsa Knez je poudaril, da je bila izgradnja avtocestnega sistema dober projekt: »Danes Slovenijo povezuje 600 kilometrov avtocest, veliko število viaduktov, mostov in tunelov.« S hitro cesto Koper-Izola pa predajajo namenu »najmodernejsi in najkvalitetnejši objekt v Republiki Sloveniji.« Novi, 5,2 kilometrov dolg odsek hitre ceste Koper-Izola, ki gre skozi Markovec, bo sicer vinjeten do priključka na obstoječo izolsko obvoznico, zato pa je vlada na četrtkovi seji poskrbela za predajo obalne ceste med Koprom in Izolo v upravljanje lokalnim skupnostim, kar je bil pogoj zupanov obalnih občin.

Odločitev o gradnji predora Markovec na slovenski obali je bila sprejeta že v 80. letih minulega stoletja. Predlog državnega lokacijskega načrta za projekt hitre ceste Koper-Izola, katere del je tudi predor pod hribom Markovec, je bil sprejet šele leta 2004. Zapleti so se začeli že pred gradnjo predora in so se ob številnih pritožbah in v času gospodarske krize stekajih izvajalcev sledili še med samo gradnjo. (STA)

PREDOR MARKOVEC - Protest Italijanske unije

Enojezični napis je groba kršitev slovenske zakonodaje

Prejeli smo:

Italijanska unija deli mnenje Obalne samoupravne skupnosti italijanske narodnosti iz Kopra, ki opozarja, da napis ob vhodu v predor pod Markovim hribom ne spoštuje določil s področja vidne dvojezičnosti, saj je napis zgodlj v slovenskem jeziku, »Predor Markovec.«

Manjkajoča postavitev napisa v italijanskem jeziku - ki je uradni jezik na narodno mešanem območju občin Ankaran, Koper, Izola in Piran - s strani Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji d.d. (DARS d.d.) predstavlja grobo kršitev veljavne slovenske zakonodaje s področja enakopravnosti jezikov avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti na njenem območju zgodovinske prisotnosti. Družba DARS d.d., ki v danem primeru izvaja svojo dejavnost na dvojezičnem območju občin Koper in Izola, je dolžna izpolnjevati zakonodajo s področja zaščite enakopravnih rabe italijanskega jezika.

Slovenija je na mednarodni ravni ratificirala številne pomembne dokumente za zaščito pravic avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti, ki so bili sprejeti s strani OZN, Evropske Unije, Sveta Evrope, OVSE itd. Naj na tem mestu izpostavimo Evropsko listino o regionalnih ali manjšinskih jezikih in Okvirno konvencijo za varstvo narodnih manjšin Sveta Evrope. Z ratifikacijo le-teh je Slovenija prevzela visoke standarde na področju uradne rabe jezikov manjšin. Slovenija je prav tako prevzela vlogo pravne naslednice pri zagotavljanju zaščite italijanske narodne skupnosti, kot to določa Posebni statut kot dodatek k Londonskemu memorandumu iz leta 1954 in Osimski sporazumu iz leta 1975.

Na državni ravni je italijanski jezik ob slovenskem jeziku uradni jezik, kot tudi določa 11. člen Ustave Republike Slovenije. Uradno rabo italijanskega jezika ureja tudi Zakon o javni rabi slovensčine iz leta 2004, ki v 3. členu določa, da se na območjih občin, v katerih živita italijanska ali madžarska

narodna skupnost, javna raba italijanščine ali madžarsčine kot uradnih jezikov zagotavlja na način, kot zakon ureja javno rabo slovensčine in v skladu z določbami posameznih področnih zakonov. Na občinski ravni se na vseh področjih javnega življenja ureja izvajanje dvojezičnosti z odloki, ki določajo tudi sankcije v primeru kršitev.

Na podlagi vsega naštetege Italijanska unija poziva vse pristojne ustanove, da se ob spoštovanju veljavnih zakonskih določil namesti dvojezična tabla, ki bo vsebovala tudi poimenovanje v italijanskem jeziku, in sicer »Tunnel di Monte Marco« ali bolje »Tunnel San Marco.« S tem bo tudi v celoti izraženo spoštovanje do bogate zgodovinsko-kultурne dediščine, kjer dvojezično poimenovanje krajev v vsej polnosti izraža bogato raznolikost takšne kulturne dediščine.

Italijanska unija obenem osoja vse oblike ksenofobije, rasizma, diskriminacije in nestrpnosti, ki se v zadnjem obdobju pojavljajo na številnih družbenih omrežjih ter spletnih medijih, in se nanašajo prav na vprašanje dvojezičnosti in spoštovanje pravic avtohtone italijanske narodne skupnosti. Odprto obsojamo vsakršno obliko izražanja soraštva in etnične nestrpnosti, ki je v nasprotju s 63. členom Ustave Republike Slovenije in ostalimi sporazumi in mednarodnimi dogovori s tega področja. Apeliramo na vladu in državni zbor Republike Slovenije, na predstavnike političnih strank, predstavnike različnih ustanov, medijev in na predstavnike civilne družbe, da skupaj zavzameмо stalische jasnega zavračanja in obsojanja takšnih ravninan, ki temeljijo na predoskih ksenofobičnega tipa.

Italijanska unija si bo tudi v bodoče prizadevala za ohranjanje vrednot sobivanja, za medkulturni dialog, za spoštovanje zgodovinske raznolikosti Istra in za negovanje boštva, ki ga zagotavlja prisotnost narodnih skupnosti na območju Severnega Jadrana za celotno območje in prispeva k njegovemu družbeni, ekonomski, kulturni in civilni rasti.

Maurizio Tremul-Italijanska unija

Maurizio Tremul

POSTOJNA - Včeraj ponoči na avtocesti pri počivališču Studenec

V kombiju umrl 30-letnik

Težko prometno nesrečo je z napačnim vključevanjem na vozni pas zakrivil voznik tovornega vozila

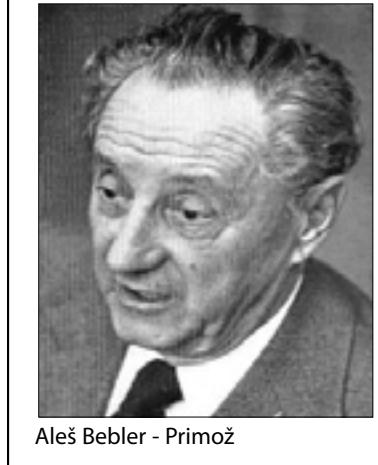
POSTOJNA - Včeraj ponoči je na primorski avtocesti prišlo do prometne nesreče s smrtnim izidom. Koprsko policijska uprava je ob 3.49 prejela obvestilo o hujši nesreči pri počivališču Studenec. Policisti so na kraju ugotovili, da se je 43-letni voznik tovornega vozila s priklopnikom, državljan Slovaške, vključeval s počivališča na avtocesto. Takrat je po desnem pasu pripeljal 21-letni voznik kombija iz Ljubljane, ki je vozil po avtocesti od Razdrtega proti Postojni. Z desnim delom kombija je trčil v zadnji del tovornega vozila, 30-letni sopotnik v kombiju pa je na kraju umrl. Policisti so ob navzočnosti prostovoljnih gasilcev iz Postojne opravili ogled prizorišča z izvedencem cestno prometne stroke, preiskovalno sodnico in državnim tožilcem. Zoper voznika tovornega vozila bodo policisti podali kazensko ovadbo zaradi napačnega vključevanja v promet s pospeševalnega pasu na avtocesto.

Prizorišče tragične prometne nesreče na primorski avtocesti

DANES

Ankaran: odkritje kipa Aleša Beblerja

Aleš Bebler - Primož

ANKARAN - Občina Ankaran in Združenje borcev za vrednote NOB Ankaran prirejata danes ob 11. uri v spominskem parku v Ankaranu spominsko svečanost ob 70-letnici zmage nad nacifašizmom in postavitev novega spomenika Aleša Beblerja-Primoža. Prejšnji spomenik so namreč ukradli. Slavnostni govornik bo Jože Pirjevec. V programu, ki ga bo povezoval Igor Delfin, bodo sodelovali učenci osnovne šole Ankaran, dramski igralec Radoš Bolčina, Anton Bebler in Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič.

Podelitev priznanj in nagrad Mlada Vilenica

DIVĀČA - V okviru letosnjega mednarodnega literarnega natečaja Mlada Vilenica 2015 bodo danes ob 16. uri v Lokvi podljene nagrade sodelujočim na 15. Mladi Vilenici. Med nagrajenci, ki bodo dobili posebno priznanje, je tudi dijakinja srednje šole sv. Cirila in Metoda iz Trsta Elena Antoni. Spored bodo obogatile taborniške delavnice v organizaciji Rodu Kraških j'rt iz Sežane in Rodu modrega vala iz Trsta in Gorice, na ogled bo tudi prodajna razstava ilustratorjev mladinske revije Galeb.

ŠPETER - Veliko praznovanje ob 30-letnici dvojezične šole

Živa Gruden: Povzpeti se moramo visoko, če hočemo videti daleč

ŠPETER - Tridesetletnica špetrske dvojezične šole je bila včeraj priložnost za veliko praznovanje. Dogajanje se je začelo popoldne pred centrom SMO, kjer so ob nagovorih uglednih gostov odprli dokumentarno razstavo. Zbrane je najprej pozdravila ravnateljica Šole Sonja Klanjšček, nakar sta spregovorila predsednica deželne vlade Debora Serracchiani, minister za Slovence v zamejstvu in posvetu Gorazd Žmavc. Prisotnih je bilo še veliko drugih uglednih gostov in predstavnikov organizacij iz videmske, tržaške in goriške pokrajine.

Serracchianijeva je med drugim poudarila, da deželna uprava trdnostojí za špetrsko šolo kot izvirnim modelom, kakor ima dežela dolžnost v vsam oziru varovati in ovrednotiti svoje kultuno in jezikovno bogastvo.

Po nagovoru nekdanjega deželnega šolskega ravnatelja Bruna Forteja, ki je za šolo v obdobju njenega uveljavljanja in rasti veliko naredil, pa je o šoli spregovorila njena dolgoletna ravnateljica Živa Gruden.

Slavnostni govor je, kot povedano, imela Živa Gruden, ki je med drugim povedala: »Ko smo pred tridesetimi leti opazovali naših prvih deset malčkov v vrtcu in se veselili skoraj vsake nove besede, nove pesmice ali risbice, si gotovo nismo predstavljal, da bomo prišli tako daleč. Veseli smo bili, da pogumna, za tisti čas kar predrazna zamisel našega »očeta«, prof. Pavla Petričiča, da si glede na to, da državna šola noče slišati za naš jezik, postavimo šolo sami po meri naše skupnosti, ni v kali zamrla in da je vendorle mogoče priklicati v življenje nekaj, kar so skoraj vsi imeli za nemogoče.«

Prav tako: tisti »bastardni« jezik, ki se ne more »ne brat ne pisat«, ki ga vsaka vas drugače zavije, s katerim ne prideš dlje kot do Mosta in ki se ga je marsikdo otepjal kot znamenja manjvrednosti, je stopil v šolske klopi, postal je nosilec znanja in s tem počasi pridobil na vrednosti in ugledu.

Prva leta je bilo zlasti druženj med družinami res veliko: prihajali so ne samo starši, temveč tudi stari starši, drugi sorodniki in družinski priatelji, da se je zdelo, da nas je več; drug drugega so prepričevali in ponavljali argumente, s katerimi pojasnjevati okolju, zakaj so svojega otroka poslali na takto neobičajno in tvegano pot. Predvsem tvegano, kajti marsikdo je mislil, da se v taki šoli otroci ne bodo naučili dovolj, predvsem pa, da ne bo do znali italijansko.

In ko so ti otroci tudi navzven pokazali, da znajo brez problemov prehajati iz jezika v jezik, razumeti, kar jim je ta ali oni pravil, in se v odzivanju suvereno prilagajati sogovorniku, so dvomi in pred sodki morali splahneti. Tako je zanimanje za šolo raslo, število vpisov se je večalo, še pa je utrjevala svojo prisotnost v okolju in postala vse bolj ena od normalnih izbir.

Prav ta zadoščenja in zavest, da ustvarjamo nekaj posebnega in v naših sicer skromnih okvirih tudi velikega, sta nam dajala pogum, da smo vztrajali tudi v časih, ki niso bili lahki. Prebrodili smo dolgo obdobje pollegalnosti, ko nismo imeli niti statusa zasebne šole in so naše otroke uradno šolali neposredno starši, prestali smo obdobja prostorskih in finančnih stisk in doživeljali kar nekaj selitev znotraj posameznih sedežev in s prvotnih prostorov, kjer smo danes odprli do-

kumentarno razstavo, v preurejeno stavbo opuščene poklicne šole v Ažlinski ulici, ter nato iz nje, kar še danes vsi krepljko občutimo.

Na naši poti nismo bili sami: stalo so nam ob strani deželne organizacije naše narodnostne skupnosti, imeli smo tako finančno kot politično podporo same deželne uprave. V Sloveniji smo že od vsega začetka lahko računali na pomoč Ministrstva za šolstvo, pozneje pa tudi Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. Na poti javnega priznanja in dograjevanja so nam pomagali naši parlamentarci. V ključnih trenutkih smo tudi na šolskem ministrstvu v Rimu našli odprte sogovornike, vse od svoje ustanovitve pa nas podpira in ščiti Deželni šolski urad. Predolgo bi bilo, če bi hotela omeniti tudi vse ljudi, ki stojijo za tem naštevanjem, vsem pa naj gre naša iskrena zahvala.

Gojimo in razvijajmo naš jezik, skrbimo, da ne usahnejo tisti viri, ki ga prav z vsake naše vasi napajajo z bogastvom različnosti in pristnosti, obenem pa negujimo tudi višje oblike, ki nam omogočajo širše poglede. Povzpeti se moramo visoko, če hočemo, da bo naš pogled segel daleč. Zato pri delu v šoli nikoli nismo občutili potrebe, da bi izbirali med narečjem in knjižno slovenščino, saj smo se vedno zavedali, da nam je potrebno oboje. In da poleg tega potrebujemo tudi državni jezik in druge jezike, da bodo naši otroci enakopravni državljeni Evropi.

To je didaktično jezikovni model, ki našim dolinam omogoča ohranjanje njihovih specifičnih značilnosti, čezmejno povezovanje in sodelovanje ter odpiranje v svet. Vsako omejevanje na krajevne govore in zanikanje njihove slovenske narave, ki ga nekateri zadnje čase predlagajo in ki se je žal vsililo tudi v občinske akte, pomeni zapiranje v samozadostnost, gledanje nazaj, odklanjanje razvojnih možnosti in ne vodi nikam. Šola takih gledanj ne more sprejemati, ker je po svoji naravi usmerjena naprej«, je še povedala Živa Gruden.

Pod vodstvom Davida Klodiča je nastopil pevski zbor Fajnabanda, sestavljen iz šolskega osebja, staršev in nekdanjih učencev dvojezične šole

NM

ŠPETER - Čestitke in poziv slovenske stranke
SSk: dvojezična šola tudi v Bardu in Tipani

TRST - Stranka Slovenska skupnost čestita dvojezični šoli v Špetru ob praznovanju prvih trideset let uspešnega delovanja v korist slovenskega jezika, kulture, narodnega izročila in medsebojnega spoznavanja in sožitja v Benečiji.

Več desetletna prehodata pot je zgodba o navdušenju, uspehih, premoščenih težavah in velikem žrtvovanju vseh, ki so že začetka 80. let prejšnjega stoletja verovali na načrt in ga načelo skozi generacije učiteljic in učiteljev, staršev in odraščajoče mladine prenesli in razvili vse do današnjih dni, piše v sporocilu Ssk.

»Sedanj čas nas postavlja pred nove izzive. Slovensko oz. večjezično vzgojno-izobraževalno ponudbo je potrebno še okrepliti in razširiti na območja, ki so

še odkrita, a so že izrazila potrebo in praviljenost za nove izzive. Slovenska skupnost kot zbirna stranka Slovencev v Italiji zato prepričano podpira zahteve po odprtju trijezične (slovenske-italijanske-nemške) šole v Kanalski dolini, kjer se je deželni svetnik Igor Gabrovec že o tem pogovarjal z županom v Naborjetu Borisom Preschernom.«

Slovenska stranka prav tako podpira zahtevo občinskih upraviteljev in družin, ki so izrazile pričakovanje, da se dvojezična ponudba razširi tudi v Tersko dolino, odnosno v Bardo in Tipano.

prej do novice
www.primorski.eu

AUTOVIE VENETE
Na avtocestah danes in jutri povečan promet

PALMANOVA - Po črnem torku s 70-kilometrsko kolono tornjakov na avtocesti A4 družba Autovie Venete opozarja na nevarnost črne nedelje na deželnem avtocestnem omrežju. Povečan promet so beležili že včeraj, še več ga pričakujejo danes na avtocestah A4 in A23 z zastoji na izvozih proti morju pri Latisani, San Donaju in San Stinu ter na končni postaji pri Lizercu. Največ težav pa pričakujejo jutri z valom avstrijskih in nemških turistov, ki se bodo vrátili proti domu. Zato je pričakujejo med Latisano in Palmanovo na avtocesti A4 in občasno tudi na avtocesti A23 v smeri sever. V nedeljo bo veljala prepoved vožnje za tornjake od 7. do 22. ure.

ZGODOVINA - Namesto M. Bevka
Savin Jogan novi predsednik TIGR-a

SAVIN JOGAN

NOVA GORICA - Društvo za negovanje rodoljubnih tradicij organizacije TIGR Primorske je na skupščini za novo predsednika izvolilo Savina Jogana, ki je na tem mestu zamenjal pred kratkim umrelga Marjana Bevka. Toriče delovanja pod novim predsednikom bo obramba slovenske družbe pred sodobnimi pojavi fašizma in aktualizacija vlog držav, je dejal Jogan. Novi predsednik je dejal, da je društvo poznano in uveljavljeno med domoljubnimi in veteranskimi organizacijami, zato organizirajo številna srečanja in spominske prireditve, ki so vezane na zgodovino organizacije TIGR kot revolucionarne organizacije Julijske krajine, kot se je takrat imenovala. Napovedal je, da bodo odločno protestirali in zavračali ter branili slovensko družbo pred sodobnimi pojavi fašizma.

Organizacija TIGR (Trst, Istra, Gorica, Reka) je bila antifašistično domoljubno gibanje, ki se je razvilo v 20-ih letih prejšnjega stoletja na Primorskem, takrat pod Italijo. Gibanje je združevalo slovenske rodoljube, in to ne glede na politično in versko preprčanje, brez izključevanja, v boju za pravice in svoboščine Slovencev pod fašističnim totalitarizmom. (STA)

TRBOVLJE - Zborovska revija Pesem ne pozna meja
Nastopili tudi pevci in pevke iz Križa in Doberdoba

Koncert v Trbovljah je sklenil skupni nastop vseh pevskih zborov

TRBOVLJE - Tudi letošnja zborovska revija Pesem ne pozna meja je potekala v znamenju priateljskega snidenja med pevski zbori iz Slovenije, Italije in Avstrije. Zaradi finančnih težav na reviji letos žal ni bilo zborov iz Porabja. Slovensko pesem iz FJK so zastopali moški pevski zbor Vesna iz Križa ter mo-

ški zbor ter vokalna skupina Jezero iz Doberdoba. Križ in Doberdob sta bila skupaj s Trebčami in Trbovljami glavna pobudnika te zborovske revije, ki se je rodila leta 1968. Povezovala je in še vedno povezuje ne le pevske zborna, temveč tudi njihova matična kulturna društva.

SODIŠČE - Sodna obravnava o zadevi azbest v pristanišču

Vodilni možje obtoženi povzročitve smrti delavcev

Na tržaškem sodišču je včeraj do poldne potekala prva sodna obravnava, ki jo je sodišče razpisalo zoper tri nekdanje vodilne može v tržaškem pristanišču. Obtoženci Giuseppe Tonutti, predsednik Pristaniške ustanove med letoma 1973 in 1977, Michele Zanetti, predsednik Pristaniške ustanove med letoma 1977 in 1990 in edini prisotni na včerajšnji obravnavi, in Arrigo Borella, generalni direktor Pristaniške ustanove med letoma 1981 in 1985, so obtoženi povzročitve smrti delavcev in ogrožanja zdravja zaposlenih. Sojenje je zahtevalo tožilka Maddalena Chergia, ki je prepričana, da so omenjene osebe posredno odgovorne za smrt enega pristaniškega delavca ter za enega obolelega za azbestozo. Trem vodilnim ljudem Pristaniške ustanove tožilka očita tudi kršenje varnostnih predpisov.

Postopkov v zvezi z azbestom je več, včerajšnja sodna obravnava pa je bila prva, ki obravnava azbest v tržaškem pristanišču. Sicer je v teku še en postopek, v katerem več vodilnih mož obtožujejo povzročitve smrti 30 pristaniških delavcev, ki so umrli med letoma 2002 in 2014, v pristanišču pa so delali v šestdesetih in sedemdesetih letih preteklega stoletja. Na tem seznamu obtoženih so se znašli tudi Tonutti, Zanetti in Borella. Ker tožilstvo za ta postopek še ni zahtevalo sojenja, so odvet-

Nekdanji predsednik Pristaniške ustanove in Pokrajine Trst Michele Zanetti

niki dotednih treh obtožencev (Frezza, Borgna in Bartolucci) včeraj zahtevali združitev obeh postopkov. Sodnica Laura Barlesi je njihovi prošnji ugodila in preložila sodno obravnavo na 25. september.

Med čakanjem na včerajšnjo sodno obravnavo smo Michela Zanettija povprašali, kaj meni o kazenski ovadbi. 74-letni nekdanji predsednik Pristaniške ustanove (in tudi Pokrajine Trst) je kategorično zavrnil vse obtožbe z argumentom, da se v času, ko je nastopil predsedniško mesto v pristanišču, ni vedelo veliko o škodljivih vplivih azbesta. Zanetti je povedal, da se je o tem problemu začelo govoriti leta 1977, ko je v Trst priplula ladja, polna azbesta, ki je povzročila nemir med zaposlenimi. »Že leto pozneje, se pravi leta 1978, smo kot Pristaniška ustanova, neodvisno od pristojnega ministrstva, sprejeli

Pogled na tržaško pristanišče

ARHIV

serijo varnostnih ukrepov, s katerimi smo cloveka in njegovo zdravje želeli zavarovati,« je pojasnil nekdanji predsednik. Na vprašanje, kaj sodi med te varnostne ukrepe, je odgovoril, da so vsem delavcem, ki so bili izpostavljeni azbestnemu prahu ali prahu materialov, ki vsebujejo azbest, priskrbeli ustrezno delovno ali varovalno opremo (kombinezone, rokavice in maske) in garderobni prostor za ločeno preoblačenje in hranjenje delovne obleke. Zbrali so tudi strokovne ocene pooblaščenih zdravnikov in določili, da je treba azbest kot surovino shranjevati in prevažati v zaprateni in označeni embalaži. »Ne čutim

se krivega niti odgovornega, saj v času mojega predsedovanja nihče ni strokovno opredelil nevarnosti azbesta. Ustanova je pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu sprejela že leta 1978 in ga spoštovala vse do prepovedi uporabe azbesta v Italiji leta 1992,« je bil odločen Zanetti.

Ali bo ta sodni postopek dobil pravi epilog, ni znano, dejstvo pa je, da je zadeva veliko bolj kompleksna, kot se zdi na prvi pogled. To je potrdil tudi Zanettijev odvetnik Borgna, ki je poudaril, da bo obrambni vidik zelo kompleksen in razčlenjen. (sc)

TRST - Na poveljstvu v Istrski ulici

Karabinjerji ob prazniku poudarili skrb za ljudi

Levo vladna prefektinja Francesca Adelaide Garufi in poveljnik Andrea Guglielmi podeljujeta priznanja; spodaj Nina Cocianich in Valentina Sancin sta bili deležni zahvale za tečaje slovenščine

FOTODAMJ@N

Na dvorišču vojašnice Petitti Di Roreto v Istrski ulici, so včeraj karabinjerji praznovali 201. obletnico ustanovitve. Poleg postrojenih vojakov, veteranov in njihovih družin so se slovensnosti udeležili predstavniki mestnih oblasti javnih uprav in nadškofije.

Po polaganju venca k spominskemu obeležju in branju poslanice predsednika republike Sergio Mattarella in vsedržavnega poveljnika karabinjerjev, generala Giuseppe Tonutti, so navzočim spregovoril pokrajinski poveljnik, polkovnik Andrea Guglielmi. Nevedel je kopico podatkov o dejavnosti karabinjerjev na Tržaškem v zadnjem letu. V okviru številnih akcij proti kriminalu in za zagotovitev javnega reda in varnosti državljanov so karabinjerji aretirali 172 ljudi, medtem ko so jih 1590 na svobodi prijavili sodnim oblastem. Skupno so se ukvarjali s 4.985 raznimi delikti.

Guglielmi je v tem okviru poudaril pomen sodelovanja z državno policijo in številnih stikov z javnimi upravami in ustanovami. Karabinjerji se pri svojem vsakodnevnom delu maksimalno trudijo, da zagotovijo varnost državljanov. Poveljnik je tudi podčrtal uspeh tečajev slovenskega jezika in se zahvalil prisotnima Nini Cocianich in Valentini Sancin za uspešno poučevanje. Sledilo je nagrajevanje številnih karabinjerjev, ki so se posebej izkazali pri svojem delu.

ČRNA KRONIKA - Boksar iz bara Cinque porte

V priporu tržaški »pobesneli bik«

V okviru preiskave o pretepu pred barom Cinque porte v Ulici San Marco (na vogalu z Ulico Broleto), zaradi katerega je kvestor pred dnevi odredil petnajstdnevno prisilno zaprtje lokal, so policisti mobilnega oddelka nazadnje aretirali eno osebo, drugo pa kazensko ovadili na prostosti. V priporu se je znašel 42-letni italijanski državljan Luca Movio, nekdanji tržaški boksar, čigar ime se je bolj kot na športnih straneh že neštetokrat pojavilo v krajevni črni kroniki - in v sodnih fasciklih.

Movio in njegov pajda sta se prejšnji četrtek zjutraj močno sprila s 54-letnim someščanom, vsi trije so bili menda močno optiti. Dvojica je 54-letnika naposled pretepla do krvi, žritev je obležala na tleh z močno poškodovanim obrazom in udarčinami po cellem telesu. Preiskovalcem sprva ni bilo jasno, kje je do pretepa dejansko prišlo. Zaposlen v lokalnu je trdil, da je krvavi moški vstopil v bar ob jutranjem

Zaprti lokal Cinque porte FOTODAMJ@N

odprtju. Policisti so v sodelovanju z državnim tožilstvom več dni zbirali obvestila in iskali morebitne očivide, včeraj pa so navedli, da je do nasilja prišlo v samem baru. Nasilju je v glavnem botrovalo prekomerno pitje, osumljenca sta večkrat močno udarila svojo žrtev. Vsi trije so bili v baru Cinque porte, nad katerim so se zradi nočnega hrupa in prerekanj že večkrat pritožili sosedje (policija je večkrat obiskala lokal).

Preiskovalci so ugotovili, da sta Movio in njegov prijatelj isto noč pretepla še dva gosta lokal, ki sta se zatekla po zdravniško pomoč; eden si je resnej poškodoval oko. Najhuje pa se je poškodoval 54-letni Tržačan, ki je še vedno v katinarski bolnišnici in zaradi poškodovane celjusti še more govoriti s policiji.

Boksar Luca Movio je bil leta 2009 obsojen, ker je pod taknil požar v neki halji v industrijski coni pri Orehu, kopico obtožb pa si je nakopal že pred 10 do 15 leti. V enem primeru je v Ul. Carducci recimo fizično napadel bolničarja, trčil v rešilni avtomobil ter poškodoval še karabinjerja, pozneje pa je v neki točilnicu v Ul. Castaldi stepel dva policista. Tržaški »pobesneli bik« je trenutno spet v priporu. (af)

ALCATEL-LUCENT

Flextronics potrjuje naložbe

Deželni odbornik Gianni Torrenti

V Rimu je bilo včeraj na vrsti srečanje o prihodnosti tržaške tovarne družbe Alcatel-Lucent, ki jo je odkupil skupina Flextronics. Na sestanku, ki ga je priredilo ministvrstvo za gospodarski razvoj, so bili navzoči predstavniki skupine ter sindikalnih organizacij, pa tudi deželni odbornik Gianni Torrenti. Po njegovi oceni je bilo srečanje pozitivno. »Socenje je bilo umirjeno in poglobljeno. Udeleženci so potrdili, da je tržaška tovarna za skupino Flextronics strateško pomembna, skupina namerava utrditi svojo prisotnost v dolgem roku,« je izjavil Torrenti. Odbornik je spomnil sogovornike, da je deželna uprava razpolaga z učinkovitim sredstvom na področju raziskovanja, razvoja in inovativnosti, s katerimi lahko spodbudi kompetitivnost tržaške tovarne.

Predstavniki Flextronicsa so potrdili napovedane naložbe za integracijo tovarne Alcatel-Lucent v sistem skupine, pa tudi vsakoletne investicije v izobraževanje in poklicno izpopolnjevanje. Tovarno bo upravljalo avtonomno podjetje, ki bo torej potrebovalo nove kadre na upravnem in komercialnem področju. Včeraj so obenem poglobili vprašanje prehoda delavcev iz stare v novo družbo, vključno z začasno zaposlenimi.

DEVINSKI GRAD - Danes in jutri devetič Vitovska in morje

V ospredju mladi in sveže vinarske sile

Ob prvem srečanju z vitovsko lahko marsikateri degustator, a tudi skromni poznavalec vin, preko edinstvenega okusa spozna ozemlje, na kateri uspeva cenjena sorta belega vina. K uspehu vitovske nedvomno prispevata posebna mikroklima Tržaškega zaliva in kraška zemlja, poglaviti pa so ljudje, ki jim je delo v vinogradu strast in ne dolžnost.

Deveta izvedba pobude Vitovska in morje je na Devinskem gradu z otvoritvenim simpozijem postavila v ospredje predvsem mlade in sveže vinarske sile. Mogoče nekateri niso več tako rosnost mladi, kot je predsednik Društva vinogradnikov s Krasa Matej Škerlj, vendar so bila razmišljana izredno zrela in vredna aplavzov, ki so odmevali v kongresnem centru devinskogradu, začenši s Škerljevimi besedami: »Zemlje ne podeduješ, dobiš jo na posodo od prednikov, prepustil jo boš potomcem. Nove generacije vinarjev potrebujete spodbud in pomoci javnih ustanov, ker zemlja je bila, je in še bo neizpodbitno jamstvo teh, ki se bodo z njo ukvarjali.« Škerlj je obenem pozval na pomoč občinam, ki so po njegovem mnenju najbolj pristojna ustanova, s katero načrtovati konkretno kmetijske in vinogradniške projekte v sovočju z okoljem.

Protagonisti popoldne poleg degustacije samih proizvajalcev vitovske in jedi gostincev tržaške pokrajine so bili trije mladi vinarji, ki so na preprost in poseten način povedali občinstvu, zakaj so se odločili za delo v vinogradu in kaj jih najbolj spodbuja. Mogoče je najbolje strnil svoje razmišljjanje Lonjerc Gabrijel Cernigoj, ki je podedoval očetovo ljubezen do dela med trtami in jo spremenil v dolgoročni projekt z naslovom Gabi Wines. Svoje grozde goji v Lonjerju, v takih predelih, ki so še bolj zahtevni od kraškega brega. Ne bori se le z naklonom in zrasčenimi predeli, ki jih skuša spet posaditi s trto, bori se tudi z divjadjo oziroma, kot je sam povedal, je on tujec v domu divjega prasiča. »Borim se, saj uspevam praktično iz niča, željan pa sem novega razvoja te dejavnosti v svojem domačem kraju, nad vsem pa sem res »lačen« po saditvi novih trt.«

Ob Cernigoievih željah in načrtih je spregovorila tudi Carlotta Rinaldi. Priimek je sicer tesno vezan na vas Barolo

in tamkajšnjo rodno vrsto Barolo. S Cernigojem ju druži izkušnja v tujini, oba sta se preizkusila tudi v Avstraliji, ima se pa za izredno privilegirano. 27-letno dekle se poskuša uveljaviti ob pomoči sestre, postavi pa se proti intenzivnemu razvoju vinogradništva. Opozorila je, da so njene piemontse Langhe monotone in preveč posejane s trto, medtem ko se ona bori za raznolikost ozemlja. Zgodba zase pa je 40-letnik iz Tridentinskega Patrik Uccelli. Začel je s tremi hektarji površine, zdaj uspeva z belim in rdečim pinotom na posestvu Dornich v bovenski pokrajini. Prepričan je, da je edina možna pot uspeha čim bolj naravna proizvodnja.

Vsi trije govorci so se nedvomno obogatili z delovnimi izkušnjami tako v Evropi kot drugje po svetu, vsi pa so di-

več fotografij
na
www.primorski.eu

Na slikovitem prizorišču so poleg okusnih vin na voljo še druge dobrote; spodaj mladi vinogradniki (z leve) Matej Škerlj, Carlotta Rinaldi, Carolina Gatti, Patrik Uccelli in Gabrijel Cernigoj

FOTODAMJ@N

plomirani agronomi ali vinogradniški inženirji, po besedah Uccellija pa so prav takto potrebni pomoči politike.

O tem sta še pred njimi govorila podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec, ki je predstavil tudi smernice novega deželnega načrta za kmetijski razvoj, in evroposlanc Herbert Dorfmann, član Južnotiolske ljudske stranke in predsednik poslanske skupine za vino, žgane pijače in kakovostne jedi. Slednji je podal dokaj zanimive iztočnice o političnih skrbih do razvoja ozemlja, o novih delitvah evropskih prispevkov vinogradni-

kom in tudi o kočljivih omejitvah območij Natura 2000.

Posebne nagrade z naslovom Vitez vitovske je bila letos deležna Ami Scabar, ki je v letih najboljše ovrednotila vitovsko z izvrstnimi jedmi. Priznana kuhanica bo tudi današnja gostja prireditve, ob 18. uri bo prikazala hitro pripravo ribnih jedi, seveda ob nepogrešljivem kozarcu vitovske.

23 vinarjev z obeh strani meje, 22 gostincev in 15 proizvajalcev kakovostne hrane (od pršuta do medu) bo danes sprejemalo obiskovalce od 17.30 do 21.30.

Andrea Marušič

POLETNI NIZ - Vsak vikend

Gledališče vabi v muzej De Henriquez

Nov ministrski pravilnik, ki ureja delovanje italijanskih gledališč, ima tudi nekaj svetlih plati: eno izmed teh po mnenju Franca Peròja predstavlja spodbuda, naj produkcije uprizarjajo v stavbah in krajih, ki z gledališčem nimajo nič skupnega. Zato ne čudi, da se je Stalno gledališče Furlanije Julisce krajine odločilo, da se v poletnih mesecih »preseli« v Vojni mestni muzej za mir Diego De Henriquez. Med vojaškimi tanki in raznimi muzejskimi eksponati bo tako med 18. junijem in 22. avgustom zaživel manjši gledališki niz, posvečen stoletnici prve svetovne vojne, ki ga so vodstvo teatra in občinski upravitelji včeraj predstavili javnosti.

Gledališko poletje v muzeju bo 19. junija uvedla predstava *A Sarajevo il 28 giugno*, ki je nastala na podlagi istoimenske pripovedi v verzih, v katero je Gilberto Forti spletel enajst sarajevskih zgodb, »enajst nemogočih intervjujev s prav tolikimi protagonisti tistih dni,« kot je dejal Però. Zamisel zanje je že lani dal novinar Paolo Rumiz in v takrat še ne odprtrem muzeju sta tudi zaživeli enkratni ponovitvi. Letos so se odločili, da Fortijevu pripoved razpolovijo: 19., 20., 26., 27. junija in 3., 4., 10., 11., 17. in 18. julija bo mogoče prisluhniti prejemu izboru njegovih junakov, katerim bodo glasove posodili Gianfranco Saletta, Fulvio Falzarano, Maria Grazia Plos in Maurizio Zacchigna. Drugi del pa bo na sporedu 31. julija, 1., 7., 8., 14., 15., 21., 22. avgusta in ga bodo uprizorili Ariella Reggio, Paolo Fagiolo, Adriano Giraldi in Riccardo Maranzana. Za režijo bo poskrbel Giulia Corrocher, za glasbeno kulico pa godalni kvartet Iris.

12. julija se bo v muzeju De Henriquez (ki ga vsak mesec obišče okrog tisoč ljudi in naj bi leta 2017 dobil tudi novo halo, posvečeno 2. svetovni vojni) predstavil ansambel Arearea z gledališko-plesno predstavo *Ruedis ruote di confine*. 24. in 25. julija pa bo tu nastopila Sara Alzetta v monologu Piera Spirita *L'ultimo viaggio del Baron Gautsch* (o parniku, ki se je 13. julija 1914 potopil pred Rovinjem). (pd)

Večji zastoj po trku z avtobusom

Avtobus je bil za voznike nepremostljiva ovira

FOTODAMJ@N

Pozno popoldne je na Ulici Carducci in bližnjih ulicah nastal večji prometni zastoj, potem ko je na vogalu z Ul. Valdirivo prišlo do trčenja za avtobusom. Večjih posle-

dic ni bilo, vozniki pa so morali dalj časa čakati v vrsti. Avtobusi, ki vozijo proti mestnemu nabrežju, pobjejo po Ulici Valdirivo, odkar so Ulici Mazzini zaprli za promet.

MILJE - Dobra vest

Nasip Acquario bodo sanirali

Za onesnaženi nasip Acquario pri Miljah se zelo verjetno obetajo boljši dnevi. Na zadnji servisni konferenci, ki jo je preteklega 11. maja sklicalna deželna direkcija za okolje, se je namreč zaključil dolgotrajni postopek, ki je bil potreben za dokončno odobritev pet milijonov evrov vrednega načrta za sanacijo nasipa. Novico je sporočila Občina Milje, v sporočilu za javnost pa prihaja do izraza zadovoljstvo župana Nerja Nesladka in odbornika Marcia Finocchiara, saj se obeta konec okoli dvajset let trajajoče zgodbe, ki se je začela, ko je družba Acquario s.r.l. med punto Olmi in Tankini rticem hotela urediti kopališče, v resnicu pa je tam ustvarila odgaljšče z onesnaženim materialom. Od leta 2007 si občinska uprava prizadeva za sanacijo območja, ki je zdaj kot kaže na obzorju. Pri Občini Milje računajo začeti z deli že v teklu letosnjega leta, da bi bili vsaj nekateri predeli v kratkem že na voljo občanom.

VREME - Pekoči dnevi

Vročinski val bo še vztrajal

Naše kraje je zajel prvi vročinski val v tem letu. Marsikje so se temperature dvignile nad 30 stopinj Celzija, v prihodnjih dneh pa naj bi se še zvišale. To je napovedala deželna opazovalnica Osmer Arpa, ki ocenjuje, da se bodo v pondeljek v furlanski nižini temperature dvignite do 36 stopinj Celzija. Pri nas na obali bodo zaradi vetera temperature prijetnejše; danes zjutraj bo pihal borin, jutri pa naj bi zapihal severozahodni veter, zaradi česar se bodo temperature ustavile tik nad 30 stopinjam.

Ker gre za prvi vročinski val v tem letu in ker naše telo še ni navajeno na take temperature, naj izpostavimo nekaj priporočil, ki jim velja slediti celo poletje. Na vročino občutljivim ljudem zdravnik svetujejo, da se izogibajo neposrednemu soncu in se zadržujejo v hladnih prostorih. Priporočajo tudi čimveč pitja tekočin. Uživanje pijač, ki vsebujejo sladkor, kofein ali alkohol, ni priporočeno, hladna prha ali kopel pa sta koristna. Slednje priporočilo so včeraj upoštevali številni Tržačani, ki so se hladili v fontanah (*fotodamj@n*, v Barkovljah) in morju. V centru mesta pa je marsikdo iskal senco v prehodih in klimatsko hlajenih trgovinah.

Klub pasji vročini, pa vseeno ni bilo tako hudo, ker v zraku ni bilo velike vlage, zaradi česar tudi sopare ni bilo. V približno enakem obdobju lani nas je zajel toplotni val, ki se je po nekaj dneh končal z osvežitvijo. Ker je pri nas vročje že kar nekaj dni, po napovedah pa bo vročina vztrajala vsaj do torka, so vremenoslovci začeli vlecí vzporednice z izrazitim vročinskim valom v juniju 1996 in 2003. Ocenili so, da bomo letos morda celo presegli ta dva rekorda. (sc)

SV. IVAN - Festival

»Čudovita zaplenost«

Danes in jutri 50 predavateljev

Danes se bo z uradnim odprtjem v gledališču Basaglia v parku bivše umolnice pri Sv. Ivanu ob 12. uri začel dvo-dnevni festival *Čudovita zaplenost*, ki je namenjen srečevanju in prepletenosti med fiziko, medicino, umetnostjo in duhovnostjo ter interdisciplinarnosti. Pobudo prireja združenje Medicina in kompleksnost (AMeC) ob desetletnici delovanja, v dveh dneh pa se bo zvrstilo več kot petdeset predavateljev, ki bodo govorili tako o medicini, fiziki in psihologiji kot tudi o komuniciranju, glasbi, ekologiji, prehrani, zdravju in dobrem počutju. Med brezplačnimi predavanji velja omeniti tista o sistemski viziji zdravljenja ljudi, ki skrbijo za osebe s psihičnimi motnjami, ali pa tista o Higgsovem »božjem delcu«, med plačljivimi seminarji in delavnicami pa gre npr. omeniti tiste o jogi, fotografiji, sokratskem dialogu in slikanju s tehniko akvarela, na sporedu pa bodo tudi glasbena srečanja in gledališka predstava.

ŠEMPOLAJ Kulturni večer ob zaključku šolskega leta

Skd Vigred vabi v ponedeljek ob 20. uri na prostor pod vrtcem v Šempolaju, na kulturni večer ob zaključku šolskega leta. Bogat kulturni program bodo odprli mali člani otroške pevske in glasbene skupine Vigred, ki ju vodita Serena Picco in Aljoša Saksida. Nato bodo nastopili tudi številni mlađi muzikanti, skupina harmonikašev društva Kraška harmonika in mladinski orkester godbenega društva Nabrežina. Nove koreografije bodo predstavile članice otroške in mladinske plesne skupine Vigred, mentorica Jelka Bogatec. Za zaključek bodo nastopili in poskrbeli za veselo vzdušje mladinska glasbena skupina Vigred Kraški.

Fenomeni ter ansambla To smo mi in Rock na bndimi. Žal je morala biti, zaradi odsotnosti nekaterih igralcev, krstna izvedba igrice Marsovci v Šempolaju v izvedbi otroške gledališke skupine SKD Vigred, prestavljena na september. Za tekst in režijo igrice je poskrbelo Jožica Forčič, ki je tudi mentorica gledališkega društvenega odseka.

Danes v Sesljanu o letalcih v prvi vojni

Pokrajina Trst vabi danes ob 18.30 v center za promocijo ozemlja v Sesljanu, kjer bo na sporednu konferenco o letalstvu v prvi svetovni vojni. Vodil jo bo vojaški in civilni pilot Pietro Sorè, avtor knjige o letalcih v Furlaniji-Julijski krajini med letoma 1910 in 1920. Pred izbruhom prve svetovne vojne je italijanska vojska uredila več vzletnih in pristajalnih stez v tej deželi, v neposredni bližini avstro-oogrskih meje. Letala so bila ena zadnjih tehnoloških pridobitev na vojaškem področju, steze pa so bile v glavnem prekrite z zemljo. Po srečanju, ki sodi v niz kulturnih, zgodovinskih in enogastronomskih dogodkov na pobudo Pokrajine Trst in LAS Kras, bo na vrsti degustacija.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 6. junija 2015

NORBERT

Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.50 - Dolžina dneva 15.34 - Luna vzide ob 23.47 in zatone ob 10.20.

Jutri, NEDELJA, 7. junija 2015

ROBERT

VREME VČERAJ: temperatura zraka 26,8 stopinje C, zračni tlak 1020 mb ustaljen, vlagi 45-odstotna, veter 13 km na uro jugovzhodnik, nebo jasno, more je rahlo razgiban, temperatura morja 21,3 stopinje C.

Lekarne

Od srede, 3., do nedelje,
7. junija 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Goldoni 8 - 040 634144, Ul. Revoltella 41 - 040 941048, Žavlj - Ul. Flavia di Aquilinia 39/C - 040 232253, Božje Polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Goldoni 8, Ul. Revoltella 41, Ul. Tor San Piero 2, Žavlj - Ul. Flavia di Aqui-

linia 39/C, Božje Polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Tor San Piero 2 - 040 421040.
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Turistične kmetije

BIODINAMIČNA IZLETNIŠKA KMETIJA PRI KAMNARJEVIH v Volčjem Gradu je odprta vsako soboto in nedeljo.

Tel. 00386/40/644121
ali 00386/5/7668245

Osmice

BORIS IN MARGARET MIHALIČ z družino, vabita v osmico na Katinari pri Nadliškovi. Tel. št.: 335-6067594. **BORIS IN SILVANA KOCIJANČIČ** sta odprla osmico v Prebenegu. Tel. št.: 040-232223.

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjeru. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

DRUŽINA TERČON, Mavhinje 42, je odprla osmico. Vsi toplo vabljeni. Tel. 040-299450.

ERIKA IN MARTIN sta v Križu odprla osmico. Vabljeni! Tel. št.: 040-220605.

NA KONTOVELU »Kamence« je odprta osmica.

OSMICA ŠVARA je odprta v Trnovci 14. Toplo vabljeni! Tel. št.: 040-200898.

OSMICO je Skupek odprl v Koludrovci. Tel. 040-2296038.

V PRAPROTU je osmica odprta pri Frančkotu in Bobotu Briščku. Tel. št.: 040-200782.

V ZGONIKU je odprl osmico Gigi Furian. Tel. št.: 040-229293.

Prireditve

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi danes, 6. junija, ob 18.00 v Finžgarjev dom na četrto predstavo iz niza »Z gledališčem v poletju«. Mladi igralci Slovenskega odra (Radijski oder) bodo nastopili z igro Čarobno ogledalo. Besedilo in režija: Lučka Susič. Od 17.00 dalje bo na sporednu animacijo za otroke!

MOŠKI ZBOR FANTJE IZPOD GRMADE sporoča, da bo na sedežu do danes, 6. junija, na ogled razstava stripor Remigija Gabellinija »Tolminski punt 1713«. Urnik: od 18. do 20. ure.

SKD LIPA BAZOVICA vabi na ogled razstave slik »Kamnite pastirske hiške na B'zovskem in v okolici«, v dvorani Gospodarske zadruge v Bazovici. Urnik razstave: danes, 6. junija, 19.00-21.00 in v nedeljo, 7. junija, 19.00-20.30.

ZAIGRAJMO SKUPAJ NA PROSEKU: GD Prosek vabi na koncert Pihalnega orkestra Komen, v sklopu poletnih glasbenih večerov, na sedežu Rajonskega sveta 1. okraja za Zahodni Kras danes, 6. junija, ob 20.30. V primeru slabega vremena bo koncert v Kulturnem domu.

KD IVAN GRBEC Škedenjska ul. 124, vabi v nedeljo, 7. junija, ob 18. uri na koncert ŽPZ Ivan Grbec, ki ga vodi Silvana Dobrilla »35 let pesmi in pri-

jateljstva«. Gost večera s šaljivimi priozori bo gledališka skupina Dekani.

SKD LIPA iz Bazovice organizira v nedeljo, 7. junija, ob 20.30 na M'zarju koncert »Pesem na M'zarju« posvečen 70 - letnici osvoboditve. Sodelujejo OPZ Slomšek, MePZ ter MoVS Lipa in glasbena skupina Ovce.

SPD KRASJE vabi v nedeljo, 7. junija, ob 18. uri v Ljudski dom v Trebče na srečanje otroških zborov. Nastopajo OPZ Mini Venturini, otroška skupina Vesela pomlad in OPZ Krasje. **UNINT** - Sola umetnosti vabi na ogled razstave velikana fotografije S. Salgado »Profumo di sogno« z umetnikom Leonardom Calvom v nedeljo, 7. junija. Za ostale info na tel. 338-3476253.

DSI vabi v ponedeljek, 8. junija, v Peterlinovo dvorano, Ul. Donizetti 3, na predavanje zgodovinarke Lilijane Žnidaršič na temo »Pogled v tržaške archive ob 507. obletnici rojstva Primoža Trubarja«. Začetek ob 20.30.

SKD VIGRED vabi v ponedeljek, 8. junija, ob 20. uri na prostor pod vrtcem v Šempolaju na Zaključno prireditev. Sodelujejo pevska, plesna in glasbena skupina Vigred, mladinski orkester godbe Nabrežina, razni mlađi glasbeniki ter ansambla To smo mi in Rock n'Bndimi.

ZADRUGA GORIŠKA MOHORJEVA vabi na predstavitev projekta »Digitisk - Digispomin« v ponedeljek, 8. junija, ob 11. uri v dvorani T. Tessitori v Deželnem palaci, trg Oberdan 5. O projektu digitalizacije časopisov Novi glas, Katoliški glas, Novi list, Slovenski Primorec in Demokracija, ki so odslej dostopni na spletnem portalu dLib.si (Digitalna knjižnica Slovenije), bodo spregovorili: Peter Černic, predsednik Zadruge Goriška Mohorjeva, predstavniki Nuk-a, časnikarja Miro Opelt in Saša Rudolf. Pokrovitelj predstavitev: Dežela FJK.

KULTURNI DOM FERRIZ OLIVARES-MFU: vabi na »Dobrobit in pravica do zdravja«, predavanje s praktičnim prikazom Metode Ferriz - Ferriere v torek, 9. junija, ob 19.30. Info na tel. 040-9882109 ali 338-3476253.

ZALOŽBA MLADIKA vabi v torek, 9. junija, ob 20. uri na srečanje s pesnikom Marijem Čukom na kmetijo, Repen 45. O zadnji pesniški zbirki »Ko na jeziku kopni sneg« se bo s pesnikom pogovarjala Vilma Purič. Glasba: Dean Rebec.

SKD TABOR - Prosvetni dom Općine: »Zaplešimo« v sredo, 10. junija, ob 18.00. Sodelujejo društvene plesalke, gostje in napovedovalka Špelca Čebelca.

VIOLINSKI ODSEK Glasbene maticice vabi otroke, ki bi radi spoznali violino, na zaključni koncert violinistov, ki bo na sedežu GM, Ul. Montorsino 2, v sredo, 10. junija, ob 18.30. Nastopali bodo tako začetniki kot tekmovalci, tako v duu kot v orkestru Do re mi malih violinistov. Po nastopu bo sledila predstavitev violine.

NŠK IN KRUT vabita na predavanje Adriane Hovhannessian o Armencih v Trstu, ki bo v čitalnici NŠK, Ul. S. Francesco 20, v četrtek, 11. junija, ob 18. uri. Pogovor bo vodil Aljoša Fonda. **KULTURNI DOM FERRIZ OLIVARES-MFU**: vabi na predavanje »Vzgajanje otrokovega talenta za bodočnost v miru in ljubezni«, predavanje s Marie Montessori in Davida Ferriz Olivaresa v petek, 12. junija, ob 19.30. Info na tel. 040-9882109 ali 338-3476253.

V GALERIJI V TRSTU, Trg Piazza Vecchia 6, razstavlja slikarja Evgen Pancrazi in Maria Pancrazi do petka, 12. junija. Urnik: ob delavnikih 10.00-12.30 in 17.00-19.30; nedelja 10.00-12.00. Petek popoldne in ponedeljek zaprto.

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ vabi v soboto, 13. junija, ob 20.30 v cerkev sv. Ivana na koncert zboru arhitektov Slovenije ArhiVOX, ki ga vodi Jelena Susnik.

REVIJA KRAŠKIH PIHALNIH GODB - ZSKD in JSKD vabi na koncerte 21. revije: v soboto, 13. junija, ob 20.30 na Kontovelu oz. v primeru slabega vremena v Kulturnem domu Prosek.

FOTOVIDEO TS vabi na ogled fotografske razstave Miloša Zidariča v prostorih gostilne v centru Zgonika in Nataše Peric v Ljudskem domu v Križu.

Breda in Sandi

Včeraj otroka

Danes poroka

Starši in none iz Mačkolj in Doline, sestra Sabina, tetka in strica z družinami in ostali sorodniki jima želijo

Vse najboljše

Naši dirigentki PETRI GRASSI iskreno čestitamo za izreden uspeh na Mednarodnem tekmovanju za mlade zborovske dirigente v Turinu! Vse pri deklizkem zboru Kraški slavček - Krasje.

Našemu umetniškemu vodji in sovevki PETRI GRASSI čestitamo za 3. nagrado in za posebno nagrado publike na Mednarodnem tekmovanju za mlade zborovske dirigente v Turi-

nu! Vikrice.

Danes stopata na skupno ži-

vjenjsko pot BREDA in SANDI. Obilo sreče jima želijo najboljši Zoisovi-

ci.

Danes je poročni dan, saj naša

odbornika SANDI in BREDA stopa-

ta v zakonski stan. Naj ljubezen va-

jina bo večna in bodita vedno srečna!

Vama želijo odborniki SKD V. Vod-

nik.

Nonota DANILO in KARMELA!

Danes, ko sta postala zlati par naj za

vaju vedno sije tak ljubezni čar! Vse

najboljše vama želita Erika in Elena.

Danes si bosta v zakon podala

roko

Darja Kodrič in Matej Iscra

Z njima se veselimo vsi domaći in jima želimo obilo sreče, ljubezni in veselja na skupni poti.

Velika ohcit bo danes v Lipici

Darja Kodrič in Matej Iscra</

45. Praznik vina

od 5. do 7. 6. 2015
park Hribenca v Zabrežcu

Godbeno društvo Prosek
vabi na koncert
Pihalnega orkestra Komen

Zaigrajmo skupaj na Proseku

Dirigent Matija Tavčar.

V soboto, 6. junija,
ob 20.30.

Dvorišče Rajonskega sveta za zahodni Kras (Prosek).

V sodelovanju z Odborom za ločeno upravljanje jusarskega Premoženja Prosek, ZSKD in zahodnokraškim Rajonskim svetom.

V primeru slabega vremena bo prireditev v Kulturnem domu.

Izleti

SPDT vabi člane, da se udeležijo 44. Srečanja obmejnih planinskih društev, ki bo v nedeljo, 14. junija, na Vrhу pri Gorici v organizaciji Slovenskega planinskega društva Gorica. Iz organizacijskih razlogov prosimo za potrditev prisotnosti na srečanju do vključno danes, 6. junija, na tel. 040-413025.

DSMO K. FERLUGA, KD Istrski grmič Škofije in KD Hrvatini vabijo na Pohod prijateljstva v nedeljo, 7. junija. Zbirališče ob 8.30 na trgu pri cerkvi na Škofijah. Povzpeli se bomo po trasi slovenske transverzale na južno stran Hrvatinov do Cerejev, kjer je predviden krajši postanek. Nadaljevalo se bo po Graničarski poti do Starih Milj. Predvidene so 3 ure hoje. Info na tel. št. 347-5853166.

KLUB PRIJATELJSTVA in Vincencijeva Konferenca vabita v petek, 12. junija, na avtobusni izlet v Labin: ogled mesteca in njegovega zanimivega muzeja, kosilo, nato spust do morja v Rabac z možnostjo prehoda po obmorski promenadi. Info v večernih urah na tel. 040-225468 (Vera).

SPDT se bo udeležilo Srečanja slovenskih planinovcev, v organizaciji Planinske zveze Slovenije in PD Kranj, v soboto, 13. junija, na Krvavcu. Predviden je prevoz z avtobusom. Za informacije in prijavo do ponedeljka, 8. junija, na tel. 040-413025 (Marinka).

LETNIKI 1950 IN 1951 občine Dolina in Vzhodnega ter Zahodnega Krasa, organiziramo v soboto, 27. junija, enodnevni izlet v neznamo. Priporočamo, da vzamete s sabo telovadne copate. Za ostale info in vpisno na tel. 333-1157815 (Ladi), 347-4434810 (Livio), 339-7064120 (Milan).

SKD RDEČA ZVEZDA organizira ednevni izlet na Blejski grad s kosilom v soboto, 27. junija, z odhodom ob 9.30 iz Zgonika. Info in prijave do 15. junija na tel. 340-8940225 (Madalena) ali skd.rdecavezda@gmail.com.

EXPO s Kru.tom od 25. do 27. septembra: avtobusni izlet z dvodnevnim doživljjanjem Svetovne razstave, na soboto tudi v večernih urah, ko se vrstijo številne prireditve in koncerti. Tretjega dne sledi vođeni ogled Bergama, antičnega centra in novega dela mesta. Informacije, program in prijave na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8, (2. nadstropje) tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Društvo Finžgarjev dom
vabi na ogled otroške igre

ČAROBNO OGLEDALO

Izvajajo mladi igralci Slovenskega odra

Besedilo in režija:
Lučka Susič

Finžgarjev dom,
sobota 6. junija 2015 ob 18h.

Za otroke od 17h zabava
in veselo presenečenje!!!

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.45, 21.15 »Fury«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »E' arrivata mia figlia«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 20.00 »Basta poco«; 18.00, 21.30 »Il fascino indiscreto dell'amore«.

FELLINI - 17.00 »Mia madre«; 19.30 »Il racconto dei racconti«; 21.45 »The Tribe«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.10, 18.15, 19.45, 21.45 »Youth - La giovinezza«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.10, 18.00, 20.20, 22.10 »Eisenstein in Messico«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.10, 18.00, 20.20, 22.00 »Sei vie per Santiago«.

KOPER - PLANET TUŠ - 17.00 »Delela jutrišnjega dne: Svet onkrat«; 17.30, 20.00, 22.25 »Pobesneli Max: Cesta besa«; 14.15, 18.40, 21.10 »Pobesneli Max: Cesta besa 3D«; 15.10, 18.30, 20.50 »Prava nota 2«; 14.45, 18.00, 20.15, 22.30 »Prelomnica Svetega Andreja«; 14.20, 16.45 »Spužni na suhem 3D«; 13.30, 15.50, 18.15, 19.40, 20.40, 22.00 »Vohunka«; 16.30 »Vroči pregon«; 14.50, 16.20 »Zvončica in legenda o Nikolizveri«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.45, 21.15 »Le regole del caos«; 16.30 »Il libro della vita«; Dvorana 2: 18.10, 22.00 »Tomorrowland - Il mondo di domani«; 16.30, 18.30, 20.15, 22.00 »Insidious 3«; Dvorana 3: 16.30, 20.00 »Pitch Perfect 2«; 16.30, 18.45, 21.15 »La risposta è nelle stelle«; Dvorana 4: 18.10 »Lo straordinario viaggio di T. S. Spivet«; 20.00, 22.00 »San Andreas«.

SUPER - 16.00, 17.45, 20.00, 22.15 »Accidental Love«.

THE SPACE CINEMA - 16.25, 19.05, 21.45 »Fury«; 16.40, 19.10, 21.40 »Le regole del caos«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Insidious 3«; 16.35, 19.00, 21.25 »Youth - La giovinezza«; 16.25, 19.00, 21.35 »Tomorrowland - Il mondo di domani«; 16.40, 19.05, 21.30 »San Andreas«; 17.00, 19.15 »Accidental Love«; 21.30 »Mad Max: Fury Road«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.00, 22.10 »San Andreas«; Dvorana 2: 17.20, 19.45, 22.10 »Fury«; Dvorana 3: 18.00, 21.00 »La risposta è nelle stelle«; 16.10 »Il libro della vita«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.10 »Le regole del caos«; Dvorana 5: 17.20, 19.50, 22.00 »Youth - La giovinezza«.

Obvestila

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 6. junija, ob 9.00 odhod avtobusa s Padrič za nastop, ki bo ob 11.00 na proslavi v Ankaranu. V torek, 9. junija, bo ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

ZELENA VREDNOST - AcegasApsAmga in Rajonski svet za Zahodni Kras prirejata zbiranje vrtnih odpadkov

(trava, vejevje, listje, lesni pepel, slama, žagovina, zemlja idr.) danes, 6. junija, od 10. do 13. ure in od 14. do 19. ure v Križu, na sedežu civilne zaščite. Vsak bo prejel vrečo 8 kg komposta. SKD SLOVENEC vabi v park Hribenca na 45. Praznik vina v nedeljo, 7. junija: razstava vin, enogastronomski kioski in ples z ansambloma Venera in Klapa iz Brega.

OBČINA DOLINA vabi vse občane, da se udeležijo srečanja, ki ga prireja načelništvo karabinjerjev iz Trsta v ponedeljek, 8. junija, ob 20. uri v Sprejemnem centru v Boljuncu na temo: »Golufije v škodo ostarelih, previdno ravnanje pri dvigih iz bankomatov in poštnih bankomatov«.

PLAVALNI KLUB BOR organizira intenzivni tečaj plavanja za otroke od 4 do 8 let v bazenu Bianchi v Trstu drugi, tretji in četrti teden v juniju. Info in vpis na tel. 040-51377 (ob delavnikih v popoldansko-večernih urah), 334-1384216 ali urad.bor@gmail.com.

SPOŁSNO KMĘTIJSTVO: v teknu so vpisovanja na 150-urni osnovni tečaj za pridobitev spremnosti, potrebnih za vodenje kmetije. Tečaj v priredbi Ad Formanduma se bo pričel 8. junija in se bo odvijal ob ponedeljkih in sredah od 18. do 22. ure v Trstu. Za informacije tel. 040-566360 ali info@ad-formandum.org.

RAJONSKI SVET za Vzhodni Kras se bo sestal v torek, 9. junija, ob 20. uri na svojem sedežu v Doberdobski ul. 20/3.

AŠZ SLOGA in ZŠSDI prirejata odbojkarski kamp ob ponedeljka, 15. do srede, 24. junija. Kamp bo potekal v telovadnici openske srednje šole in je namenjen deklicam in dečkom med 6. in 13. letom. Prijave in informacije do 10. junija na tel. 040-635627 ali slo-ga.info@gmail.com.

OBČINA DOLINA obvešča, da je do torka, 30. junija, potrebno predložiti prošnjo za koristenje šolskih kosiš za š.l. 2015/16. Za občinski šolski prevoz pa najkasneje do srede, 10. junija, s predhodno prijavo za koristenje storitve. Obrazci in informacije na www.sandorligo-dolina.it in na Uradu za izobrazbo in šolske storitve na tel. 040-8329281, 040-8329239, po faxu na tel. 040-228874 ali scoule-solstvo@sandorligo-dolina.it.

SPDT, v sodelovanju z ZŠSDI, organizira zasedbo, da bo do ponedeljka, 29. junija, do sobote, 4. julija, planinski tabor za otroke na Planini pri Jezeru nad Bohinjem. Informativni sestanek za starše in pričnika za vpisovanje bo v sredo, 10. junija, ob 18.00 v Borovem Športnem centru na Stadionu 1. maja, Vrdeška cesta 7. Za ostale info na mladinski@spdt.org ali katjastarec@yahoo.it.

OBČINA DOLINA obvešča, da bodo do 12. junija (od ponedeljka do petka, 10.00-12.00; ob ponedeljkih tudi 15.00-16.30) potekale v občinskem Uradu za izobrazbo in šolske storitve v občinski športni center - kamp nogometna, odbanke, košarkarstvo v konvenciji z AŠD Breg, ki se bo odvijal od 15. do 26. junija za otroke od 6 do 14 let in od 29. junija do 3. julija za otroke od 3 do 12. leta, ki bo v Dolini od 15. junija do 4. septembra. Za info na tel. 348-0459772.

ZŠSDI IN JK ČUPA organizirata tečajne jadralne tečaje za otroke od 6 do 14 let: od 15. do 26. junija, od 29. junija do 10. julija ter od 13. do 24. julija, od ponedeljka do petka, od 8. do 17. ure. Info in vpisi v tajništvo kluba, Miramarški drevored 32 (ob torkih 10.00-12.00; ob petkah 18.00-20.00), tel. 040-422696, info@tpkcntsirena.it, www.tpkcntsirena.it.

UMETNIŠKA ŠOLA SINTESI (ELIC) vabi na otroške likovne delavnice »Barve našega sveta« z Leonardom Calvom: od 15. do 18. junija 9.30-12.00 in od 22. do 25. junija 9.30-12.00 na sedežu v Ul. Mazzini 30 (5. nadstropje). Od 29. junija do 3. julija 9.30-12.00 v Miljah. Info in prijava na tel. 040-9882109 ali 338-3476253.

ZDRUŽENJE TERRA SOPHIA obvešča, da so na razpolago še nekatera mesta za poletni center »Poletni čas« za otroke od 3 do 12. leta, ki bo v Dolini od 15. junija do 4. septembra. Za info na tel. 348-0459772.

ZŠSDI IN JK ČUPA organizirata tečajne jadralne tečaje na jadrnih tipa Optimist namenjeni osnovnošolskim otrokom, ki znajo plavati od 9. do 17. ure. Poskrbljena jadrica, redilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F.I.V: od 15. do 19. junija; od 22. do 26. junija; od 29. junija do 3. julija; od 6. do 10. julija; od 13. do 17. julija; od 20. do 24. julija; od 27. do 31. julija.

Vpis in info ob ponedeljkih, sredah in petkah 9.00-13.00, ob sobotah 16.00-18.00 v tajništvu na sedežu v Sesljanu.

ZŠSDI in **JK ČUPA** organizirata za srednješolce celotedenke tečaje jadranja na deski na jadrnih Open Benčic od 13. do 18. ure: tečaj »Zabave na morju« od 6. do 10. julija in od 13. do 17. julija; tečaj na jadralnih deskah od 15. do 19. junija in od 20. do 24. julija. Vpis in info ob ponedeljkih, sredah in petkah 9.00-13.00, ob sobotah 16.00-18.00 v tajništvu na sedežu v Sesljanu.

NŠK sklicuje redni občni zbor, ki bo v sredo, 17. junija, ob 17.00 v prvem in ob 17.30 v drugem sklicu na Oddelku za mlade bralce v Narodnem domu v Trstu, Ul. F. Filzi 14.

ZSKD sporoča članom in mladim med 16. in 17. letom, da lahko kandidirajo za deželno prostovoljno civilno službo. Na voljo so tri mesta. Predvideno je zakonsko določeno nadomestilo za prostovoljno delo v trajanju 360 ur.

Rok prijave do 19. junija do 14. ure. Informacije na sedežu ZSKD v Ul. S. Francesco 20 (II. nad.) tel. 040-635626,

(Desirè) ali 347-1621659 (Mojca), info@accademialricasantacroce.com.

NK KRAS prireja športno-nogometni kamp od 22. do 27. junija na nogometnem igrišču v Repnu za dečke in deklice letnikov 2002/2009. Vpis do 15. junija. Prijave in info na tel. 040-2171044, 334-1258848 (Ester) 333-2939977 (Roberta).

NOGOMETNI KAMP ob ponедeljku, 15. do sobote, 20. junija, organizira na Proseku F.C. Primorje, namenjen letnikom 2002-2008. Urnik: 8.00-17.30. Poskrbljena malica, kosilo in razne dejavnosti. Info po tel. 329-6022707 (Rober), 333-4239409 (Aleksander).

SLORI - razpisuje nagradni natečaj za zaključna dela študentov druge in trete boljševske stopnje, diplome štirinštih študijskih programov, magisterije in doktorate. Rok oddaje ponedeljek, 15. junija. Razpisni pogoji in prijavnica na www.slori.org.

OBČINA TRST - Pobude za šolarje in širšo javnost

Tretji svetovni dan okolja in tridnevni festival burje

Včeraj vrsta pobud v sedmih tržaških okrožjih - Borzni trg preimenovali v Trg burje

Tržnice s pridelki z mestnih vrtov, delavnice, srečanja, predstave, »trajnostni« jedilnik v šolskih menzah, vetrnice na mestnih trgih ... Vse to je včeraj bilo videti tako v strogem mestnem središču kot tudi v vseh sedmih okrožjih Občine Trst, kjer so potekale pobude ob tretjem svetovnem dnevu okolja, hkrati se je začel tudi tridnevni festival burje BoraMata, ki bo trajal do jutri.

Pobude ob tretjem svetovnem dnevu okolja je priredila Občina Trst v sodelovanju s številnimi javnimi in zasebnimi ustanovami in organizacijami, manifestacija pa je bila namenjena predvsem populaciji vrtcev in šol s ciljem ozaveščanja mlajših generacij o pomenu varovanja okolja ter zdravega pridelovanja in uživanja hrane. Na manjših tržnicah, ki so dopoldne delovale na številnih lokacijah, med katerimi velja omeniti vrt otroškega vrtca Ubaldia Vrabcia v Bazovici, so bili na voljo pridelki, pridelani na vrtovih, ki jih je občinska uprava dala v uporabo občanom, potekale so tudi najrazličnejše delavnice, predstavniki podjetja AcegasAppaSAmga pa so delili torbe za ločeno zbiranje odpadkov. V šolskih menzah so kosilo včeraj sestavlje jedi, pripravljene s hrano krajevnih proizvajalcev iz Fiumicella, Gradeža, Fossalon, Marijana in Vileša.

Socasno z dnevom okolja se je na Borznem trgu, ki se je za to priložnost preimenoval v Trg burje, začel festival burje BoraMata v organizaciji Muzeja burje, ki bo trajal do jutri. Ob tej priložnosti so se na Borznom, pa tudi na Velikem trgu pojavile vetrnice, na Borznom trgu (oz. Trgu burje) pa stojita iglu BoraBox na Borznom trgu/Trgu burje

Razposajenost na vrtu bazovskega vrtca (zgoraj) ter vetrnice in iglu BoraBox na Borznom trgu/Trgu burje

FOTODAMJ@N

ce, literarna srečanja in predavanja.

Spored včerajšnjega prvega dne je obsegal delavnice za šole in rekreacijska središča, nastop Pupkin Kabaretta in koncert Orkestra brez meja. Danes in jutri bo ob 14.30 srečanje s svetovnim popotnikom Edom Borghettijem "Edoflyjem", ki bo ob 15. uri tudi vodil

delavnico izdelovanja zmajev za otroke, medtem ko bo danes ob 17.20 srečanje z meteorologom Sergiom Nordiom, ki bo govoril o pojavu burje, ob 18.20 pa srečanje t.i. "vetrnih ambasadörjev". Jutri bodo ob 17.20 predstavili "merilec burje", ob 18.20 pa bo začetki aperitiv.

LOVAT - Roman Cristine Battocletti

Hudičev most, spori in umori

Ob avtorici tudi Pahor, Mezzena Lona in Guagnini

»Furlane in Tržačane povezuje nekakšen prirojeni panteizem. Ta jih sili, da iz enega samega žarka sonca potegnejo čim več,« je v sredo pooldne na predstavitev njene najnovije knjige *La mantella del diavolo* (založba Bompiani) v knjigarni Lovat dejala novinarka Cristina Battocletti. Rodila se je v Vidmu in odraščala v Čedadu, že dalj časa pa živi v Milanu, kjer je zaposlena pri dnevniku *Il Sole24ore*. Oddaljenost od doma in domotožje se odsevata tudi v romantu. »Odlöčila sem se, da dogajanje postavim v Čedad oziroma v Furlanijo, v kraje mojih najintimnejših čustev in misli,« je povedala.

V mestece ob reki Nadiži se po daljši odsotnosti vrne študentka Irma, da bi se udeležila pogreba njenega najboljšega prijatelja. Po prvotnih náčrtih naj bi spet odpotovala že naslednji dan. Eden za drugim pa si sledijo umori. Mlada ženska ostane tako uvjeta v neke vrste začaranem prekletstvu, ki ima kot ozadje Hudičev most. Postopno začne bralec odkrivati, kako je preteklost tesno spojena z liki romana. »Če se rodiš na tem obmejnem ozemlju, se neizbežno srečaš zbolečino posameznikov. Vsi smo mešani etničnih korenin. Ni ga človeka, katerega predniki ne bi bili soudeleženi ali v prvi ali v drugi svetovni vojni. Tem se pridružujejo še izkušnje, vezane na bivšo Jugoslavijo in na tajno organizacijo Gladio, ki je na območju, kjer sem se rodila, imela zelo močno vlogo,« je poudarila Cristina Battocletti.

Pisatelj Boris Pahor je izpostavil, da je to roman, ki v središče postavlja kompleksno tematiko identitet in trpljenje tega ozemlja. Na dan

Cristina Battocletti

FOTODAMJ@N

pridejo še nepozabljeni zgodovinski spori. Razvije se torej razmišljanje o potrebi in razsežnosti spomina. Z občutljivostjo in pisateljskimi vrlinami avtorice se je pobliže seznanil, ko sta skupaj (štiriročno) pisala njegovo uspešno biografijo *Figlio di nessuno*.

Novinar Alessandro Mezzena Lona je poudaril, da je *La mantella del diavolo* knjiga, ki ponuja nenehna presenečenja in naša domišljija se lahko na široko razbohoti. Čeprav zaobjema knjiga nekaj več kot 160 strani, je njena vsebina kompleksna. Kot je dejal profesor Elvio Guagnini, je bralec preplavljen z bogastvom njenega dogajanja. Povedal je, kako se v knjigi prepletajo različni žanri, med katerimi nekako izstopajo tematične prvine gotskega romana: »Avtorka preko opisovanja skrivnostnih smrti izbere svojo lastno pot. Kljub temu, da je zelo navezana na svojo rodno zemljo, se ne opredeli za nobeno stran, opisuje jo v dobrem in slabem.« (vpa)

Otroci sestavljali šopke cvetja

V četrtek se je dvajset otrok iz župnije sv. Jerneja na Opčinah ter sv. Marije Vnebovzete na Repentabru udeležilo zanimive delavnice o pripravi šopkov rož iz bližnjih polj na Opčinah in v Repnu. Delavnico je vodila cvetličarka Vivjana Kljun, ki je otrokom razložila pomen različnih šopkov ter kdaj jih po tradiciji uporabljamo. Šopke so postavili v vase, jutri pa jih bodo otroci, ki so letos prejeli prvo obhajilo za običajno procesijo sv. Rešnjega telesa odnesli v kapelico v Proseški ulici na Opčinah. Ostale šopke so repenski otroci postavili na oltar cerkve na Tabru.

ZGODOVINA - Predstavitev v NŠK

Knjiga o mladinskih delovnih akcijah

Matjaž Stibilj in Marta Verginella na predstavitvi knjige

FOTO DAMJ@N

NABREŽINA - Razstava Vzgojno-zaposlitvenega središča iz Sesljana

Izražajo se z barvami

Likovna dela gojencev bodo v Kavarni Gruden na ogled do 23. junija, potem pa v Mavhinjah

SKD Igo Gruden je poskrbel za novo razstavo v Kavarni Gruden v Nabrežini. Tokrat se ponovno predstavlja Vzgojno-zaposlitveno središče iz Sesljana, ki je s svojimi gojenci že tretjič gost tega razstavnega prostora. Njihovi vzgojitelji Erica Margarit, Erik Iori, Paola Benvenuto, Neva Bak in Alberto Apollonio načrtno gojijo likovno ustvarjalnost gojencev in omogočajo njihovo neposredno izražanje. V razstavni zgibanki sami o sebi povedo: »Radi se izražamo z barvami in mozaikom. Vsaka nova slika pripoveduje o nas, o naših čustvih in željah. Želimo izraziti to, kar je najlepšega v nas na najlepši način.« In res, njihove slike prijazno pritegnejo pogled predvsem s svojo veselo barvitostjo. Razstava bo na ogled do 23. junija, ko se bo selila v Mavhinje na Festival amaterskih gledaliških skupin.

V Narodni in študijski knjižnici so predstavili knjigo z naslovom *Bratstvo na delu*, ki opisuje mladinske delovne akcije v časih nekdaj Jugoslavije. Knjiga s podnaslovom *Delovne enote cone A Julisce krajine* je izšla pri Založništvu tržaškega tiska izpod peresa mladega slovenskega zgodovinarja Matjaža Stiblja, avtorica spremne beseda pa je profesorica na ljubljanski Univerzi Marta Verginella, ki je tudi mentorica avtorja te raziskave. Oba sta spregovorila na predstavitev.

Mladinske delovne akcije, na katerih so sodelovali tudi številni Slovenci iz Italije, so bile najbolj množične v prvih letih po drugi svetovni vojni. Morda najbolj znani projekt je železniška proga med Brčkim in Banovici, ki so jo v drugi polovici leta 1946 zgradili mladi iz vse Jugoslavije.

V Boljuncu na sporednu srečanje o golufijah

Občina Dolina obvešča, da bo v pondeljek od 20. do približno 21. ure v Sprejemnem centru naravnega rezervata doline Glinščice v Boljuncu, v sodelovanju s tržaškim pokrajinskim poveljstvom karabinjerjev, srečanje o golufijah na račun ostarelih ter previdnem ravnjanju pri bankomatih in poštnih avtomatih. Srečanje je namenjeno vsem občanom.

Naravoslovni center z novim urnikom

Jutri bo Naravoslovni didaktični center v Bazovici (Bazovica 224, tel. št. 040-3773677) odprt s poletnim urnikom od 14. do 20. ure. V centru se nadaljuje razstava slik Spomladanska šepetanja tržaške slikarke Brune Naldi. Center je odprt ob ponedeljkih, sredah, četrtkih in petkih od 9. do 13. ure, ob torkih pa od 14. do 20. ure.

Znanstveni imaginarij s poletno ponudbo

Če iščete hladen, zabaven in zanimiv kraj, kamor se lahko zatečete pred poletno vročino, lahko obiščete tržaški znanstveni imaginarij, ki ima od danes poletni urnik: odprt bo ob sobotah in nedeljah med 15. in 20. uro (med tednom sprejemajo skupine in otroke iz poletnih centrov). Telefonska številka je 040-2224424.

SLOVENIJA TA TEDEN

Teden potresov na medijskem trgu

DARJA KOCBEK

Največjo časopisno hišo v državi, ki izdaja osrednji dnevni časopis Delo in najbolj brani dnevni časopis Slovenske novice, je ta teden na dražbi kupila domača družba FMR iz Idrije. Čeprav je njena solastnica ena najbolj znanih družb v državi Kolektor in za njo stoji eden najbolj znanih poslovnežev v Sloveniji Stojan Petrič, do nedavnega dolgoletni prvi mož Kolektorja, družba FMR širši javnosti ni znana. Njena glavna dejavnost je dejavnost holdingov oziroma ustanavljanje, upravljanje in financiranje hčerinskih družb.

Za časopisno družbo Delo je FMR plačal 7,3 milijona evrov, v letu 2013, za katerega ima objavljeno zadnje poslovno poročilo, pa je imelo to podjetje nekaj manj kot 2,6 milijona evrov prihodkov in pet zaposlenih. Je pa imelo pred dve maletoma slabih 56 milijonov evrov kapitala in slabih 62 milijonov evrov sredstev. Z založništvom se ukvarja njegova hčerinska družba FMR Media, ki izdaja dvomesecnik Komunikator, v katerem so predstavljene novice povezane s Skupino Kolektor ter dogodki iz Idrije.

Časopisna družba Delo je bila na prodaj od leta 2010, lastnika, ki ni časopisni založnik, pa ima že zadnjih 15 let. V sredo je dobila novega lastnika predvsem zato, ker je njeno nekdanjo lastnico, Pivovarno Laško, aprila kupil pivovarski koncern Heineken, ki je vodstvu laške pivovarne naročil, naj Delo čim prej proda, ker ga lastništvo v družbah, ki ne varijo piva, ne zanima.

V lasti Pivovarne Laško je Delo prišlo leta 2003. Takratno vodstvo si je tako že želelo najprej zagotoviti medijsko podporo za prevzem ljubljanske Pivovarne Union, nato pa še za menedžer-

ski prevzem. Pivovarna Laško je za Delo odštela 95 milijonov evrov, kar je 13-krat več, kot je zanj dobila od FMR. FMR je sredi maja že dobil dovoljenje ministra za kulturo za nakup Dela, tako ovir za izvedbo posla dejansko ni več.

Eden od pomembnih razlogov, da je Pivovarna Laško Delo prodajala kar pet let, so bili tudi politični appetiti za vpliv nad največjo časopisno hišo. Ker se v vladni koaliciji očitno niso mogli zediniti, kdo bo imel glavno besedo pri tej prodaji, so za glavna ponudnika, ki sta očitno imela podporo pri različnih koaličijskih partnerjih, v sredo organizirali zaproto dražbo. V tej tekmi je zmagala družba FMR. Drugi ponudnik za nakup Dela je bila v širši javnosti prav tako neznana mariborska družba Pronet, ki naj bi lani družbi Dober Večer že pomagala pri nakupu časopisne hiše Večer, ki izdaja tretji največji dnevni časopis v državi. To hišo je lani družbi Dober Večer, ki je bila ustanovljena za ta nakup, prodala prav časopisna hiša Delo.

To pa ni edina pomembna sprememba na časopisnem trgu v Sloveniji. Novega lastnika je pred kratkim dobilo tudi 44 blagovnih znakov že pred leti propadle časopisne družbe Delo revije, med katerimi so najbolj znane Jana, Stop, Lady in Obrazi. Prek svoje lizinške hiše je bila do zdaj lastnica blagovnih znakov Dela revije druga največja banka državna Nova kreditna banka Maribor (NIKBM). Ta je lastnica teh blagovnih znakov postala kot upnica v stečajnem postopku. Zdaj jih je prodala lastniku in izdajatelju rumenega spletnega portala Požareport Bojanu Požarju, za katerega ni znano, od kod mu denar za ta nakup. Zanje naj bi po neuradnih po-

datkih plačal 4 milijone evrov. Požar je pripravljen povedati le, da je nakup finančiral z bančnim kreditom. Katera banka mu je kredit dala, pa je, kot pravi, poslovna skrivnost. Družba Lanaka Media, prek katere je Požar kupil blagovne znamke Dela revije, je lani imela le 134 tisoč evrov prihodkov in 39 tisoč evrov dobička.

Razmere so negotove tudi v družbi Dnevnik, ki izdaja drugi največji dnevnik v državi. Ta je konec maja dobil novo uredniško ekipo. Proti Bojanu Petanu, predsedniku uprave, ki je tudi prvi mož finančno-medijskega holdinja DZS, ki je največji lastnik Dnevnika, je specializirano državno tožilstvo konec aprila letos vložilo zahtevo za sodno preiskavo zaradi domnevne zlorabe položaja, skelepanja škodljivih pogodb in izčrpavanja družb. Okrožno sodišče v Kopru je v četrtek po poročanju STA delno ugodilo zahtevi po uvedbi sodne preiskave v primeru suma izčrpavanja hčerinskih družb DZS.

Poleg lastnikov, ki so časopisne hiše v zadnjih 15 letih izčrpavali, in novih lastnikov, ki nimajo izkušenj s časopisno dejavnostjo, je tako kot v tujini problem slovenskih časopisnih hiš tudi padanje naklad. Po podatkih Slovenske oglaševalske zbornice je bila prodana naklada dnevnika Delo v prvih treh mesecih letos 32.300 izvodov na dan, Slovenskih novic pa 63 tisoč izvodov. Prodana naklada Dnevnika je v enakem obdobju znašala 23.800 izvodov, Večera pa 22.700 izvodov. O januarju do marca 2010 je prodana naklada Dela še znašala 52.700 izvodov, Slovenskih novic 76.900 izvodov, Večera 37.300 izvodov in Dnevnika 32.400 izvodov.

KONFERENCA - Društvo slovenskih pisateljev

Pisateljska pot sega tudi v Avstrijo in Italijo

Poseg urednice ZTT Martine Kafol, v ozadju Martin Lissiach (ZSKD)

RAVNE NA KOROŠKEM - Društvo slovenskih pisateljev že kar nekaj časa postopno razvija projekt »Slovenska pisateljska pot«. DSP je med drugim leta 2013 izdalо knjigo z naslovom Slovenska pisateljska pot: vodnik po domovanjih 106 pesnikov in pisateljev, ki ga je podpisalo kar deset avtorjev. Del trase duhovnih povezav pisateljskega izročila in lokacij te dediščine se nahaja tudi v Avstriji in v Italiji. Izkušenj z literarnimi potmi je veliko tudi v širšem obmejnem okolju, od Kosovelove učne poti med Tomajem in Sežano vse do Pesniške poti pod Repentabrom. Cilj projekta, ki je rastoče narave in ki ponuja številne razvojne možnosti, pa je povezovanje slovenskih literarnih poti in literarnega izročila, tudi v širšem kontekstu. Ne gre torej zgolj za literarni diskurz, temveč tudi za potencialni turistični razvoj.

Na podlagi teh izhodišč je v Domu kulture na Ravnh na Koroškem pred nedavnim potekala Mednarodna konferenca na temo: »Implementacija slovenske pisateljske poti, literarne poti in literarne zgodbe v turizem.« Dogodek sta priredila Društvo slovenskih pisateljev in Festival Solzic, ki poteka vsako leto na Ravnh na Koroškem. Posjeta sta se udeležila tudi podpredsednik Zveze slovenskih kulturnih društev Martin Lissiach in urednica Založništva tržaškega tiska Martina Kafol.

BENEČIJA - Vrtca v Špetru in Sovodnji

Spoznavanje slovenščine tudi z gibalnim pristopom

ŠPETER - V dvojezičnih otroških vrtcih v Špetru in Sovodnji so v letošnjem šolskem letu v pomladanskih mesecih imeli dodatni pouk slovenščine z gibalno jezikovnim pristopom. Pod strokovnim

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Vojna je zajela tudi Benetke. »Že drugič so naši letalci z bombami obsipali Benetke, in sicer kolodvor in arzenal. V utrdbi S. Nicolo so naše bombe povzročile eksplozijo, v arzenalu pa velike požare. Naši dobro vedo, da so Benetke važno opirališče za italijansko brodovje. Zato napadajo in vznemirjajo s svojimi obiski Benečane. Italija je že pred več kot desetimi leti spoznala, da je treba Benetke utrditi.

Danes so Benetke trdnjava, ki ima nalogo, vznemirjati oboku sovražnika, ki bi pridrl v Benečijo. V Benetkah pa ima svoje zatočišče tudi flota, ki ondi lahko nalaga premog, popravlja poškodbe. Pred vsem pa je tu baza, kjer naj se vkrcajo čete, namenjene za sosedno obalo. S tega stališča so že leta 1908 začeli močnejše utrjevati vse dohodek v posameznim lagunam. Poleg lagun Brente so bile oboržene s težkimi obrežnimi baterijami otoki Lido, Malamono, Chioggia in Cavallino. Ker pa to ni zadostovalo, vsaj ne v zadostnem obsegu, so začeli strani, obrnjene proti morju, zavarovati s tem, da so jim vzidali težke železne plošče

ter zvišali prsteno plast na površju. To naj bi dovolj varovalo te postojanke pred kroglama iz težkih ladijskih topov.

Obrambo so še izpopolnili z zavarovanimi opazovalnimi postajami, ki imajo semafore in telemetrične aparate (ki merijo razdalje). Ker pa je bila fronta na suhem znamenjena, so zavarovali Benetke proti napadu s suhe zemlje z novimi utrdbami pri mostu, ki pelje od Mestre v Benetke.

Prvotno je bil most pri Mestre zavarovan s tremi forti, ki so nadvladali morsko in suho stran. Ti forti so bili oddaljeni drug od drugega štiri do pet kilometrov. Sedaj so v obliki polkroga zgradili vmes nove utrdbe. Modernizirali so tudi fort Maghera, ki z dvema baterijama branii ustaj plovnih kanalov v lagunah. Ta utrdba branii mesto dožive pred nenadnim napadom. Skušali so tudi, razdaljo med posameznimi forti zmanjšati in tako pomnožiti obrambno moč notranjih fortov. S tem bi bil sovražnik prisiljen, svojo črto razširiti in tako svoje sile oslabiti.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

V Kulturnem domu je tokrat prvič nastopilo Gledališče mladih 65. »Kdor temu debatu ni prisostvoval, bi si lahko tudi predstavljal, da je nastopila ena izmed običajnih amaterskih skupin, kakršne poznamo iz prosvetnih društev, z vsemi tistimi začetniškimi težavami, ki so pač povezane z vsakim amaterskim delovanjem. Bilo bi seveda prepirano govoriti, da se s podobnimi težavami ni borilo tudi Gledališče mladih 65, toda nesporno dejstvo je, da se nam je predstavilo ne samo z zrelim gledališkim hotenjem, temveč tudi z resnostjo in skrbno pripravljenostjo, kakršno se lahko odraža samo v amaterstvu višje stopnje, ko že ni več mogoče govoriti samo o posameznih talentih, temveč o skupini mladih ljudi, ki pojmujejo gledališče v vsej njegovi vloži umetniškega prenosnika kulturnih stremljenj in teženj.«

Res je sicer, da so nekateri od nastopajočih že našli stik z gledališčem pred tem nastopom, pa čeprav v njegovi radijski zvrsti, toda jo prav nič ne zmanjšuje uspeha, ki so dosegli s svojim odrskim krstom in ki nas je kratko

in malo presenetil. Še prav posebno simpatično pri teh mladih gledaliških entuziastih, in tako jih lahko po pravici imenujemo, pa je, da so svoj prvi odrski nastop posvetili spominu vseh žrtev nacizma in fašizma in tudi s tem pokazali zrelost svojih pogledov na svet in predanost idealom, za katere so morali umirati ljudje samo zato, ker so ljubili svoj narod in svobodo in ker so v očeh in možganih sfanatiziranih zveri bili manjvredna in nečista rasa.

Nastop Gledališča mladih 65 je bil razdeljen na dva dela. V prvem so mladi igralci uprizorili Edwina Sylnanusa igro Korczak in otroci, v drugem pa montažo pisem na smrt obsojenih. Montaža pisem na smrt obsojenih je učinkovala presulnjivo. Scensk postavitev montaže z uporabo reflektorjev na zamračenem horizontu je bila kljub svoji enostavnosti in statičnosti zelo domiselna in zlasti učinkovita v zaključnem prizoru z defilejem nastopajočih s transparenti v rokah, ki je izzvenel kot molčeča manifestacija za mir, za svobodo in za socialno pravičnost.«

vodenjem prof. Alda Rupla (*na sliki*) so otroci ob razvijanju svojih gibalnih sposobnosti pridobivali tudi jezikovno znanje, kar je bila dobrodošla obogativet rednega vzgojnega izobraževalnega programa.

RAI - Predstavili dokumentarec o Adiju Danevu

Svetovljanski in domač hkrati

Film o zborovodji in skladatelju je režiral Tamara Stanese

Srce, ki utripa v sozvočju s kraško navoravo v Jadranskim morjem, telo, ki s treningom ohranja kondicijo za uresničitev umetniških in življenjskih načrtov, ne nazadnje duša, ki preliva svoje misli in občutke na črno-bele tipke klavirja. »Duša, telo in srce« je moto Adija Daneva in tudi podnaslov dokumentarca, ki mu ga je posvetil slovenski program Deželnega sedeža RAI v Trstu, kjer so ga ob prisotnosti glavnega protagonista prvič predvajali v četrtek popoldne. Življenjske in umetniške izkušnje zborovodje, skladatelja, pedagoga in korepetitorja z mednarodno dejavnostjo (ki je hkrati tudi zelo zgrovom in prijeten pripovedovalec) so tako bogate in večstranske, da so bili scenarij, režija in montaža čim popolnejše zgodbe znotraj časovno omejenega okvira dokumentarca, nezanemarljiv izvir.

Sredi morja zanimivih podatkov, posnetkov, anekdot, izjav je režiserka Tamara Stanese solidno in varno pripeljala svoj načrt do varnega pristanišča kakovostne, smiseln in sporočilno artikulirane produkcije. »To je bilo potovanje, na katerem sem spoznala veliko izjemnih profesionalcev in predvsem človeka, ki je živel polno življenje,« je povedala režiserka, katere vizualne in vsebinske zamisli je uresničil sneemalec Alex Purič. Stike z ameriškimi ustavnovami je vzpostavila Elisabetta Tomšič, v prvi fazi dela pa je s svojo zamislio sodelovala še Mira Fabjan.

Direktorica slovenskih programov Martina Repinc in direktor deželnega sedeža Guido Corso sta pozdravila ustvarjalce in občinstvo, a tudi Adi je z običajnim humorjem nagovoril gledalce in se zahvalil za zelo posrečen poklon, s katerim je bil iskreno zadovoljen. V dokumentarcu je kronologija glavnih etap njegove kariere opredljena z zanimivimi zgodovinskimi posnetki in fotografijami (mnogi iz njegovega zasebnega arhiva), a tudi z izjavami prijateljev in kolegov, ki so sodelovali pri oblikovanju čim popolnejšega portreta: prijatelj Armando Škerlavaj, ustvarjalci, sodelavci in učenci iz tržaškega okolja Janko Ban, Aleksandra Pertot, Aleksej Pregarc, Katja Kralj, Tamara Ražem, Damjan Locatelli, Nidia Cossutta s svojim prisrčnim spominom na prijateljstvo, ki je povezovalo »tista dva s Krasko«, Adija in slavnega tenorista Carla. O svojem odnosu do umetnika in človeka so spregovorili tudi dirigent Eliahu Inbal, uveljavljena solopevka Antonina Siragusa in Massimo Giordano, ki se redno poslužujeva njegovih nasvetov, pesnik Calogero Sorice, ne nazadnje Ivan Florjanc, ki je podal svoje prodorno razmišljjanje o tem, da široki in bistri umi niso navadno najbolj upoštevani »preroki v lastni domovini«, posebno zaradi tega, ker Adi ni »narcisoidni promoter samega sebe«.

Glavni pripovedovalec te lepe zgodbe pa je predvsem Aldo Danieli oz. Adi Danev, vsto anekdot o angažmajih na najpomembnejših svetovnih odrih (Colon v Buenos Airesu, San Francisco, Veronska arena, Fenice v Benetkah), o eksotičnih egipovskih turnejah z Verdijevo Aido, a tudi o prvih orglicah, ki mu jih je podarila babica, in o študiju z Viozzijem, ki mu je dal prve smernice za uspešno glasbeno kariero: »V življenju je treba biti vedno natančni: nikoli začumljati, a niti prehitovati.«

Operni svet ima vedno poseben lesk, velika lastnost režije Tamare Stanese pa ni toliko v bleščicah, ki se čisto spontano lesketajo okrog teh zgodb, ampak v tankočutni sposobnosti razumevanja Daneveve osebnosti, človečnosti umetnika, zato katere je lahko hkrati »domač« in svetovljanski.

Dokumentarec bo prvič na sporednu na slovenskem televizijskem programu RAI v nedeljo po večernih poročilih (ponovitev pa v četrtek).

Rossana Paliaga

Barve ljubezni - uglasbena poezija

V Kulturnem domu Izola je pred dnevi potekal koncert primorske glasbene skupine Poetrio. Skupina prekajenih glasbenikov v sestavi Mirjana Gvozdenac – glasba, vokal, klavir, Klara Stanič – klarinet, Borut Novakovič – kitara, Klemen Jug – tolkala, Dejan Zornada – saksofon, je znana po skrbnem izboru in uglasbitvi poezije, različnih, praviloma primorskih avtorjev. Na tokratnem koncertu, ki je potekal pod naslovom Barve ljubezni, so predstavili nabor objavljenih in ene še neobjavljenih pesmi pesnice mlajše generacije Barbare Motoh Bračanov. V nekaj manj kor uro trajajočem nastopu je skupina Poetrio predstavila tudi pesem Draga Misleja-Mefa z naslovom Barve, prezreti pa ne gre niti podatka, da je Poetrio v preteklosti uglasbil tudi nabor pesmi tržaške pesnice Alenke Rebula.

Kot gostje večera se je izolski publiku predstavila še skupina Etnotok, ki jo sestavljajo mlađi glasbeniki Glasbené šole Izola in se odlikuje z dodelanim in več kot le konkretnim izvajanjem ljudske glasbe iz domača celega sveta, na izolskem dogodku pa so se predstavili z izborom treh skladb. »Tako izvedba, kot tudi uglasbitv poezije mi je bila nadvse všeč, je pa kar nekako nenavaden občutek, ko slišiš svoje besede v glasbi,« je neposredno po koncertu svoje misli strnila izolska pesnica Barbara Motoh Bračanov, ki je do sedaj izdala tri pesniške zbirke, z naslovom Stopinja za stopinjo, Bojazni in Dotik dveh svetov.

Roša

OPERNO GLEDALIŠČE VERDI - V Trstu do jutri na sporednu Donizettijeva opera

Komično-trpki Don Pasquale

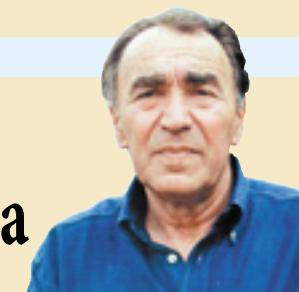
komična opera s trpkim priokusom je Don Pasquale, pravi režiser Stefano Vizioli: lahko mu kar brez zadržkov pritrdirno, kajti sebičnost starega gospoda je bila le prehud kaznovana; je pa že takoj, da se ljudje radi zabavajo ob nesrečah svojega bližnjega, kajti splošno mnenje je, da je ljubezen domena mladih, pri starih pa lahko vzbuja kvečjemu sočutje, če že ne odkritega posmeha. Operno gledališče Verdi je Donizettijev delo zadnjici uprizorilo leta 2007, morda zato ni nova postavitev v koprodukciji z gledališčem iz Bologne izvzvala velikega zanimalja, čeprav ponuja marsikaj lepega: scene, ki jih je narisala Susanna Rossi Jost, so okusne tako v resnobni notranosti Pasqualejevega doma, ki se domiselno odpira in zapira kot škatlica igrarč, domala slikarsko dovršene v lagodnem prizoru Norininega brezdelja na kavču, ki so mu luči Franca Marrija dodale blage sončne odtenke, posrečeno duhovite v kuhinjskem prizoru. Kostumografka Roberta Guidi di Bagno je verjetno upoštevala dejstvo, da je bila opera spisana za pariško gledališče, zato je zelo okusne in elegantne kostume ukrojila po pariški modi iz začetka 19. stoletja.

Estetska skladnost je uokvirila vsa tri dejanja, ki so bila s pomočjo premičnih sten strnjena v dveh delih, glasbeno vodstvo pa je imel v rokah japonski dirigent Hirofumi Yoshida, kar je bila nekoliko tvegana izbira, kajti italijanska opera buffa je zelo delikaten mehanizem, ki ga lah-

TOMIZZEV DUH

BAUHAUS & BAUNET ali kakšna bi lahko bila Evropa

PIŠE MILAN RAKOVAC

BAUHAUS – MREŽENJE IDEJ IN PRAKS je naslov sijajne razstave, ki si jo je v zagrebškem Muzeju sodobne umetnosti moč ogledati naslednje tri meseca. Razstava je del BAUNET-a, v projektu pa so združile moči kulturne ustanove iz Avstrije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške in Slovenije. Nosilec je MSU Zagreb, soorganizatorji pa Universalni muzej Joanneum iz Gradca, Akademija likovnih umetnosti iz Sarajeva ter Loški muzej iz Škofje Loke. Spremlja jo spletni portal BAUNET, unikaten ustvarjalni napor, da bi se obnovil Bauhaus – eno maloštevilnih oporišč v razsutem svetu Posedovanja in Pojavnosti.

Prežarjen z modernostjo in vsečasnostjo razstave občudujem pred devetdesetimi leti nastale artefakte in slike Avgusta Černigoja in kolegov: kot bi bili ustvarjeni danes!

Visoka šola Bauhaus se je rodila na pogorišču evropskih cesarstev, leta 1919 v Weimarju, v času Weimarske republike. Nacisti, po prihodu na oblast, to enkratno umetniško središče, ki se je medtem preselilo v Dessau, ukinelo. »Zgodba o Bauhausu na svoj način predstavlja Evropo - kakšna bi lahko bila in kakšna je v nekem specifičnem trenutku medvojnega obdobja v Nemčiji tudi bila: duhovni prostor, posvečen razvijanju ideje internacionalnosti, avtentičnega liberalizma, individualne svobode in družbeni enakopravnosti. Kaj je od vsega danes ostalo, lahko vidimo povsod okoli nas,« piše izvrsten intelektualci Bijan Krištofič, najbolj znan po svoji analizi turbo-folk subkulture kot estetsko in semantično dovršenega izraza nacionalistične ideologije v post-jugoslovanski popkulturi.

Bauhaus je kot svež program in projekt modernistične arhitekture, lepšanja in oblikovanja praktičnih izdelkov, promocije fotografije in oblikovanja, popularizacije in humanizacije vsakdanosti in povezovanja umetnosti z obrtjo in industrijo pustil globoke sledi tudi na našem prostoru. V Bauhausu je delovalo nekaj pomembnih ustvarjalcev iz Bosne in Hercegovine, Slovenije in Hrvaške: Otti Berger, Marija Baranyai, Gustav Bohutinski, Ivana Tomljenović, Selman Selmanagić, Avgust Černigoj ... Bauhaus je pljusknil tudi v Zagreb in na Jadran in neposredno vplival na tukajšnjo umetniško vzdružje, iz njegove matrice nastane umetniška skupina Zemlja in Iblerjeva šola arhitekture ...

Obnove in pomen Bauhausa najbolje ilustrirajo življenske poti zgoraj našteti protagonistov. Avgust Černigoj, denimo, iz svojega Trsta odide iz političnih razlogov, študira v Münchnu in na Bauhausu, potem kot profesor deluje v Ljubljani in se 1925, spet iz »političnih razlogov« (tako evfemistično pišejo portal, ki nikjer ne povedo, kateri so bili ti razlogi) vrne v Trst, srce »julijskega fašizma«. Ampak v Trstu je za umetnika le nekoliko ugodnejše ozračje.

je. Ustanovi zasebno umetnostno šolo, ki preraste v Tržaško konstruktivistično skupino, kjer Ferdo Delak 1927. izdaja avantgardistično revijo Tank, Revue internationale active. Delak in igralec Milan Koščič slovensko avantgarde predstavita v Berlinu (1928). Od 1929 do 1937 Černigoj dela za tržaškega arhitekta Putitzerja kot dekorater ladijskih interjerjev. V času 2. svetovne vojne s freskami poslika več cerkv na Goriskem, Krasu, pivškem Krasu, v Istri ...

Mizar Selman Selmanagić iz Srebrenice po študiju v Bauhausu (1929-1932) postane eden najbolj cenjenih berlinskih arhitektov in scenografov. 1930. postane član nemške komunistične partije. Leta 1933 odide v Turčijo, pa v Italijo, Grčijo, Bolgarijo, Egipt, Sirijo, Palestino in Jordanijo. Vrne se v vojni Berlin, kjer postane organizator antifašističnega odpora. Sredi 70. let prejšnjega stoletja z velikim Walterom Grosiusom v Nemčiji skuša obnoviti ideje Bauhausa. Umre v Berlinu 1986. O enem naših najpomembnejših ustvarjalcev, arhitektu Selmanagiću, danes ni nobenega sledu, nobenega simpozija ... Počiva na srebeniškem pokopališču.

Zagrebčanka Ivana Tomljenović - Meller se v Bauhausu uči varja s fotografijo. Tam ustvari tudi radikalno fotomontažo Diktatura kralja Aleksandra, za katero se vse do sedemdesetih let prejšnjega stoletja ni vedelo, kdo je njen avtor. No, na poroki kralja Aleksandra in hčere romunskega kralja Ferdinandu 1922. je bila družica prav Ivana Tomljenović - Meller. Njen nečak, odvetnik Marijan Hanžeković, je ob otvoriti razstave njenih fotografij v samoborski galeriji Lang pred nekaj leti dejal: »Bila je nekonvencionalna osebnost, upornica, ki ji ni bilo mar za družbene norme. Bila je levčarka, njene politične aktivnosti pa nihče v družini ni bil vesel. Imeli so jo za črno ovco.«

Otti Berger, rojen 1898. v kraju Zmajevac v Baranji, kamor se iz Nemčije vrne, po tem, ko so ji kot Judinji nacisti zaprli že slavni Atelje za tekstil. Maja 1944 jo z družino deportirajo v Auschwitz, kjer jo ubijejo. V Bauhaus je prispela leta 1927, s predznanjem, ki ga je pridobila na Kraljevski akademiji za umetnost in obrt v Zagreb. Mies van der Rohe, eden pionirjev moderne arhitekture, ji zaupa (skupaj z Lilly Reich) vodenje Tekstilne delavnice Bauhausa ...

Mar ni bizarno danes »odkrivati« te izjemne ljudi, ki so kot pomembni soustvarjalci Bauhausa bolj znani in cenjeni v svetu kod doma? Bi ne bilo narančno pričakovati prenovo duha in ideje, ki je kanonizirala kulturne temelje moderne arhitekture, slikarstva, kiparstva in oblikovanja? Remake gigantske izkušnje, ki jo je Bauhaus ustvaril, nacisašem pa spodsek? Baunet je lahko začetek novega začetka, vzorčni model za nova evropska družbena jedra v boju z dehistorizacijo in desocializacijo.

simfonične kot operne značilnosti, v prvem dejanju pa se je nekajkrat zamajala koordinacija med orkestrom in solisti. Najlepši so bili bolj komorni odломki, v katerih so lepo izkazali posamezni solisti v orkestru.

Pevska zasedba je bila na dobrem nivoju: največ počivali si zasluzi baritonist Federico Longhi, duhovit doktor Malatesta, ob njem pa se je dobro odrezal tudi Andrea Concetti v naslovni vlogi. Romunska sopranistka Mihaela Marcu je vložila veliko truda v vlogo Norine, ki je kruito zagospodarila nad ubogim starcem: odrsko in volkalno dovršena, je pokazala težave le v obvladanju italijanskega jezika, kar je njeni interpretaciji odvezlo nekaj točk, nikakor pa ne blišča, ki ji je prislužil veliko aplavz. Tenorist Giorgio Misseri ima zadovoljivo tehniko, žal pa je glas nekoliko oster, tako da tudi bolj romantične arije zvenijo forsirano, brez mehkobe, ki bi jo vloga Ernesta vsekakor zahtevala. Tržaški baritonist Giuliano Pelizon se je v sicer kratki vlogi notarja imenitno odrezal, njegovi kolegi v zboru, ki ga pripravlja Paolo Vero, pa so po začetnih trenutkih negotovosti kar živahno in sproščeno odprli hudomušen kuhinjski prizor.

Opere niso prekinjali navdušeni aplavzi, teh pa je bilo kar veliko na koncu, največ za Mihaela Marcu, Concettija in Longhija. Don Pasquale bo na tržaškem održan do 7. junija.

Katja Kralj

GRČIJA - Zastoj v pogajanjih povzročil padec borznih tečajev in vrednosti evra

Cipras zagovarja svoj načrt reform kot »edini realističen«

Mednarodni posojilodajalci pa vztrajajo na zahtevah po zategovanju pasu

BRUSELJ - Grčija si je pri Mednarodnemu denarnemu skladu (IMF) pridobila še nekaj časa za poplačilo dolgova, saj s posojilodajalci še niso sklenili dogovora o reformah, ki bi omogočil izplačilo pomoči. Vendar pa v Bruslju srečanja predsednika Evropske komisije Jean-Claude Junckerja z grškim predsednikom vlade Aleksisom Ciprasom ne pričakujejo pred torkom. Grške oblasti so IMF v četrtek zvezčer obvestile, da naslednji dan ne bodo vrnili 300 milijonov evrov. Vse svoje predvidene junijске obveznosti do IMF v višini 1,6 milijarde evrov so združili v eno plačilo. Rok ranj je po novem 30. juniju.

Cipras je grškim poslancem sinoči pojasnil, da so v Bruslju Grčiji postavili nesprejemljive pogoje. Atene se z mednarodnimi upniki - Evropsko komisijo, Evropsko centralno banko (ECB) in IMF - glede programa reform, ki bi državi odklenil vrata nove transje pomoči, pogajajo že štiri mesece. Grčija ima v že dogovorenem programu pomoči z EU in IMF še 7,2 milijarde evrov, a jih mednarodni posojilodajalci nočajo izplačati, dokler se grška vlada ne zaveže k zanje dovolj ambicioznemu svežnju reform. Grčija je po-

sojilodajalcem v minulih dneh poslala predlog reform, ki ga Cipras označil za »edini realističen načrt na mizi«, medtem ko so bili pogajalci nasprotne strani do njega precej bolj skeptični. Zagovarjali so svoj načrt zategovanja pasu, ki so ga spisali brez Grčije na srečanju v Berlinu v ponedeljek.

Podpredsednik Evropske komisije Valdis Dombrowskis, pristojen za evro in socialni dialog, je na obisku v Sloveniji ocenil, da je dogovor še možen. »Pri reševanju sicer že močno zaostajamo za postavljenim urnikom,« je opozoril. Ključno pri dokončni rešitvi pa je po njegovem to, da se vse strani po oblikovanju »nekoga dogovora tega potem tudi držijo«.

Tecaji delnic na pomembnejših borzah v Evropi so se včeraj zaradi napetosti v zvezi z Grčijo večinoma občutno znižali. Indeks najpomembnejših podjetij v območju evra Eurostoxx 50 se je znižal za 1,21 odstotka, pariški CAC 40 je izgubil 1,33 odstotka, frankfurtski DAX 1,26 odstotka, londonski FTSE 100 pa 0,80 odstotka. V Milanu je indeks FTSE MIB izgubil 2,10 odstotka, v Atenah pa je osrednji indeks borze včeraj izgubil 4,96 odstotka.

Cipras in Juncker še nista doseglia dogovora

JEMEN - Na poziv ZN
Uporniki in vlada pristali na pogajanja

SANA - Šiitski hutijski uporniki in jemenska vlada v izgnanstvu so včeraj potrdili svojo udeležbo na mirovnih pogovorih v Ženevi, h katerim je v sredo pozval Varnostni svet ZN. Cilj pogovorov je končanje več kot dvomesečne vojne, ki je po podatkih ZN terjala skoraj 2300 smrtnih žrtev. Srečanje v Ženevi bo okvirno 14. junija. Gre za prvi resen znak v prizadevanjih za prekinitev spopadov, ki so pripeljali do - kot situacijo opisujejo Združeni narodi - »katastrofalne« humanitarne situacije.

»Sprejeli smo povabilo ZN, da v Ženevi sedemo za pogajalsko mizo brez predpogojev,« je dejal Daifallah al Shami, višji član uporniškega političnega gibanja. Kot je dodal, uporniki »ne bodo sprejeli pogojev« drugih strani. Minister za informacije jemenske vlade v izgnanstvu Ezedine al Isbahai pa je dejal, da bo tudi vladna stran v Švico poslala svojo delegacijo. (STA)

RIMSKA MAFIJA - V afero vpletен tudi predstavnik vlade

Med preiskovanimi tudi podtajnik Castiglione (NCD)

RIM - Preiskava Mafia Capitale se nadaljuje in razkriva vse bolj gnušno ozadje špekulacij na koži priselencev, katerih človeška tragedija je za nekatere le odličen biznes. Vpleteni so politiki in javni funkcionarji, predvsem pa celo krdelo »poslovnežev«, ki so »molzli kravo« javnih financ. V preiskavi so v ospredju razne zadruge in »človekoljubna« združenja, ki so se s podkupninami potegovali za upravljanje zbirnih centrov, kjer begunci stradajo, oni pa so si delili mastne zaslužke. Pomembno vlogo naj bi med drugimi imela zadružna La Cascina, blizu katoliškega gibanja Comunione e Liberazione.

Med politiki, ki naj bi omogočili vse to, se je pojavilo tudi ime člena vlade. To je podtajnik za kmetijstvo Giuseppe Castiglione iz vrst Alfanove NCD, ki je osumljen, da je pogojeval zakup za upravljanje velikega zbirnega centra za azilante v Mineu na Siciliji. Med preiskovanimi je tudi Marco Visconti, občinski odbornik v upravi župana Giannija Alemanna. Novo sodno obvestilo je prejel tudi Maurizio Venafro, nekdanji

šef kabinetu predsednika dežele Zingarettija.

Temne sence pa se zgrinjajo tudi nad samega ministra za notranje zadeve Angelina Alfano. Novinarji dnevnika Il Fatto Quotidiano so razkrili, da je predsednik državnega organa za boj proti korupciji Raffaele Cantone v prejšnjih mesecih večkrat in nazadnje še s pismom 27. maja opozoril ministra, da je pogodba za upravljanje centra v Mineu - vredna 100 milijonov evrov - nezakonita, Alfano pa se sploh ni odzval.

Ob aferi se stopnjuje politični spopad. Zelo oster je zlasti med Demokratsko stranko in Gibanjem 5 zvezd. Njegov predstavnik Luigi Di Maio je včeraj ovalil zaradi obrekovanja predsednika DS Mattea Orfinija zaradi izjave, da naj bi »mafijski šefi navajali« za predstavnike G5Z. »Gre za beden poskus odvrtačanja pozornosti od gnoja, v katerem se utaplja Demokratska stranka,« je odvrnil Beppe Grillo.

Predsednik republike Sergio Mattarella je včeraj z obiska na milanskem expu pozval k odločnemu boju proti korupciji.

SREDOZEMLJE - V petih mesecih letos vse več beguncev

V Italiji 25.000 prošenj za azil, 42.000 migrantov tudi v Grčiji

RIM/ŽENEVA - V Italiji je od začetka leta prošnjega za azil vložilo 24.678 beguncev, kar je več kot 50 odstotkov vseh beguncev, ki so v tem času prispieli na jug Italije, je objavil predsednik komisije za podelitev azila Angelo Trovato. Leta 2013 so v Italiji zabeležili 26.260 prošenj za azil, leto kasneje pa je ta številka poskočila na 63.456. Skupno je lani v Italijo prispealo 170.000 beguncev. »Manj kot polovica beguncev, ki so leta 2014 prispieli v Italijo, je vložila prošnjo za azil. Ne vemo, kam so šli drugi,« je dejal Trovato.

Od začetka leta je v Italijo prek Sredozemske morja prišlo že skoraj 40.000 beguncev. Rim napoveduje, da bi jih do konca leta lahko bilo 200.000. Ker je postopek za pridobitev azila dolgotrajen, v spremenjenih centrih v Italiji živi okoli 84.000 ljudi, skoraj tretjina na Siciliji.

Medtem se v zadnjih tednih stopnjuje pritisk beguncev na Grčijo. Združeni narodi so včeraj iz Ženeve sporočili, da se je število migrantov, ki so pristali na obalah Grčije, v zadnjem letu povečalo za šestkrat. V

prvih petih mesecih letos je v Grčijo po morski poti prispolje več kot 42.000 migrantov, v enakem obdobju lani pa 6500. »V zadnjih tednih prek morja iz Turčije pride povprečno 600 ljudi na dan,« je v Ženevi sporočila tiskovna predstavnica Visokega komisariata ZN za begunce (UNHCR) Mellica Flemming.

V zadnjem času se je število migrantov, ki poskušajo priti iz Turčije do grških otokov v Egejskem morju, močno povečalo. »Več kot 90 odstotkov ljudi, ki prihajajo v Grčijo, je iz držav, ki ustvarjajo begunce - zlasti iz Sirije (več kot 60 odstotkov), Afganistan, Iraka, Somalije in Eritreje,« je povedala Flemmingova. Po njenih besedah so razmre v treh spremenjenih centrih »grozljive«, objekti pa so prenatrpani in brez redne oskrbe s hrano in pitno vodo. Na nekaterih otokih so se lokalni prostovoljci spontano organizirali in prosili restavracije in pekarne za hrano, ki jo razdelijo med begunce. Ti spijo na prostem ali v nenaseljenih hišah. UNHCR pričakuje, da se bo pritok beguncev še povečal, saj se je poletje šele začelo.

BAVARSKA - V močno zastraženem idiličnem gradu Elmau jutri vrh držav G7

Posvet o aktualnih svetovnih temah

Na dnevnem redu vojne na Bližnjem vzhodu in v Ukrajini, grška kriza, podnebne spremembe, sporni prostotrgovinski sporazum TTIP pa tudi korupcijski škandal Fifa

GARMISCH-PARTENKIRCHEN - Voditelji skupine sedmih industrijsko najrazvitejših držav sveta (G7) bodo na idiličnem gradu Elmau na Bavarskem jutri začeli 24-urni vrh, na katerem bodo po napovedih govorili o širokem naboru tem, od kriz v Ukrajini in na Bližnjem vzhodu, prek podnebnih sprememb do korupcijskega škandala v mednarodni nogometni zvezi (Fifa). Srečanje, ki bo potekalo pod gesлом Misli vnaprej, deluj skupaj, se bo začelo z devetim kosiom o svetovnem gospodarstvu. Nato se bodo nemška kanclerka Angela Merkel, ameriški predsednik Barack Obama, francoski predsednik Francois Hollande ter premierji Kanade Stephen Harper, Japonske Shinzo Abe, Velike Britanije David Cameron in Italije Matteo Renzi posvetili vrsti tem. Pričudružila se jim bosta tudi predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker in predsednik Evropskega sveta Donald Tusk.

Tako naj bi govorili o krizah v Ukrajini in na Bližnjem vzhodu, grožnji skrajne sunitske skupine Islamske države, podnebnih spremembah, zdravju, gospodarskem razvoju, izogibanju davkom s strani multinacionalnik, tik pred vrhom pa so na dnevnem red dodali še odmeven korupcijski škandal v Fifi. V pogovorih se ne bodo mogli izogniti niti grški dolžniški krizi.

V ponedeljek se bodo voditelji G7 sešli z afriškimi kolegi ter predstavniki številnih mednarodnih

Vrh G7 bo jutri gostila nemška kanclerka Angela Merkel

ANSA

organizacij, na dnevnem redu je tudi razprava o terorizmu. Vrh naj bi sklenili s sprejetjem 15 strani dolge sklepne izjave. »Dnevnih red je ambiciozen,« je pred dnevi priznal gostiteljica srečanja, nemška kanclerka Angela Merkel. »Na voljo imamo 24 ur ter nekaj ur za spanje,« je dodala.

Kot poudarja nemška tiskovna agencija dpa, bo glavni problem svetovnih voditeljev sicer ta, da številnih vprašanj, ki jih bodo obravnavali, sami ne morejo rešiti. Tako bosta denimo Merklova in Hollande skušala prepričati preostalo petero voditeljev, da bodo na decembrski podnebni konferenci v Parizu privolili v ukrepe za zmanjšanje globalnega segrevanja ozračja. A težava je v tem, da številne države, ki

proizvedejo največ toplogrednih plinov, kot je denimo Kitajska, niso članice skupine in tako dogovori s tokratnega vrha ne bodo imeli prave teže.

Podobno velja za grško dolžniško krizo, ki je v mednarodno gospodarstvo vnesla precej negotovosti. A rešitev te krize je v rokah grške vlade premierja Aleksisa Ciprasa.

Tudi enega od pomembnih aktorjev v ukrajinski krizi, Rusije, na tokratnem srečanju ne bo. Iz skupine najbogatejših so jo izključili pred letom dni zradi priključitve polotoka Krim. Številni, med njimi nekdajni nemški kancler Gerhard Schröder, menijo, da bi Rusija vendarle moral sodelovati na vrhu. A Merklova, katere država trenutno predseduje skupini G7, je dejala, da je bila izključitev Rusije neizogibna. Razmere v Ukrajini so se znova zaostrike nekaj dni pred vrhom G7 in na vzhodu države znova divijo siloviti spopadi, ki že ogrožajo februarški dogovor o prekinitvi ognja iz Minska.

Sicer idilično prizorišče v bavarskih Alpah bo v času vrha spominjalo na trdnjava. Za varnost bo skrbelo 17.000 policistov, ki bodo morebitnim protestnikom prepričevali dostop do svetovnih voditeljev. Ker je prizorišče blizu avstrijsko-nemške meje, je tudi Avstrija mobilizirala 2100 policistov. Na gradu z nacistično preteklostjo, v katerem je danes lukuzen hotel, bodo voditelji zaradi strogih varnostnih ukrepov praktično odrezani od sveta.

V Elmauu in bližnjem zimskem turističnem središču Garmisch Partenkirchen so napovedane demonstracije, na katerih se bo po napovedih zbralokatih 10.000 ljudi. Policia bo imela na voljo kakih 200 mobilnih zaporniških celic, nasprotniki kapitalizma in globalizma pa so v Garmisch Partenkirchenu in okolici že postavili šotor, v enem od šotorišč pa izobili črno zastavo z belo lobanjo z napisom G7.

Protesti proti vrhu G7 so že v četrtek potekali v Münchenu. Usmerjeni so bili predvsem proti čezatlantskemu prostotrgovinskemu in investicijskemu sporazumu (TTIP) med EU in ZDA, udeležilo pa se jih je več kot 30.000 ljudi.

Še pred začetkom vrha se bosta jutri zjutraj sesli Obama in Merklova, ki naj bi na ta način potrdila tesno partnerstvo med državama. Poleg tem, o katerih bo govor na vrhu, naj bi se Obama in Merklova dotaknila tudi TTIP, o katerem se pogajajo EU in ZDA.

V Nemčiji so številnih kritik deležni predvsem visoki stroški vrha. Nekaj več kot 24-urno srečanje bo po ocenah stalo 130 milijonov evrov oz. 90.000 evrov na minutu. Večji del stroškov bo poravnala zvezna dežela Bavarska. Merklova očitke o astronomskih stroških zavrača in poudarja, da bodo vzporedno z vrhom potekala tudi druga pomembna srečanja na ministrskih ravnih.

Maja Cerkovnik - STA

RONKE - Poslednji klic na pomoč nekdanjih delavcev tovarne Detroit

Odziv s pokrajine, čakajo na deželo

Vsi nekdanji delavci iz ronške tovarne Detroit so od sredine maja na mobilnosti. 28 jih je ostalo doma že konec leta, ostali - skupno jih je 98 - so se jim pridružili 18. in 19. maja, ko se je tudi zanje zaključilo obdobje dopolnilne blagajne. Delavci se počutijo osamljene, občutek imajo, da jim krajevni upravitelji niso namenili dovolj pozornosti. V prejšnjih dneh so še enkrat apelirali nanje, saj so prepričani, da bi se z malce več dobre volje le našel podjetnik, ki bi prevzel nekdanjo ronško tovarno. Včeraj se je na delavceve klice na pomoč odzval predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, ki je skupaj s predstavniki sindikatov CGIL, CISL in UIL pozval podpredsednika deželne vlade Sergia Bolzonella, naj čim prej sklice omizje za reševanje stiske odpuščenih delavcev.

»Čim prej je treba sklicati srečanje, da razčistimo, pri čem smo. Krožijo govorice o podjetnikih, ki bi bili pripravljeni prevzeti ronški obrat, zato je treba preveriti, ali je res tako,« poudarja predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, ki je prepričan, da je zdaj na potezi dežela, ki mora sklicati omizje in dati svoj doprinos k iskanju novih investitorjev. Podobnega mnenja so tudi sindikalisti, ki opozarjajo, da je deželna vlada namenila veliko večjo pozornost drugim kriznim žariščem. »V reševanje naše tovarne je bilo vloženih veliko manj sredstev od tistih, ki so jih dali na razpolago za druga podjetja, začenši s tovarno Elettrolux,« poudarja predstavnik enotnega sindikalnega predstavništva Moreno Soranzio.

Že v prejšnjih mesecih je vodstvo obrata pristalo na predlog sindikatov o pro-

daji oz. oddaji v najem ronške tovarne. Tako so se dogovorili, da ceno določi dežela; šlo naj bi za okrog pet milijonov evrov, kar je bilo po mnenju marsikoga preveč. V sedanjem kriznem obdobju se namreč težko najde podjetnik, ki bi bil pripravljen na tako veliko naložbo. Iz ronške tovarne so pred zaprtjem odpeljali večji del strojev v

Belluno, kjer ima družba De Rigo še en obrat. Pred zaprtjem ronške tovarne so delavcem ponudili možnost, da se tudi sami odpravijo v Belluno in tam dobijo zaposlitev; za selitev se je odločil le en delavec, vsi ostali so se kot rečeno sprijaznili z mobilnostjo, ki bo trajala od enega do dveh let, kar je odvisno od starosti delavcev. Pešči-

ca izmed njih je doslej že našla novo zaposlitev, vendar gre le za začasna delovna mesta. Zaradi tega odpuščeni delavci upajo, da se bo čim prej našel nov podjetnik za ronško tovarno, za kar pa je treba pohititi. Zaradi tega apelirajo na krajevne upravitele in še zlasti na deželo, naj jim odločneje pomagajo.

GORICA - Karabinjerji praznovali 201. obletnico ustanovitve

Manj kaznivih dejanj

Na Goriškem upada število kaznivih dejanj. Pomembno vlogo pri tem odigrava tudi poostren nadzor, ki ga na območju pokrajine izvajajo sile javnega reda. Med temi so seveda tudi karabinjerji, ki so včeraj v vojašnici Cascino v Tržaški ulici praznovali 201. obletnico ustanovitve.

Obračun dela, ki so ga opravili v zadnjem letu in o katerem je Primorski dnevnik že poročal včeraj, je predstavljal pokrajinski poveljnik Antonino Minutoli, ki je skupaj s poveljnikom 13. regimenta karabinjerjev Furlanije Julijske krajine Claudiom D'Angelom tudi izročil priznanja karabinjerjem, ki so se v zadnjem letu še posebej izkazali.

»V prvih petih mesecih letosnjega leta smo na Goriškem zabeležili ponoven in precejšen upad števila kaz-

nivih dejanj,« so sporočili s poveljstva goriških karabinjerjev, ki so v zadnjem letu kontrolirali 87.547 ljudi in 66.307 vozil, skupno pa so opravili 14.966 patruljiranj in 15.753 nadzornih akcij.

Skupno so zabeležili 2848 kaznivih dejanj, med katerimi je bilo dvajset ropov in 1607 tatvin. V enem letu so na območju goriške pokrajine obravnavali 250 tatvin v stanovanjih.

Veliko je bilo tudi zasegov opojnih substanc. Skupno so karabinjerji zaplenili 2014 gramov hašisa, 13 gramov heroina, dva grama kokaina in 429 gramov drugih mamil. Veliko pozornosti so posvetili tudi varnosti na delovnem mestu; preiskali so 87 gradbišč in podjetij. Zaradi raznih kršitev so ovadili na prostoti 33 ljudi in naložili za 230.298 evrov kazni.

Karabinjerska svečanost

BUMBACA

DOLENJE - Prosilci za azil in preiskava Mafia capitale

Občina zahteva pojasnila

Župan Bernardis pisal prefekturi - Zahtevajo vpogled v dokumentacijo o postopku imenovanja zloglasne zadruge

Župan občine Dolenje Diego Bernardis je na goriško prefekturo naslovil uradno pismo, v katerem zahteva pojasnila z napovedanim prihodom 50 prosilcev za azil v briško občino in postopkom imenovanja zadruge La Cascina, ki bi morala poskrbeti za njihovo nastanitev v nekdanjem hotelu Agrifoglio. Rimsko zadruga se je namreč znašla sredi preiskave Mafia Capitale, v okviru katere so v četrtek in Laciu in drugih deželah zaradi korupcije in neverjanja javnih sredstev za oskrbo beguncov arretirali 44 ljudi. Med temi so tudi Francesco Ferrara, Domenico Cammisa, Salvatore Menolascina in Carmelo Parabita, nekateri iz med vodilnih predstavnikov zadruge La Cascina, ki se je v prejšnjih mesecih prijavila na razpis goriške prefekture za nudjenje nastanitvenih storitev prosilcem za azil.

»Da nameravajo v Dolenju preseliti 50 prosilcev za azil, ki naj bi jih sprejeli v nekdanjem hotelskem objektu, sem izvedel preko časopisov,« nam je povedal župan Bernardis, ki do včerajnjega dne še ni prejel nobenega klica s prefekturo ali s strani lastnika nekdanjega hotela. »Stavba, v kateri naj bi sprejeli begunce, je zaprta že pol drugo leto, v njej pa bi uradno lahko bilo nastanjenih le

Nekdanji hotel Agrifoglio

14 gostov. Ob tem, da je za majhno občino s 380 prebivalci 50 beguncev očitno preveliko breme, nas skrbi še vpletostenost zadruge, ki naj bi ji prefektura nameravala zaupati upravljanje centra za priseljence, v preiskavo Mafia capitale. Očitno je, da

ni bilo dovolj preverjanja,« poudarja Bernardis, ki zahteva vpogled v dokumentacijo postopka, po katerem je bila prošnja zadruge La Cascina sploh vzeta v poštev. Bernardis ne ve, kdaj naj bi prosilce za azil pripeljali v Dolenje, šušlja pa se, da je bila vselitev v nekdanji hotel predvidena v zelo kratkem času, morda celo sredi tekočega meseca. »Moja naloga je, da ščitim svojo skupnost. Jasno je, da bo naše območje, ki ga želimo ovrednotiti iz turističnega vidika in ga kandidirati za vpis v seznam Unescove svetovne dediščine, zaradi tega oškodovano. Po novem deželnem načrtu sprejemanja prosilcev za azil bi morala Gorica, ki je bistveno večja od Dolenj, sprejeti največ 90 beguncev. Kako pa bi jih mi lahko sprejeli 50?« se sprašuje Bernardis.

»Odločiti se moramo, kakšen model sprejemanja prosilcev za azil želimo imeti. V našem prostoru se je že izkazalo, kako lahko privede sistem dražb in oddajanja v upravljanje do velikih težav. Pomislimo samo na to, da so uslužbenci centra CARA iz Gradišča že od decembra brez plače,« je povedala Cecotova, ki pričakuje, da bo prefektura preklicala vsak dogovor z zadrugo La Cascina.

GORICA - Na tehničnem polu in šoli Trink

Odkrivali lepote in značilnosti Soče

Na včerajnjem zaključnem srečanju so predstavili tudi rezultate dela na slovenskem tehničnem polu

BUMBACA

Vodi, viru življenga, je posvečen projekt, pri katerem je sodelovalo štirinajst šol raznih stopenj iz vse goriške pokrajine. Med njimi sta bili tudi goriška nižja srednja šola Ivan Trink in tehnički pol Cankar-Zois-Vega. Projekt je nastal na pobudo goriške pokrajine in s prispevkom goriškega vodnega okoliša, zaključil se je včeraj v pokrajinski sejni dvorani s predstavljivo rezultatom dela, ki so ga opravili otroci in mladi. »V okviru projekta so dijaki zavoda Ivan Cankar izpeljali tri izlete, da bi spoznali reko Sočo in njene značilnosti. Opravili so se k njemu izlivu, v Solkan in na Most na Soči, med pos-

Praznično na gradu

Z odprtjem srednjeveške vasice in glasbenim večerom se je včeraj v goriškem grajskem naselju začel tridnevni praznik, ki ga združenje Smileevents Apc prireja s pokroviteljstvom goriške občine. Danes bodo stojnice s hrano in pičačo odprli že ob 10. uri, sledili bodo viteški dvoboji (opoldne, ob 17.30 in ob 19.30), nastop sokolarjev (ob 13. uri), delavnice in igre za otroke (ob 15. in 18. uri) in še vodení ogledi gradu v srednjeveških kostumih. Tudi jutrišnji program se bo začel ob 10. uri z odprtjem stojnic, razstavo likovnih del in delavnico za otroke, sledili bodo srednjeveški plesni, dvoboji, vodení ogledi, igre za otroke in, za zaključek, koncert skupine Pro tempore ensemble, ki se bo začel ob 19. uri. Pri stojnicah bodo ves dan ponujali značilne jedi goriškega območja.

Performans v jami Pečinki

V sklopu projekta In/visible Cities festival bo jutri ob 11.30 v jami Pečinki (Občina Miren-Kostanjevica) potekala video instalacija s plesom »Time machine«. Povnovitev polurnega performansa bo še ob 16.30. Pred tem si bodo lahko obiskovalci ogledali Multimedialno razstavo v Pomniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju in se po ogledu peš vodenó odpravili do Jame Pečinke. (km)

Kombinatke v Solkanu

V bivši solkanski karavli bo jutri ob 18. uri nastopil ženski pevski zbor Kombinat. Vstopnice so v predprodaji po 8 evrov, kupiti jih je moč danes med 10. in 12. uro na sedežu krajevne skupnosti Solkan in ZKD Nova Gorica, uro pred nastopom pa veljajo 10 evrov. (km)

ŠTEVERJAN - Praznik se je začel

Pomlajeni Likof vabi

Drevi maksi ekran za nogometni finale

Števerjanski Likof s pomlajeno podobo praznuje deseti jubilej. »Letos smo naš praznik zelo pomladili, saj ciljamo predvsem na mlade. Približati jih želimo k vinu in še zlasti k njegovem odgovornemu pitju. Po drugi strani smo zelo pozorni tudi na okoljski vidik, ravno zato skupaj s pokrajino prirejamo eko-večerjo, ki je vključena v projekt proti potrati hrane,« pravi Fabjan Korsič, predsednik Vinoteke števerjanski grici, ki prireja tridnevni praznik skupaj z društvoma F.B. Sedej in Briški gric ter ob pokroviteljstvu števerjanske občine in goriške pokrajine. Korsič pojasnjuje, da na letošnji Likof prihaja z raznih koncev Italije tudi deseterica specializiranih novinarjev, kar je za promocijo briških vin še kako pomembno. Drevi se bodo novinarji udeležili eko-večerje v vinogradu (vsa razpoložljiva mesta so že rezervirana), med katero bodo točili izključno vina Vinoteke števerjanski grici.

Današnji praznični program se bo začel ob 17.30 z odprtjem kioskov, prihodom voza z vinom in češnjami ter srečanjem z vinarji. Med 17.30 in 20.30 bo otroški program v znamenju milnatih mehurčkov, skupinskih iger in likovne delavnice. Med 18.30 in 20.30 bo razvedrilni program z gastronomskimi dogodki, degustacijami ter s srečanjem z vinarji in kuhanji, ki ga bo vodil Evgjen Ban. Ob 18.30 bo vodena degustacija v vinogradu za začetnike. Ob 19. uri bo degustacija piv pivovarne Antica Contea iz Gorice. Ob 19.45 bo vodena degustacija v vinogradu ob sončnem zatonu, primerjali bodo stare letine vin Collio Bianco. Ob 20. uri bo nagrajanje natečaja Uni Wine, ob 21. uri bo nastopila skupina Daniele Stallone & his Loud Roll Shuffle Band. Ker je za mnoge nogomet najvažnejša postranska stvar na svetu, so se prirediteli Likofa odločili, da bodo današnjo finalno tekmo lige prvakov med Juventusom in Barcelono predvajali na maksi ekranu v Sedejevem domu. Praznik se bo nadaljeval še jutri, ko se bo dogajanje začelo ob 11.30.

Včeraj na Likofu

BUMBACA

GORICA - Na slovenskih višjih srednjih šolah

K sreči je bila le vaja

V slovenskem višešolskem centru v Gorici je včeraj okrog 11. ure pouk in pisanje zadnjih šolskih nalog prekinila požarna sirena. »Zapustite poslopje, allarme antincendio!« se je oglasilo iz zvočnikov, takoj zatem pa so se na prednjem in zadnjem dvorišču šolskega središča mirno in urejeno začeli zbirati dijaki obeh polov, profesorji in ostalo šolsko osebje. Pet minut kasneje so na prizorišče pripravljeni goriški gasilci: in ravno njihova navzočnost je bila prava novost včerajšnje požarne vaje, ki sta jo ravnateljstvi v dogоворu z odgovornim za preventivo in varnost ter gasilskim poveljstvom izpeljali v Puccinijevi ulici.

Simulacija se je začela s telefonskim klicem na interventno številko 115. Gasilce je s tehniškega pola Cankar-Zois-Vega, kjer naj bi zagorel koš za odpadke, poklicala vodja uprave Maja Peterin. Ko so bili dijaki in šolsko osebje že na zbirnih točkah, sta se gasilski ekipi z gasilnim vozilom in avtolestvijo pripravljali na zadnje dvorišče šole, izvlekli cevi, vstopili v šolske prostore skozi zasilni izhod in simulirali gašenje požara v prvem nadstropju šolske stavbe, ki ga zasedajo dijaki zavoda Zois in liceja Gregorčič. »Med nalogami, ki jih imajo gasilci, je tudi nudjenje pomoči pri preverjanju učinkovitega izvajanja načrtov ravnjanja v izrednih razmerah. Šole spadajo med ustanove, kjer je stopnja

tveganja visoka, zato so varnostni ukrepi zelo pomembni,« je pojasnil dežurni funkcionar gasilcev Franco Mervic, ki je vodil ekipo pri delu. Vaja, je ob koncu ocenil predstavnik podjetja Spea in odgovorni za preventivo in varnost na obeh šolskih polih Albano Marusic, je bila uspešna. »Vse se seveda lahko izboljša. Pomembno je denimo, da se v izpraznjenih prostorih pustijo odprtva vrat; to olajša delo gasilcem, ko morajo preveriti, ali je kdo ostal v stavbi,« je dejal Marusic, ki mu je pri ordinaciji vaja pomagal sin Mirko.

»V skladu z enotnim zakonskim besedilom št. 81 iz leta 2008 je treba na šolah opraviti dve požarni simulaciji letno. V višešolskem centru doslej pri teh vajah gasilci niso bili soudeleženi, tokrat pa sva z ravnateljem tehniškega pola izrazila željo, da učinkovitost požarnega načrta preverimo tudi z zunanjimi strokovnjaki,« je povedala ravnateljica licejskega pola Elizabeta Kovic, ravnatelj šol Cankar-Zois-Vega Primož Strani pa je izpostavil, da je koordinacija tovrstnih vaj med sosednjima, a samostojnima šolskima ustanovama vse prej kot enostavna zadeva. »Zdi se mi vsekakor, da smo dokazali pripravljenost na morebitne izredne dogodke,« je dejal Strani. Ob zaključku požarne vaje so se dijaki zbrali v šolski telovadnici, kjer jim je Mervic spregovoril o varnosti na domu in v šoli. (Ale)

Požarna vaja v slovenskem višešolskem središču

BUMBACA

GORICA - Dijaki zavoda Vega

Usposabljam se za vodenje dronov

Dijaki so se v vodenju dronov preizkusili v Lijaku

FOTO P.F.

Namesto jadralnih padalcev so včeraj nad Lijakom leteli droni. V njihovem vodenju so se ob pomoči tehnika iz podjetja Airvision preizkusili dijaki goriškega tehničnega zavoda Jurij Vega, in sicer v okviru projekta, pri katerem sodelujeta še tržaški poklicni zavod Jožef Stefan in geometrska smer tržaškega zavoda Žiga Zois. Kot pojasnjuje koordinator projekta na goriškem zavodu, prof. Peter Ferfoglia, si dijaki ob zaključku tečaja prizadevajo, da bi pridobili dovoljenje za vodenje dronov. Včeraj so drone vodili trije dijaki, v sredo bodo na vrsti še njihovi trije sošolci; ob zaključku bo-

do najboljši imeli možnost, da opravijo dodatno usposabljanje na podjetju Elifriulia, kjer bodo spoznali pravila, zakone in tehnike letenja.

»Vsaka šola je v okviru projekta razvila nekaj specifičnega,« dodaja Ferfoglia. Na zavodu Stefan so na drone namestili posebne senzorce, na Zoisu so jih uporabili za geodetske meritve, na zavodu Vega so jih programirali, da lahko letijo skozi stanovanja in zbirajo podatke o njihovi površini. Celoten projekt je finančirala dežela Furlanija Julijške krajine, pri njem sta sodelovali tudi podjetji Airvision in Elcon Elettronica.

ŠTANDREŽ - V vrtcu Pika Nogavička

Pozdrav pomladi

Nastop so pripravili ob zaključku plesne in glasbene delavnice, ki jo je vodila Michela De Castro

Pozdrav pomladi. Tako so otroci iz otroškega vrtca Pika Nogavička iz Štandreža naslovili zaključno predstavo, ki so jo izpeljali pred nekaj dnevi. V župnijski dvorani so se predstavili spletom petja, plesa in recitacij, ki so se jih naučili v okviru glasbene in plesne delavnice pod vodstvom Michele De Castro. Ob zaključku razposajenega nastopa je predsedni-

ca združenja staršev štandreškega otroškega vrtca Katja Zavadlav posebno zahvalo namenila učiteljici Anici Graunar, ki se bo upokojila ob zaključku šolskega leta, potem ko jo je po zaslugu njene izredne prijaznosti in miline vzljubilo več generacij otrok. Glasbeno in plesno delavnico so izpeljali v okviru projekta Evropa smo mi, za katerega so prejeli prispevek

Fundacije Goriške hranilnice.

Otroci štandreškega vrtca bodo zapeli tudi na uradni predaji namenu novega vodnjaka na Trgu Sv. Andreja, ki bo v ponedeljek, 8. junija, ob 10.30. Vodnjak je umeščen v delo kiparja Franca Kocjana in skupine kamnosekov iz Manč pri Ajdoviččini; izdelali so ga med kiparsko kolonijo društva skultura 2001.

NOVA GORICA - Spodbudni poslovni rezultati Hita

Lani pridelali dobiček

»Za nami je leto pozitivnih kazalnikov, ki potrjujejo, da je poslovni položaj družbe Hit bistveno bolj stabilen, a zahodnih poslovnih odločitev in nevarnosti na trgu s tem še ni konec,« rezultate poslovanja družbe Hit v lanskem letu komentira Dimitrij Piciga, predsednik uprave družbe Hit, katerega prednostne naloge tudi v prihodnjem ostajajo tesno povezane z nadaljnjo stabilizacijo poslovanja, rastjo prihodkov in obvladovanjem stroškov.

Novogoriška družba Hit je v lanskem letu ustvarila 143 milijonov evrov brutto realizacije, kar je za poldružbo odstotek več kot leta 2013. Večino, kar 128 milijonov evrov je ustvarila na račun igralniške dejavnosti, ki se je povečala za dva odstotka, medtem ko z 16,8 milijoni evrov ustvarjene brutto realizacije s prodajo nočitev, hrane in pičačje ostajajo na ravni iz leta 2013.

Za dva odstotka se je lani v povečano število obiskov, zabeležili so jih dobrih 1,3 milijona, v njihovih hotelih pa je bivalo 85 tisoč gostov, ki so ustvarili 159 tisoč nočitev, kar je za 12 in 11 odstotkov več kot leta 2012.

Družba Hit je sicer v lanskem letu poslovala z 0,1 milijona evrov čistega dobička in s tem prekinila serijo negativnih poslovnih izidov. Lani je plačala 39 milijonov evrov skupnih igralniških dajatev, se pravi davalka od iger na srečo in koncesijskih dajatev, kreditna zadolženost pa se je v primerjavi s koncem leta 2013 zmanjšala za 7,2 milijone evrov. Ta je 31. decembra 2014 znašala 91,3 milijona evrov.

Spodbudni so tudi podatki letošnjega poslovanja: Hitu je v prvih petih mesecih letos uspelo dosegči 52,2 milijona evrov brutto realizacije iger na srečo, kar je za 1,3 odstotka več glede na enako obdobje preteklega leta. Hitove igralnice so za tri odstotke več obiska kot lani, za štiri odstotke pa so presegli tudi lansko število nočitev. Podaljševanje bivanja gostov in s tem dvigovanje realizacije iger na srečo ter prodaje drugih ob- in neigralniških storitev še naprej ostaja eden ključnih ciljev Hita. Eno takšnih je novo poslovno sodelovanje med družbama Hit in Adria Airways,

ki bo na ljubljansko letališče pripeljala več čarterskih letov iz ključnih destinacij na jug Italije.

»V letu 2014 je družba Hit z uresnčevanjem načrta poslovnega in finančnega prestrukturiranja družbe Hit med letoma 2014 in 2021 uspela udejanjiti dva ključna vzvoda za nadaljnji razvoj. To sta stabilizacija poslovanja in dogovor o reprogramu finančnih obveznosti z bankami upnicami, ki omogočata zajeten sklop novih investicij in posodobitev ključnih igralniško-zabavničnih produktov družbe,« so včeraj pojasnili na Hitu, kjer opozarjajo, da

bo ob nadalnjem razvoju njihovih dosežnih zabavničnih, turističnih in igralniških destinacij, treba skladno z namerami države o izstopu iz lastniškega ustroja družbe najti ustrezne strateške partnerje za razvojno naravnano dokapitalizacijo, ki bi po letu 2018 omogočil uresničitev ključnih prebojnih investicij, kot sta integrirani zabavnično-igralniški kompleks na Goriškem in Alpine Spa Casino Resort v Kranjski Gori. Obenem pa opozarjajo tudi, da pomemben korak za dolgoročni razvoj družbe predstavljajo tudi zakonodajne spremembe. (km)

BILJE - Dobrodelen tekma

V Bilje prihaja tudi monaški princ Albert

Na dobrodelnem nogometnem spektaku, ki bo 21. junija v Biljah, se letos nadajo posebnega gosta: v Slovenijo naj bi posebej zaradi tega dogodka na kratek zaseben obisk prišel monaški princ Albert. »Zaenkrat vse kaže na to, da bo princ, ki je velik športni navdušenec, v Bilje res prišel,« je včeraj za Primorski dnevnik zatrdil Matjaž Nemeč, idejni vodja dobrodelnega športnega dogodka, ki se bo letos odvijal šestič zapovrstjo. Princa je posebej navdušilo dejstvo, da iz tako majhnega nogometnega društva, kot je biljensko, izhajata tako odlična nogometna reprezentanta, kot sta Tim Matavž in Valter Birska, ki sta se udeležila svetovnega nogometnega prvenstva leta 2010.

Prihod princa Alberta, ki je po Nemčevih besedah naravnost zaljubljen v Slovenijo, in jo je tudi že večkrat obiskal, tako zasebno kot po uradni dolžnosti, bi letos prirediti dal posebno težo. Organizatorji se tokrat nadajo rekordnega obiska, še zlasti iz Italije, kjer so Ranierijski precej popularni, princovo ime pa je pritegnilo tudi mnoga znana imena iz sveta športa, ki se bodo udeležila nogometnega spektakla. Prisotnost

PRINC ALBERT

ARHIV

so že potrdili Zvonimir Boban, Anže Kopitar, Vasilij Žbogar, Jakov Fak, Dejan Zavec, Primož Kozmus, Miran Srebrnič, Denis Avdić, pater Bogdan Knavs, 6pack Čukur in predsednik republike Borut Pahor, ki se dogodka v Biljih sicer redno udeležuje. Tukaj pa se seznam znanih imen še ne konča, po Nemčevih besedah so načelno pripravljenost priti v Bilje doslej izrazili še Goran Dragić, Tina Maze, Nikola Karabatić, Srečko Katanec, Peter Vilfan, Snežana Vukmirović in drugi. Zbrani izkupiček bodo razdelili med fundacijo Vrabček upanja in šempetrsko potrošniško. (km)

GORICA - Pod lipami Karl Bonutti

V knjigi spomini goriškega Slovence

Knjiga dr. Karla Bonuttija, univerzitetnega profesorja in veleposlanika Republike Slovenije, ki nosi naslov *Med izbiro in zgodovino* in je izšla pri Goriški Mohorjevi družbi, poda prikaz avtorjeve življenske poti, ki ga je iz rodne Bukovice peljala najprej v Gorico, kjer je dokončal gimnazijo, sledili so univerzitetni študij v Švici, poroka, vse do odločitve za Združene države Amerike, kjer se je nastanil v Clevelandu. Ob napornem delu v tovarni ter skrbni za družino je magistriral iz ekonomije in si tako odpril vrata v ameriški akademski svet ter začel kot profesor svojo plodno univerzitetno kariero na clevelandski državni univerzi. Njegova zavzetost za kulturne in univerzitetne izmenjave je privela do prvih obiskov slovenskih gledaliških, glasbenih in vokalnih skupin v Clevelandu, tečajev o slovenskem jeziku, kulturi in zgodovini, predavanj slovenskih profesorjev ter študija in izpopolnjevanja slovenskih študentov ter slovenskih in jugoslovenskih poslovnežev na clevelandski univerzi. Njegova clevelandnska leta so pomenila tudi zavzeto udejstvovanje v slovenski clevelandski skupnosti in njenih organizacijah. Skrbno je spremjal tudi dogajanja na Goriškem in v zamejstvu, saj je bil eden glavnih pobudnikov Odbora za gradnjo Katoliškega doma v Gorici, ki je bil ključnega pomena, da je v 50-ih letih priskočil do nakupa zemljišča in gradnje same.

Z osamosvojitvijo Slovenije je dr. Bonutti leta 1992 postal njen prvi častni konzul v Clevelandu. Leta 1998 pa je bil imenovan za veleposlanika Republike Slovenije pri Svetem sedežu v Vatikanu, kjer je ostal do leta 2002. V to obdobje sodi beatifikacija škoфа Antona Martina Slomška z obiskom papeža Janeza Pavla II. v Mariboru in podpis sporazuma med Svetim sedežem in Slovenijo v času predsedovanja dr. Janeza Drnovška.

Med izbiro in zgodovino je knjiga, v kateri si Bonuttijeva prehujena pot utira svoj korak med svobodnimi odločtvami in zgodovinskimi okoliščinami, ki so zaznamovale predvsem drugo polovico 20. stoletja. In ta izbiro, kot poudarja zgodovinar Peter Vodopivec v uvodnih misli »ni le pri-

spodoba avtorjeve življenske izkušnje, temveč tudi izraz njegovega trdnega prepričanja o nenadomestljivem pomenu svobode odločanja in svobode izbire, ki se ju mora človek zavedati in ju poskušati ohraniti celo v najtežjih življenskih trenutkih. Bonutti je bil temu prepričanju zvest vse življenje in mu je sledil ne le, ko je izbiral in usmerjal lastno pot, temveč tudi, ko se je srečeval s privrženci zanj težko sprejemljivih ali nesprejemljivih stališč in nazorov. Znati strpno prisluhniti argumentom drugače mislečih in posredovati lastne misli in poglede v upanju, da se jih bodo dotaknili in jih bodo upoštevali, sta, kot pravi v knjigi, temelj demokratične kulture in kulture človeških odnosov, sprejemanje in spoštovanje drugačnosti pa nepogrešljiva prvina človečnosti«.

Predstavitev bo v pondeljek, 8. junija, ob 20.30 v sklopu Srečanj pod lipami v sodelovanju s Kulturnim centrom Lojze Bratuž in krožkom Anton Gregorčič v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. V pogovoru z avtorjem bo večer vodil urednik Goriške Mohorjeve družbe Marko Tavčar.

GORIŠKA BRDA - Uvod v Praznik češenj

Maraton, nogomet, odprte kleti in pohod

Čeprav se bo Praznik češenj odvijal še prihodnji konec tedna, pestra bera dogodkov obiskovalce vabi v Goriško Brda že danes in jutri. V praznično vzdružje bo tudi letos uvedel športni vikend. Danes bodo na svoj račun najprej prišli kolesarji. Kolesarski maraton češenj bodo v Vinski kleti Goriške Brda letos pripravili že dvajsetič. »V Brda smo v zadnjih dveh desetletjih pripeljali več kot 20.000 obiskovalcev, saj se te priljubljene rekreativne prireditve vsakič udeleži približno tisoč kolesarjev,« pojasnjuje Marjana Simčič Humar iz omenjene vinske kleti. Trasa kolesarskega maratona ostaja vsa leta nespremenjena: od Ljubljane do Dobrovege bo treba prekolesariti skupaj 108 kilometrov. Na cilju vselej nagradijo najstarejšega, najmlajšega in najtežjega udeleženca, najstevilčnejšo družino, tandem in najstevilčnejše klube. V stolpu kleti si bo danes in jutri med 10. in 18. uro moč ogledati še razstavo češenj, ki jo že od začetka praznika pred skoraj petdeseti leti pripravljata svetovalna služba kleti in Društvo sadjarjev Brda.

Današnji in jutrišnji program bo naznamoval še dan odprtih kleti med 11. in 19. uro, kateremu se letos pridružuje 26 vinjarjev. Informacijsko središče bo na gradu Dobrovo, kjer bo omogočen nakup vstopnic in prevzem vinskih kozarcev za degustacije. »Letošnji dogodek

smo obarvali z dobrodeleno noto. Denar zbiramo za 36-letnega Vladimira Peterlinja iz Goriških Brd, ki je po lanskem prometu nesreči ostal tetraplegik,« poudarja David Lipovšek, vodja Vinoteka Brda. Ob 18. uri se danes na nogometnem igrišču v Vipolžah pričenja še dobrodelen druženje ob nogometni žogi. Za okroglim usnjem se bosta zapodila olimpijskih medalj Peter Prevc in Vesna Fabjan, poleg njiju pa še junaki priljubljene nadaljevanke, ki se snema tudi v goriških Brdih Ena žlahtna štorija, pa še par letosnje briške poroke in številni drugi gostje. Vsa zbrana sredstva bodo namenili Fundaciji Vrabček upanja oziroma oddelku za invalidno mladino v Stari Gori. Današnji večer se bo sklenil z zabavo na gradu Dobrovo med 20. in 3. uro. Nastopila bo skupina San Di Ego.

Sportno bo obarvan tudi jutrišnji dan, ko se bodo pohodniki iz vse Slovenije in bližnjih italijanskih krajev zbrali na 11. pohodu od češnje do češnje. Da je dogodek izjemno priljubljen, priča vso-kletna množična udeležba, ki niha med številkama 800 in 900. Ker redča nit letosnjega praznika češenj že omenjena nadaljevanke Ena žlahtna štorija, bo tudi pohod uigran z njo. 12-kilometrsko traso so letos speljali po krajih, kjer se snejamajo zunanjki kadri nadaljevanke. (km)

GORICA - Na zgodovinskem festivalu

»Beat« generacija

Tudi na Goriškem so imeli Beatlesi in Rolling Stonesi veliko prirvžencev in jih imajo še danes

Na veliko zanimanje je naletel pogovor, ki so ga v okviru goriškega festivala ēStoria, posvetili obdobju šestdesetih let, znamen tudi pod imenom »Beat generation«. Minulo soboto so bila tako v spodnji dvorani muzeja sv. Klare zasedena vsa razpoložljiva mesta. Med prisotnimi je bilo največ takih, ki so v najstniških in mladostnih letih doživljali »Beat generation«, bilo pa je tudi veliko mladih, ki jih je očitno privabila tema srečanja. Ni odveč povediti, da se je mala Goriška prav posebno navduševala na beat glasbo, predhodnico rocka, in se je v tistem obdobju v posoškem mestu rodil kar nekaj glasbenih skupin, ki so prisegale na britanske glasbene tokove. Beatlesi in Rolling Stonesi so v Goriški imeli veliko prirvžencev in jih imajo še danes.

V tisto obdobje, ki je pomenilo preobrat v pojmovanju lahke glasbe in je tudi dalo vzvode drugačnim pogledom na družbena dogajanja, so popeljali trije znani poznavalci silovitih sprememb v šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Klepet je vodil Mimmo Francinelli, dober poznavalec družbenih tokov in pisec številnih knjig, svoja videnja tistega časa pa sta iznesla Massimo Teodori in John Gonzola. Prvi je zgodovinar, eseist in

Mick Jagger

priznan časnikar, drugi pa je izvedenec za glasbo, s posebnim poudarkom na rokovskih zvrsteh.

Odrejena ura za pogovor je minila prehitro, saj je bil prikaz treh poznavalcev trendov izpred pol stoletja nadvse zanimiv in je postregel z gledanjem in ugotovitvami, ki so marsikom v dvorani priklicali v spomin čase, ki jih je sam doživeljil. »Beat generation« se je rodila v ZDA na začetku šestdesetih let, to se pravi v obdobju, ko so Amerika in tudi nekatere države v Evropi doživljale gospodarski »boom«, ki je povojne generacije popeljal v lagodje in brezskrbnost.

A ne za vse. Mladina si je zaželela svoj prostor pod soncem in svoje mesto v družbi. Začeli so se upori študen-

tov in nastajala so močna socialna gibanja, ki so za Ameriko in za ameriški način življenja pomenila pravi šok. Spremembe so nastajale tudi v glasbi. Do takrat zapostavljeni svet temnopoltih Američanov je ponudil zvrsti jazza in bluesa, ki so ju vzljudili tudi beli sodelavljani. Z Bobom Dylanom in drugimi kantavtorji so se rojevale pesmi upora, pravčnosti in mirovnih sporočil. Val prenove je pljusknil tudi v Evropo, ki je odoprtnimi rokami sprejela ponujeno, gaše dodatno oplemenila z novimi prijemi in ga bogato »zabeljenega« vrnila preko luže. Žal se je ta tok koncenitih sprememb nekoliko zaustavil z vojno v Vietnamu, ki je povzročila veliko gorja za Vietnamce, pa tudi za Američane. Ustvarila je kopico invalidov, mamilas in rewežev, ki za Ameriko še danes predstavlja velik socialni problem.

Trije poznavalci so se dotaknili še drugih vidikov, ki so posredno ali neposredno vezani s tistim obdobjjem, ki je v mnogočem pomenil prelomnico v pojmovanju dotedanjega načina življenja, predvsem v zahodnem svetu. Kot rečeno, škoda, da je predavanje trajalo le eno uro, a so predavatelji izrazili željo, da bi kdaj drugič tem vprašanjem posvetili nekaj več časa. (vip)

GORICA

Natečaj Mulitsch: mednaroden in kakovosten

»Uveljavili smo se zaradi kakovosti, transparentnosti in mednarodnosti,« pravi Caterina Mulitsch, ki je bienalni likovni natečaj posvetila spominu svojega pokojnega moža Daria. Danes ob 17.30 bodo v palači Attems Petzenstein na goriškem Kornu razglasili letošnje zmagovalce, odprli razstavo del 70 odraslih in 27 mladih slikarjev, ki so jih izbrali izmed skupno 255 prispehljih slik, ter predstavili katalog z reprodukcijami vseh razstavljenih del. Mulitsch, čigar desetletnica smrti poteka letos, je bil podjetnik in avtor dveh literarnih knjig, predvsem pa ustanovitelj kulturnega centra Tullio Crali.

Natečaj je odprt vsem umetniškim tehnikam in zvrstom, udeležence pa ločujejo med umetnike in študente, ki so tokrat ustvarjali na prostu temo in na temo prve svetovne vojne v sodobnem imaginariju. Druga tema je seveda povezana z obeleževanjem stoletnice vojne in sta jo izbrali dve tretjini študentov, med odraslimi umetniki pa samo ena tretjina, večina je raje ustvarjala na prostu temo. »Umetniške tehnike so raznolike, kakovostna raven je visoka, iz vsebinskega vidika pa prevladuje figurativnost,« razlagata arhitektka Marianna Accerboni, članica žirije, ki je med razstavlajočimi likovniki izbrala zmagovalce. Obenem je tudi uredila razstavo v palači Attems, na sedežu Pokrajinskih muzejev in pinakoteke. »Že samo razstavljal v tako prestižnih prostorih, predstavlja nagrado,« pripomne Caterina Mulitsch, ki ima zaslugo, da poteka natečaj pod pokroviteljstvom tako goriške pokrajine kot tudi občine, predvsem pa da lahko računa na zveste sponzorje, zaradi katerih kljub splošnim »suhim kravam« podljuejo denarne nagrade v skupni vrednosti 8000 evrov, poleg še praktičnih nagrad v obliku letovanj v obmorskih krajih, pokalov in nakupovalnih kuponov.

Sodelujoči prihajajo iz desetih italijanskih dežel, od severa do juga, omembo zasluži tudi udeležba ustvarjalcev iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije, Nemčije in Francije, saj se likovni natečaj Dario Mulitsch vse bolj odpira evropskemu prostoru. O tem, da je namen organizatorjev spodbuditi skozi umetnost tudi soočanje narodov in kultur, govorijo še dejstvo, da med 27 mladimi razstavlajočimi so študentje umetniškega liceja Max Fabiani iz Gorice, Gimnazije Nova Gorica in zavoda BRG Viktring iz Celovca. »To je mogoče samo v Gorici zaradi lege mesta v središču treh kulturnih svetov,« poudarja Marianna Accerboni.

Slovesnost Pod skalco

Na domačiji pokojnega Antona Tinte v Kolarjih pri Doblarju bo danes ob 11. uri spominska slovesnost Pod skalco, kjer bodo zbrani počastili spomin na 7 pobitih in ranjenih partizanov. 31. maja 1943 so italijanski karabinjerji in padalci-prstovoljci obkolili sanitetno postajo št. 9 »Pod skalco«. Z vso silovitostjo so napadli votilno, kjer je bila bolnišnica. Tako so tragicno umrli brata Karlo in Riko Gravnar iz Števerjana, Srečko Padovan iz Števerjana, Franc Kristančič iz Kojskega in Jože Lampe iz Zadloga pri Črnom Vruhu. Pozdravna nagovora na slovesnosti bo sta imela Andrej Maffi, župan Občine Kanal ob Soči in Franc Anderlič, predsednik Društva vojnih invalidov Severne Primorske. Slavnostni govornik bo Cvetko Vidmar, predsednik Območnega združenja Rdečega kríza Nova Gorica. (km)

GORICA - Instalacija Eve Sajovic Iz zvočnika zgodbe o delu in brezposelnosti

Goriški mestni multimedialni festival In/Visible Cities poteka s polno paro. Vrstijo se prikazi, predavanja, posredovanja in srečanja. Ustvarjalno sporočilne inštalacije pa odsevajo na mestne ulice in trge svoje včasih zapletene, pogosto večplastne vsebine. Mednje sodijo na šestih mestih razmeščeni veliki plakati, dodatno je en plakat nalepljen v Novi Gorici.

Zraven fotografij sedmih občanov, s katerimi se je Eva Sajovic s sodelovanjem Roberte Battiston in Maše Lancner pogovarjala o njihovih delovnih izkušnjah in ne povsem zadovoljivih podjetniških usodah, je tudi zvočno registrirano sporočilo. Zvočnik je nameščen ob eni izmed zapuščenih trgovin v Raštelu. Poslušati je mogoče mnenja občanov o zaposlitvi, pomanjkanju dela, finančnih stiskah in iskanju možnih pozitivnih razpletov.

Brezposelnost je dosegljala visoko stopnjo tako v Gorici kot v Novi Gorici. Podjetja gredo v likvidacijo in trgovine zapirajo roloje. V preteklosti sta mesti bili ločeni. Na eni strani je brezposelnost bila vsakdanja možnost, na drugi pa niso poznavali. Na eni strani je lastnina bila v veliki večini zasebne narave, na drugi pa družbene. Projekt Postojčanke Eve Sajovic, ki že pol drugo desetletje živi in dela v Londonu, išče in odkriva silnice, ki so vplivale na odnos do brezposelnosti in do uporabe javnih prostorov.

Zvočnik v Raštelu

BUMBACA

Avtorica, pravnica po izobrazbi in do ter post diplomske likovne oblikovalke, se v svojem delovnem okolju ukvarja z novimi oblikami združevanja in povezovanja, ko je mogoče zamisliti prepletati v nove delovne zaslove na osnovi križanja znanja in izkušenj. V njenem primeru gre za socialno angažirano umetnost, ki upošteva družbeno socialne spremembe, migracije, preoblikovanje urbanega tkiva. Pomembna postavka v novih pristopih za umišljjanje zaposlitvenih možnosti je sodobna izmenjava snovnih in predvsem nesnovnih dobrin/znanja/izkušenj, za katere ne prejmemo takojšnjega plačila, ostajajo pa na trgu ponudbe za druge in tudi sami črpamo iz zakladnice drugih sodelencev. S tujim izrazom temu pravimo »gift economy«.

Priporočamo tudi obisk in sledjenje dogajaju v odsluženi Krainerjevi trgovini v Raštelu, kjer po tri ure na dan potekajo delavnice s tehnikami za izdelovanje vitraž, nakiata, brezrokavnikov... (ar)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU

RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V MORARU

LAZZARI, Ul. Francesco Petrarca 15, tel. 0481-80335.

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU V NOVI GORICI: danes, 6. junija, ob 20. uri »Preobrazba« (Franz Kafka), nastopa Hrvatsko narodno gledališče Split (s slovenskimi podnapisi). 11. in 13. junija ob 20. uri filozofska komedija »Neumnost« (Rafael Sprégelburd). Informacije na blagajna@sng-ng.si ali po tel. 003865-3352247; več na www.sng-ng.si.

Razstave

V GORICI: v palači Attems na Kornu bo danes, 6. junija, ob 17.30 nagrajevanje in odprtje razstave 5. mednarodnega slikarskega natečaja Dario Mulitsch; na ogled bo do 21. junija od torka do nedelje 10.00-17.00.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 21.00 »Fury«.

Dvorana 2: 17.20 - 19.50 - 22.00 »Youth - La giovinezza«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »E' arrivata mia figlia«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX

Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.10 »San Andreas«.

Dvorana 2: 17.20 - 19.45 - 22.10 »Fury«.

Dvorana 3: 16.10 »Il libro della vita«; 18.00 - 21.00 »La risposta è nelle stelle«.

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Le regole del caos«.

Dvorana 5: 17.20 - 19.50 - 22.00 »Youth - La giovinezza«.

Koncerti

V AJDOVŠČINI:

v dvorani prve slovenske vlade bo danes, 6. junija, ob 20. uri koncert NOVE filharmonije z naslovom »Classico«.

V MARTINŠČINI:

v gostilni Al Poeta bo danes, 6. junija, ob 21. uri predstavitev prve zgoščenke harmonika in skladatelja Aleksandra Ipvaca. Med koncertom bo igralec Gabriele Benedetti prebiral poezije Marka Kravosa; vstop prost. Informacije po tel. 0481-99903.

»JAZZ & WINE OF PEACE SCONFINTANDO 2015«

v Krminu: danes, 6. junija, ob 21. uri bo v parku koncert skupine Metronomes. Vstop prost.

Izleti

ECOTRIATHLON

bo potekal 7. in 21. junija v naravnem rezervatu otoka Cona in naravnem rezervatu Val Canavata. Udeleženci se bodo na izlet podali peš, s kanuji in kolesi. Zbirališče ob 8.30 in 14. uri na zunanjem parkirišču rezervata otoka Cona. Obvezna je prijava po tel. 349-5068928 ali info@guidanaturalistica.it.

Šolske vesti

POLETNI KAMPI V DIJAŠKEM DOMU:

od 15.6. do 17.7. in od 24.8. do 11.9.: za vse želje in starosti: jezikovni tečaji angleščine in španščine, košar-

karski tabor (v sod. s ŠZ Dom), tečaj fotografije (v sod. s Skupino 75) in videoklipov; gledališče, ples in glasba (priprava pravega muzikalnega), vsakodnevno kopanje v Sesljanu (za srednješolce), adrenalinski park in druge ekskurzije, predvsem pa veliko zabave, v prijetni družbi. Iz Sovodenj in Dobrodo urejen prevoz. Cena zelo ugodna. Vpisovanje do zasedbe mest, tel. 0481-533495, od 13.00 do 18.30. www.dijaskidom.it

PIKIN KAMP ZA OTROKE OD 4. DO 6. LETA V DIJAŠKEM DOMU:

kamp ludoteke Pikanogavičke, od 29.6. do 17.7. in od 24.8. do 11.9. Program: angleščina, ples in glasba, ekskurzije, animacija, ustvarjalne dejavnosti. Urnik od 7.45 do 13.00 ali do 15.30; s poklicnimi vzgojiteljicami, v varnem okolju, s sveže pripravljeno hrano. Cena zelo ugodna. Vpisovanje do zasedbe mest, tel. 0481-533495.

KULTURNO DRUŠVO KULTURHAUS

GÖRZ prireja 3. poletno delavnico »Nemščina za otroke« od 29. junija do 3. julija v župnišču v Štandrežu v treh različnih urnikih 8.30/9.00-12.00/12.30 brez kosila, 8.30/9.00-15.00/15.30 s kosilom. Po potrebi je organizirano varstvo že od 7.50; informacije po tel. 338-1672910, 338-1319344, 331-1219948 (pon.-pet.: 17.00-19.00), e-pošta: kulturhaus-go@gmail.com in na tajništvu društva vsak petek od 16. do 17. ure v prostorih društva ISIG, Ul. Mazzini 13, 1. nadstropje; več na www.kulturhaus-go.it.

Obvestila

AŠZ DOM

prireja do 12. junija mesec odprtih vrat za učence osnovnih šol, ki želijo poskusiti minibasket, basket ali cheerleading. Vadbe v mesecu maju-juniju bodo brezplačne (obvezno zavarovanje); informacije po tel. 329-2718115 ali na domgorica@gmail.com (David Ambrožič).

AKŠD VIPAVA

v sodelovanju z ZŠSDI-jem organizira poletni kotalkarski kamp na Peči (Sovodnje) za otroke vrtcev od 29. junija do 3. julija med 8. in 12. uro ter za otroke in mlade osnovnih in nižjih srednjih šol od 15. do 19. in od 22. do 26. junija med 8. in 13. uro. Informacije po tel. 333-9353134 (Elena).

KMEČKI IN OBRTNIŠKI SEJEM

bo potekal pri parkirišču v bližini gostilne Franc v Sovodnjah, Prvomajska 86, med 8. in 13. uro ob sobotah: 6. junija, 18. julija, 8. avgusta, 5. septembra, 3. oktobra in 7. novembra; informacije po tel. 333-4318338.

ALCI

obvešča, da bo danes, 6. junija, v Tumovi dvorani v KB Centru v Goricci od 15. do 18. ure na sporednu junijsko srečanje Družinskih postavitev. Prijave: marisa@zskd.eu, tel. 0481-531495 (pon. - pet. 9.00-13.00) ali SMS po tel. 327-0340677.

KRUT

obvešča, da se bliža odhod na skupinsko obmorsko letovanje v Spadiče pri Poreču od 20. do 30. junija. Člani z goriškega se za vse informacije in poravnava salda lahko zglasijo v pisarni na Korzu Verdi 51/int., v torek, 9. junija, med 9. in 12. uro, tel. 0481-530927, ali na sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, 2. nad. - tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

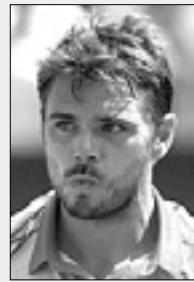
OBČINA SOVODNJE

obvešča, da bo davčno okence na sedežu občine, zato bližajočega se roka plačila davkov TASI in IMU in nudjenja informacij ter pomoči pri izračunu le teh, odprt ob naslednjih dneh in urnikih: v torek, 9. junija, in v torek, 16. junija, od 8.30 do 10.30.

Prireditve

50 LET SLOVENSKEGA SKAVTIZMA

NA GORIŠKEM v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Goricci v nedeljo, 7. junija: ob 16.30 odprtje dokumentarne razstave, ob 17.30 zbor z dviganjem zastave, pozdravi načelnikov in gostov, klici vodov; ob 18. uri maša ob somševanju sedanjih in nekdanjih duhovnih asistentov. Sledijo večerja, druž

Wawrinka prvi finalist

PARIZ - Švicar Stan Wawrinka je prvi finalist odprtga teniškega prvenstva Francije v Parizu. V polfinalu je Wawrinka (foto ANSA), osmi nosilec, premagal 14. nosilca Jo-Wilfrieda Tsongaja s 6:3, 6:7 (1), 7:6 (3) in 6:4. Za Švicarja je to prva uvrstitev v finale turnirja v Roland Garrosu. V drugem polfinalu sta se pomerila prvi nosilec Srb Novak Đoković in Škot Andy Murray, a so dvobojo prekinili zaradi dežja. Đoković vodi 2:1, obračun se bo nadaljeval danes ob 13.00. Danes bo tudi ženski finale Williams - Šafarova.

Prodal 48 % kluba

MILAN - Silvio Berlusconi je naposled dosegel dogovor s tajskim finančnikiom. Bee Teachaubol je naposled od-kupil 48 % kluba, odštel pa naj bi 480 milijonov evrov. S tem naj bi milanski klub dobil pomemben finančni vir za ekipo, ki želi spet na evropsko sceno. Bee je napovedal, da bo na azijskih trjih tržil blagovno znamko Milan kot produkt »Made in Italy«, kar naj bi Berlusconija dokončno prepričalo za delno prodajo kluba.

**VATERPOLO - A2
Tržačani
danes za
napredovanje**

Bodo tržački vaterpoolisti drevi - pričetek tekme ob 19.30, a v bazen Bruno Bianchi se boste moral podati prej, če želite udobno sedeti, saj bo gotovo tržački športni objekt, tudi zaradi brezplačnega vstopa, natran - plavali v mirnih vodah in si prislužili napredovanje v najvišjo ligo? Od zgodovinskega uspeha jih loči le zadnja tekma finala končnice za napredovanje proti trdoživi Ortigia iz Siracuse. Kdor je mislil (in upal), da se bodo Sicilijanci po gladko izgubljeni prvi tekmi v Trstu predali, se je bridko uštel, saj je Ortigia iztržila tretjo tekmo. Ni dvomov, da na današnjem srečanju brani domača ekipa vlogo favorita za napredovanje. Varovanci trenerja Piccarda v celi sezoni niso v bazenu Bianchi nikoli izgubili in trend nadaljevali tudi v končnici, kjer so prepričljivo zmagali na vseh domačih tekmac. Vendar statistike so nekaj, realnost drugo. Giorgi in soigralci bodo morali znova ponoviti nastop iz prve tekme, ko so Ortigia prekoslili s končnim izidom 16:8. Trener Piccardo bo razpolagal z vsemi najboljšimi, na čelu z vratarjem Juriščem, in hrvaški as v tej končnici ni še nikoli zatajil. V drugem finalu, ki se ravno tako odloča danes, bo Sori gostil Lavagno. (I.F.)

NOGOMET - B-liga, play-off: Pesca - Bologna 0:0.

ODOBJKA - World league: Italija - Srbija 1:3.

KOŠARKA - Reggio Emilia - Venezia 79:60 (stanje 2:2).

KOŠARKA 2 - Igralcu Olimpie Milano Danielu Hackettu, ki je bil na četrtkovki tekmi proti Sassariju izključen, so prisodili dva kroga prepovedi igranja. Danes: Milano - Sassari (stanje 1:3).

KOŠARKA 3 - Na prvi finalni tekmi lige NBA je Golden State premagal Cleveland 108:100. LeBron James je dosegel kar 44 točk, kar pa ni bilo dovolj za zmago.

OD DANES - S tekmo med Kanado in Kitajsko se bo v Edmontonu danes začelo žensko svetovno nogometno prvenstvo, ki se bo končalo 5. julija v Vancouveru. Naslov svetovnih prvakinj brani Japonska.

OD BRAZILIJE NA KITAJSKO - Brazilski nogometni trener Luiz Felipe Sculari, ki je na lanskem svetovnem prvenstvu vodil brazilsko reprezentanco, bo novi trener ekipe Guangzhou Evergrande, ki je štirikratni zaporedni državni prvak Kitajske.

**ŠKANDAL
Fifa plačala
Irski pet
milijonov**

ZÜRICH - Po odstopu Sepa Blatterja z mesta predsednika FIFE se kopičijo obtožbe o spornih ravnanjih v zadnjih 17 letih, ko je bil na čelu svetovne krovne organizacije. Irska nogometna zveza je tarča kritik, da je od Fife sprejela pet milijonov evrov v zameno za opustitev pravnega postopka glede »rokometnega« vložka Thierryja Henryja. Gre seveda za dobro znano epizodo v okviru dodatnih kvalifikacij za SP 2010 v JAR na tekmi med Irsko in Francijo. Nastop na mundialu si je naposled zagotovila Francija, prav po spornem irskem porazu, ko je Francija dosegla zmago na podlagi spornega nikoli razveljavljene igranja z roko francoskega reprezentanta Thierija Henryja.

3 naslove prvaka lige prvakov je že osvojil 27-letni Lionel Messi, danes bo lovil četrtega. Lovil pa bo še en rekord: če bo danes dosegel gol, se bo vpisal v zgodovino kot edini, ki je dosegel gol v treh finalnih tekmac lige prvakov. S še enim doseženim golom pa bi obenem postal petič (rekord!) najboljši napadalec tega tekmovanja.

16 nogometna tašev obeh klubov prihaja iz Španije. Največ na letosnjem finalu. 12 bo Italijanov (vsi pri Juventusu), 5 Brazilcev, 4 Argentinci in Francozi, 2 Čilenci in po eden iz Belgije, Hrvaške, Nemčije, Švice in Urugvaja.

Včeraj sta ekipo trenirali na Olympiastadionu. V ospredju Leonardo Bonucci. Juventus je slaval leta 1985 in 1996, Barcelona pa štirikrat (1992, 2006, 2009 in 2011)

ANSA

Možni postavi

JUVENTUS (4-3-1-2): Buffon; Lichtsteiner, Bonucci, Barzagli, Evra; Marchisio, Pirlo, Pogba; Vidal; Tévez, Morata. Trener Allegri

BARCELONA (4-3-3): Ter Stegen; Dani Alves, Piqué, Mascherano, Jordi Alba; Rakitić, Busquets, Iniesta; Messi, Suárez, Neymar. Trener Luis Enrique

Sodnik: Cüneyt Çakır (Turčija)

Stadion: Olympiastadion, kapaciteta 74.244. Zgrajen leta 1936, med leti 2000 in 2004 je bil prenovljen. Med drugim je gostil finale svetovnega prvenstva leta 2006.

BERLIN - Berlin bo danes spet prestolnica nogometna. Ob 20.45 se bo začel še zadnji ples nogometnih velikanov Juventusa in Barcelone za najprestižnejšo klubsko lovorko.

Glavni favorit je Barcelona, Juventus pa se seveda ne predaja: po letu 1997, 1998 in 2003 bi radi lovorko vendarle odnesli domov. »Nepremagljivih ekip ni, pa čeprav

razpolaga Barcelona s trojico Messi-Suarez-Neymar,« je prepričan strateg Juventusa Massimilano Allegri pred današnjim finalom lige prvakov v Berlinu. »Barcelona je odlično moštvo, odlikuje se po napadnih igri, ima pa tudi šibke točke. In prav zato so premagljivi. Ne bomo pa razmisljali, kako ornejiti igro Špancev, vendar lovili bomo samo zadetek. To je zadnji korak uspešne sezone: smo pripravljeni,« je poudaril Allegri.

Stara dama bo, kot že znano, igrala brez Chiellinija. Allegri je včeraj pred novinarji povedal, da bo igral Barzagli, če bo fizično pripravljen, sicer pa Ogbonna. Pri Juventusu si lovorki želi predvsem vratar Gigi Buffon, saj mu zmaga v ligi prvakov še manjka v bogati beri naslovov: »Nismo pričakovali, da bomo letos tu, predvsem zato, ker smo letos zamenjali trenerja. Zaradi nepričakovane uvrstitev, pa je veselje še večje,« je povedal vratar in nadaleval: »Vse kaže, da je Barcelona glavni favorit, vendar se ji želimo zoperstaviti z našo zagrabenostjo in odločnostjo.«

Pri Barceloni nasprotnika nikakor ne podcenjujejo, na veliki finale so se pripravljali zavzeto tako kot doslej. Trener Luis Enrique je dan pred tekmo izpostavil predvsem, da na igrišču ne bo samo Messi: »Messi je res izvrsten igralec, a na igrišču bo cela ekipa.« Ne strinja se z izjavami, da bomo danes gledali dva različna stila igre, saj obe ekipi počasi gradita akcije. Na spisku razpoložljivih igralcev Barcelone bo tudi Iniesta, ki je sicer nekaj dni počival zradi bolečin v mišicah.

ZANIMIVOST - Ameriško podjetje za tržne raziskave v športu Repucom je objavilo podatke, kakšna je tržna vrednost obeh ekip. Sodeč po študiji, ki jo je posredoval Repucom, bi Barcelona zlahka premagala Juventus. Tržna vredno katalonskega ponosa je 592 milijonov evrov, Juventus pa "le" 320 milijonov evrov. Barcelona je boljša tudi glede povprečnega obiska na tekmac. Njene tekme si je v letošnji sezoni ogledalo 76737 gledalcev, tekme Juventusa pa 38446.

Niti Špancev pa ne maram, saj so včasih preveč arogantni in ne znajo biti skromni.«

Anja Colja, absolventka, zaposlena, 26 let, iz Cervelj, bivša nogometnička: »Mislim, da bo zmagala Barcelona, bo tesno, a Španci bodo boljši z 2:1. Nogometa sicer, čeprav sem bivša nogometnička, ne spremjam redno, vendar od časa do časa rada spremjam take dogodke. Messi, Neymar in Suarez so fanji trio. V zadnjem obdobju sem simpatizerka Barcelone, a to čisto naključno.«

Igor Malalan, navijač Juventusa, bivši košarkar, 28 let, iz Općine: »Težko bo, vendar verjamem, da bo zmagal Juventus. Res je tudi, da je Barcelona najboljša ekipa na svetu in da je Juve že dosegla izjemni rezultat z uvrstitevijo v finale lige prvakov. Vendar mislim, da bo Juventus zmagal z 2:1 ali 1:0. Odločilna bo obramba, pa čeprav bo moralna braniti najboljši napad, vendar doslej nam je šlo res vse kot po olju, tako da pričakujemo še slavje v ligi prvakov. Odsotnost Chiellinija? Upam, da bo igral Barzagli, ne pa Ogbonna.«

Marko Bandi, simpatizer Milana, spremjevalec Brege, 38 let, iz Prebenega: »Nisem navijač Juventusa, sem simpatizer Milana. Kljub temu pa mislim, da bo zmagal Juventus. Najbrž jih bo Barcelona podcenjevala. Gotovo bi bili Španci superiori, ko bi igrali dve tekmi, a na edini tekmi lahko zmaga tudi Juventus. Italijanski nogometnički so lačni uspehov, pri Barceloni pa so igralci zmagali že vse. Obenem pa italijanski nogometnički vedno prednjačijo v obrambi. Napovedujem 2:1 za Juventus, oba gola pa bo morda dosegel Morata.« (vs)

Denis Cotič, Goran Kerpan, Jernej Kapun

Anja Colja, Igor Malalan, Marko Bandi

ša. Niti Špancev pa ne maram, saj so včasih preveč arogantni in ne znajo biti skromni.«

Anja Colja, absolventka, zaposlena, 26 let, iz Cervelj, bivša nogometnička: »Mislim, da bo zmagala Barcelona, bo tesno, a Španci bodo boljši z 2:1. Nogometa sicer, čeprav sem bivša nogometnička, ne spremjam redno, vendar od časa do časa rada spremjam take dogodke. Messi, Neymar in Suarez so fanji trio. V zadnjem obdobju sem simpatizerka Barcelone, a to čisto naključno.«

Igor Malalan, navijač Juventusa, bivši košarkar, 28 let, iz Općine: »Težko bo, vendar verjamem, da bo zmagal Juventus. Res je tudi, da je Barcelona najboljša ekipa na svetu in da je Juve že dosegla izjemni rezultat z uvrstitevijo v finale lige prvakov. Vendar mislim, da bo Juventus zmagal z 2:1 ali 1:0. Odločilna bo obramba, pa čeprav bo moralna braniti najboljši napad, vendar doslej nam je šlo res vse kot po olju, tako da pričakujemo še slavje v ligi prvakov. Odsotnost Chiellinija? Upam, da bo igral Barzagli, ne pa Ogbonna.«

Marko Bandi, simpatizer Milana, spremjevalec Brege, 38 let, iz Prebenega: »Nisem navijač Juventusa, sem simpatizer Milana. Kljub temu pa mislim, da bo zmagal Juventus. Najbrž jih bo Barcelona podcenjevala. Gotovo bi bili Španci superiori, ko bi igrali dve tekmi, a na edini tekmi lahko zmaga tudi Juventus. Italijanski nogometnički so lačni uspehov, pri Barceloni pa so igralci zmagali že vse. Obenem pa italijanski nogometnički vedno prednjačijo v obrambi. Napovedujem 2:1 za Juventus, oba gola pa bo morda dosegel Morata.« (vs)

Denis Cotič, Goran Kerpan, Jernej Kapun

Anja Colja, Igor Malalan, Marko Bandi

ša. Niti Špancev pa ne maram, saj so včasih preveč arogantni in ne znajo biti skromni.«

Anja Colja, absolventka, zaposlena, 26 let, iz Cervelj, bivša nogometnička: »Mislim, da bo zmagala Barcelona, bo tesno, a Španci bodo boljši z 2:1. Nogometa sicer, čeprav sem bivša nogometnička, ne spremjam redno, vendar od časa do časa rada spremjam take dogodke. Messi, Neymar in Suarez so fanji trio. V zadnjem obdobju sem simpatizerka Barcelone, a to čisto naključno.«

Igor Malalan, navijač Juventusa, bivši košarkar, 28 let, iz Općine: »Težko bo, vendar verjamem, da bo zmagal Juventus. Res je tudi, da je Barcelona najboljša ekipa na svetu in da je Juve že dosegla izjemni rezultat z uvrstitevijo v finale lige prvakov. Vendar mislim, da bo Juventus zmagal z 2:1 ali 1:0. Odločilna bo obramba, pa čeprav bo moralna braniti najboljši napad, vendar doslej nam je šlo res vse kot po olju, tako da pričakujemo še slavje v ligi prvakov. Odsotnost Chiellinija? Upam, da bo igral Barzagli, ne pa Ogbonna.«

Marko Bandi, simpatizer Milana, spremjevalec Brege, 38 let, iz Prebenega: »Nisem navijač Juventusa, sem simpatizer Milana. Kljub temu pa mislim, da bo zmagal Juventus. Najbrž jih bo Barcelona podcenjevala. Gotovo bi bili Španci superiori, ko bi igrali dve tekmi, a na edini tekmi lahko zmaga tudi Juventus. Italijanski nogometnički so lačni uspehov, pri Barceloni pa so igralci zmagali že vse. Obenem pa italijanski nogometnički vedno prednjačijo v obrambi. Napovedujem 2:1 za Juventus, oba gola pa bo morda dosegel Morata.« (vs)

GRADBENA DELA

V zadnjih letih, še zlasti po padcu meje in vstopu Slovenije v Evropsko Unijo, smo priča vedno večjemu pretoku gospodarskih izmenjav in vedno več podjetij se odloča za nastop na sosednjem trgu. Še posebno z zaostritvijo gospodarske krize se je ta trend dodatno povečal.

Železnina Terčon
VSE ZA BAZEN
NABREŽINA 124, tel. 040 200122
www.ferramentatercon.it

www.pvcnagode.si

pvcnagode Odkrijte višjo kvaliteto bivanja

PVC Nagode d.o.o.
Podjetje za izdelavo in montažo PVC in ALU stavnega pohištva
Postojna - Slovenija
Tržaška c. 87a
Tel.: 00386 5 700 05 50
Fax: 00386 5 720 35 56
info@pvcnagode.si

WINOTTI OKNA, VRATA, SENCILA, KOMARNIKI IN NOTRANJA VRATA

KÖMMERLING®

Če meje padejo, se zadeve iz dneva v dan ne spremenijo tako hitro. To velja za mentalitetljudi in tudi za zakonitosti trga. Sosednja tržišča so podvržena različnim zakonitostim in so odvisna od različnih ravnotežij in sistemov uprave. Slovenska gradbena podjetja, ki so se podala na italijanski trg, so povečini dobro pripravljena in organizirana. Vseeno pa to še ni dovolj, saj pride v praksi velikokrat do težav, še zlasti pri usklajevanju dokumentacije, zakonodaje in nenačadnje pri odnosu do gradbišča ter mentaliteti nadzornih organov.

Zakonodaja je v gradbenem sektorju zelo obsežna in v stalnem razvoju in velja za vsa podjetja, ki delujejo na italijanskem tržišču, bodisi domača, kot tista iz Slovenije in tujine. Vsa-kodnevno se sprejemajo novi zakoni, odloki, uredbe in okrožnice, katerim je potrebno slediti. Ta določila se večkrat med sabo prepletajo, tako da je dobro poznavanje zakonodaje, oz. vpogleda v celotno sliko bistvenega pomena.

Glede na zelo hude kazni morajo tudi naročniki del, naj bodo to fizične ali pravne osebe, biti zelo previdni pri izbiri izvajalcev, saj nekatere odgovornosti padejo na njihova ramena.

Slovenski profesionalci (geometri, inženirji in arhitekti) včlanjeni v SDGZ-Slovensko deželno gospodarsko združenje so s tehnično assistenco podjetja Servis v oporo in pomoč pri pripravi potrebnih dokumentacij za nemoteno izvedbo del na gradbiščih, včlanjena gradbena podjetja ter termo in elektroinstalaterji pa vam bodo poleg izvedbe, svetovali pri izbiri materialov, ki bodo ustrezali vašim pričakovanjem in potrebam. SDGZ preko tehnične službe podjetja Servis vam bo prav tako na voljo pri svetovanju in pripravi davčne prijave za koriščenje davčnih olajšav in odbitkov, ki so, za gradbene posege izvedene v letošnjem letu, v višini 50% investicije oz. 65% v primeru posegov za energetsko varčevanje.

POGOJI ZA ZAČETEK GRADNJE

Za različne tipe gradbenih posegov so predvideni različni postopki in greda od: Gradbenega dovoljenja ("Permesso di costruire") ali Alternativne prijave o začetku del ("Denuncia di inizio attività alternativa al permesso di costruire"), ali Potrjenega sporočila začetka del oz. aktivnosti ("Segnalazione certificata di inizio attività – SCIA") ali Sporočila dejavnosti proste gradnje ("Comunicazione attività in edilizia libera").

Za projektno dokumentacijo z gradbenimi dovoljenji je pristojen naročnik. Lete se predstavlja, ponavadi preko tehnika, na občinske oz. druge pristojne urade (dežela, zdravstvena ustanova, direkcija za delo), gradbišče pa mora biti ustrezno označeno s tablo, ograjo, straniščem in slaćilnicami ter jedilnico). Potrebno je biti pozorni tudi na lokacijo, kjer se objekt, ki ga nameravamo

postaviti ali prenoviti, nahaja, saj je možno, da je podvržen spomeniškemu varstvu ali pa podrobnostnemu načrtu posameznega prostorskoga plana. V tem primeru nas to omejuje v tipologijah posegov, ki jih lahko udejanimo, še posebno pri zunanjosti stavbe, in moramo, preden začнемo z deli, čakati na odobritev projektov s strani pristojnih organov.

IZVAJALCI DEL
Ponavadi gre za podjetja ali samostojne podjetnike, ki so vpisani v italijanski register podjetij ali, v primeru slovenskih podjetij, v poslovni register AJPES. Edini primer, ko je lahko izvajalec fizična oseba oz. privatnik, je ko dela opravljam v lastni režiji (lavori in economia) in naročnik sovpada z izvajalcem del. V primeru, da kot izvajalca del izbere podjetje iz Slovenije, mora slednje obvezno imeti, ali pridobiti, identifikacijsko številko za DDV, sicer ne more izdajati računov fizičnim osebam na italijanskem ozemlju.

GRADBIŠČNA TABLA

Je vedno obvezna in mora vsebovati opis dela, številko in datum gradbenega dovoljenja, ime lastnika in investitorja, ime projektanta-ov, ime nadzornika-ov, ime koordinatorja za varnost in zdravje na gradbišču, naziv izvajalca del, ime odgovornega za varnost na gradbišču, ime odgovornega na gradbišču, datum začetka del in, pri večjih delih (obvezno pri javnih delih), vrednost investicije in vrednost investicije za varnost.

Naročnik mora od izvajalca prejeti tudi varnosti načrt POS, ki je sestavljen na podlagi PSC, ki ga odobri koordinator za varnost, ali nadomestno izjavo, če izvajalec nima zaposlenega osebja. Vsi delavci na gradbišču morajo imeti prepoznavno izkaznico s fotografijo, na kateri mora biti naveden: ime in priimek ter datum rojstva, naziv delodajalca, datum sprejema v službo in v primeru podzakupa tudi avtorizacijo za podzakup.

Odpadke iz del gradnje in rušenja mora izvajalec sam, ali preko podizvajalca, odpeljati na avtorizirane deponije. V primeru strojnih instalacij (elektro in termoinstalacije) pa morajo izvajalci tudi poskrbeti za izdajo izjave o skladnosti. Instalaterji iz Slovenije morajo predhodno poskrbeti za pridobitev potrditve profesionalnih rezultov s strani italijanskega ministrstva.

Na gradbišču mora naročnik del poskrbeti, da bo pristona kopija gradbenega dovoljenja in vseh načrtov ter, v primeru zasedbe javnih površin, tudi tozadnevo dovoljenje in načrt za gradbene odre. Prisoten mora biti tudi načrt za varnost gradbišča (PSC) ter, za vsako podjetje-izvajalca, ki deluje v gradbišču, varnostni načrt (POS) ter izpisec iz registra podjetij in potrdilo o plačanem socialnem varstvu DURC. Navedeni seznam ni popoln, saj je vsako gradbišče "zgodba zase", tako da svetujemo, da se pred katerimkoli gradbenim posegom obrnete na usposobljenega tehnika ter s tem preverite vso potrebitno dokumentacijo in postopke, ki so vezane na gradbeni posseg, ki ga želite izvesti.

DAVČNI ODBITKI ZA PRENOVE STANOVANJ IN ENERGETSKO PREKVALIFIKACIJO TER NAKUPA POHIŠTVA IN BELE TEHNIKE

V zadnjih letih se je precej ljudi odločilo za popravila oziroma prenove stanovanj, ker so bile uvedene določene olajšave in davčni odbitki na davku osebne dohodke (IRPEF) za gradbena dela in tista za energetsko varčevanje. Tovrstni odbitki so veljavni tudi v letu 2015 in sicer do višine skupne 96.000€ investicije. V primeru gradbenih prenov lahko računamo na davčni odbitek IRPEF v višini 50% stroškov do konca leta 2015. Za leto 2016 je predvideno nižanje stopnje olajšave na 36% in nižanje celotne investicije na maksimalno 48.000€.

Kar zadeva energetsko varčevanje objektov pa je odbitek celo 65%. Spominjam, da v primeru tovrstnih posegov, je možno koristiti tudi olajšave pri nakupu pohištva za objekt, ki se ga prenavlja, in sicer v višini 10.000€.

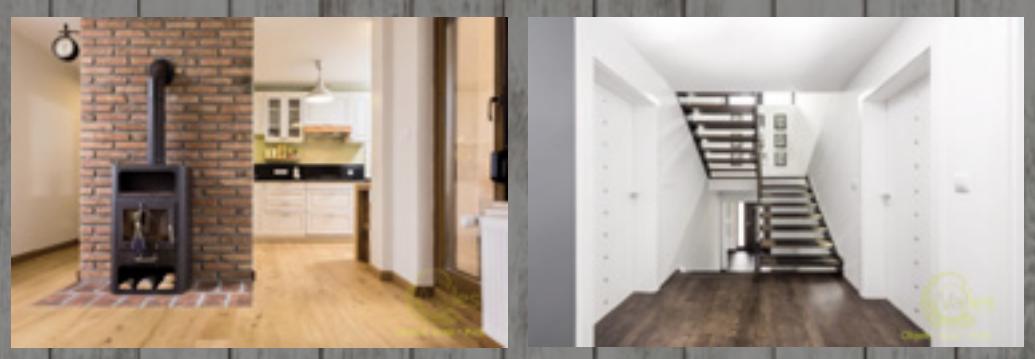
Za koriščenje olajšav pa se moramo pri plačilih naših izvajalcev oz. dobaviteljev, obvezno posluževati specifičnih bančnih nakazil za tovrstne posege, razen v primeru pohištva, ko lahko nakupu slednjega opravimo tudi z drugim sledljivim načinom plačila, npr. kreditno kartico.

Na vseh računih mora biti naveden ime in priimek naročnika (osebka, ki bo odbijal davek IRPEF v svoji davčni prijavi) ter njegova davčna številka (Codice Fiscale) in po možnosti tudi naslov nepremičnine, kjer se dela izvajajo.

Valles parketi Sežana!

- Lastna proizvodnja parketa
- Gotovi parket do - 40% ceneje na zalogi
- 30 let garancije na dvoslojni parket
- Parket vam tudi strokovno položimo

PRI NAS DOBITE ŠE:
PVC TALNE OBLOGE, OSB PLOŠČE,
VEZANE PLOŠČE, STOLE,
STOPNICE IN VRATA PO MERI...

www.valles.si

Partizanska cesta 63,
6210 Sežana
Urnik od pondeljka
do petka med 8 – 17h
Kontakti
00386 40451041 Alen
00386 51310385 Sašo
Več na:
www.valles.si
www.valles-parquet.it
www.stoli-mize.si

v sodelovanju s

Slovensko deželno
gospodarsko združenje
www.sdgz.it
Unione regionale
economica slovena
www.ures.it

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrip evangelija **20.55** Sprehodi, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik, vreme in šport **8.25** 17.45 Passaggio a Nord-Ovest **9.05** Dreams Road **9.55** Buongiorno benessere – Tutti i colori della salute **10.25** Linea Verde Orizzonti Estate **10.55** Maša **12.40** Road Italy **14.00** Easy Driver **14.30** Linea Blu **16.10** Nad.: Legami **17.15** A Sua immagine **18.50** Igra: Reazione a catena **20.35** Igra: Affari tuoi (v. F. Insinna) **21.30** Nad.: La ragazza americana

RAI2

6.30 Nautilus **7.00** Nan.: Come essere un gentleman **7.25** Nan.: Due uomini e mezzi

8.10 Serija: Lassie **9.00** Sulla Via di Damasco **9.25** Parlamento Punto Europa **10.00** Dream Hotel Thailandia **11.25** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 18.00, 20.30 Dnevnik **13.30** Sereno Variable Estate **14.00** Serija: Countdown **15.45** Serija: Squadra Speciale Colonia **16.30** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **17.15** Serija: Squadra Speciale Lipsia **18.05** Serija: Sea Patrol **18.50** Serija: Squadra Speciale Cobra **11.21.05** Film: Fino all'ultimo inganno (triler) **22.35** Nad.: Reckless **23.15** 0.10 Pit Lane **23.20** Avtomobilizem: Formula 1, VN Kanade, kvalifikacije

RAI3

7.00 Tablet – Italia in 4D **8.00** R.A.M. **9.00** Gledališče: L'abito nuovo **10.10** Sabato, domenica e lunedì... con Eduardo **11.55** Figu – Album di persone notevoli **12.00** 14.00, 18.55, 23.50 Dnevnik, vreme in šport **12.25** 14.45 Rubrike **14.55** Film: I fachissimi (kom., It., '81) **16.20** Report **17.45** Player **17.50** Serija: Mr. Selfridge **20.00** Blob **20.10** Che fuori tempo che fa **21.30** Ulisse – Il piacere della scoperta **0.10** Amore criminale

RAI4

14.35 Film: Age of the Dragons (fant.)

16.10 Xena **17.45** Novice **17.50** 21.15 Perception **19.25** Rai Player **19.30** Marvel's Agents of S.H.I.E.L.D. **20.15** Atlantis **22.45** Film: Copycat – Omicidi in serie (triler)

RAI5

14.05 Le Alpi viste dal cielo **15.05** Viaggio al centro del pianeta **16.10** Cinque buoni motivi **16.15** Gledališče: La bisbetica domata **18.35** Novice **18.45** Memo – L'agenda culturale **19.15** Dialoghi dal Salone dell'arte **19.40** I buongustai dell'arte **20.35**

RAI MOVIE

13.50 17.25 Rai Player **14.00** Film: Il bambino d'oro (pust.) **15.30** Film: ...Non ci posso credere (kom., Fr., '11) **17.20** Novice **17.35** Film: Operazione Desert Storm (kom.) **19.15** Film: Sono fotogenico (kom., It., '80, i. R. Pozzetto) **21.15** Film: Squadra antifurto (akc., It., '76, i. T. Milian) **23.00** Film: Hondo (western, '53)

RAI PREMIUM

12.45 Nad.: Commesse **14.25** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.30** Senza parole **17.15** CultFiction **17.35** Novice **17.40** Film: Le ragazze di piazza di Spagna (dram.) **19.25** Rai Player **19.35** Nad.: Lui & lei **21.20** Nad.: Mai per amore **23.10** Nad.: Donna detective

RETE4

7.45 Film: Viuuvemente mia (kom.) **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Ieri e oggi in Tv **16.00** Nad.: Monk **16.50** Nad.: Poirot **19.35** Serija: The Mentalist **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.30** Film: Don Camillo

23.40 Film: La regola del sospetto (spio., '03, i. A. Pacino, C. Farrell)

CANALE5

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme **7.55** Prometne informacije **9.10** Dok.: Diario di viaggio – Nepal e Tibet **10.30** Supercinema **11.00** Forum **13.40** Film: Dolce novembre (rom., '01, i. K. Reeves, C. Theron) **16.15** Film: Cartolina d'estate (kom., '07) **18.45** Nad.: Il segreto **20.20** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecenza **20.40** Champions League **22.50** Champions League – Speciale

ITALIA1

6.50 17.50 Risanke **9.55** Film: High School Musical 3: Senior Year (muzikal, '08, i. Z. Efron) **12.05** Cotto e mangiato **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Šport **13.55** Film: Lui, lei e Babydog (kom., '07) **15.45** Motociklizem: SP Superbike 2015 **16.55** Serija: The Flash **18.20** Serija: Chicago Fire **19.00** Studio Life – Un mondo migliore **19.25** Film: Striscia, una zebra alla riscossa (pust., '05) **21.25** Film: Una ragazza e il suo sogno (kom., '03, i. A. Bynes, C. Firth) **23.40** Film: Cenerentola per sempre (kom., '00)

IRIS

14.10 Film: Fratello, dove sei? (kom.) **16.30** Adesso cinema **16.55** Film: C'era una volta in Cina e in America (pust., '97) **19.00** Film: Occhio alla perestrojka (kom., It., '90) **21.00** Film: Perdiamoci di vista (kom., It., '94, r. in i. C. Verdome) **23.20** Film: Gallo cedrone (kom., It., '98, r. in i. C. Verdome)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00 Dnevnik **7.50** Vreme **10.00** Coffee Break **11.30** L'aria che tira **12.50** Magazine Sette **14.00** Kronika **14.35** 16.20 Serija: Jack Frost **18.10** Film: L'uomo di Laramie (western) **20.30** Otto e mezzo **21.10** Film: Come eravamo (dram.) **23.30** Film: Serpico (dram.)

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** 12.00, 19.00 Chef per un giorno **9.10** 17.40 I menù di Benedetta **11.00** Cuochi e fiamme **14.00** Nad.: Grey's Anatomy **18.55** Dnevnik **21.10** Nad.: Sex and the City **22.55** Serija: Providence

TELEQUATTRO

6.30 12.55 Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **8.30** Ring **12.40** Rotocalco Adnkronos **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Voci in piazza **18.00** Qui studio a voi studio **19.05** Qua la zampa **19.10** Tg Confartigianato **20.00** La parola del Signore **21.00** Qui studio a voi studio **23.30** Trieste in diretta

LAEFFE

12.25 Chef Sara sulle Alpi **14.10** 18.25 Posso dormire da voi? **16.10** Film: Piccole donne (dram.) **19.20** Bourdain: Cucine segrete **20.00** Il cuoco vagabondo **23.45** Film: This Is England! (dram.)

CIELO

11.00 Fratelli in affari **14.00** 15.15 MasterChef Canada **15.00** Novice **16.15** Quattro matrimoni in Italia **18.15** Cucine da incubo **20.15** House of Gag **21.10** Film: Kleinhoff Hotel (dram.)

DMAX

12.30 Turtleman **13.20** Wild Frank: Africa **14.10** Come andrà a finire? **15.05** 22.00 Superhuman: vero o falso? **15.55** Cattivissimi amici **16.50** Airport Security **18.35** Affare fatto! **19.30** Rimozione forzata **21.10** World's Top 5 **22.55** Quando meno te lo aspetti **23.45** Top Gear

SLOVENIJA1

6.05 Kultura **6.15** Odmevi **7.00** 18.40 Risanke in otroške serije **9.20** Kviz: Male si ve celice **10.05** Kratki film: Mali detektiv **10.20** Infodrom **10.30** Nad.: Presneto štirinajsto **11.05** Dok. film: Predstava za temno nebo **11.55** Tednik **13.00** 17.00, 18.55, 23.25 Porocila, šport in vreme **13.25** Na vrsti **13.45** O živalih in ljudeh **14.10** Nad.: Paradiž **15.05** Dok. odd.: V fokusu **15.45** Dok. odd.: Druga judovska zgodbja **17.20** Z vrta na mizo **17.35** Čez planke **18.30** 0.50 Ozare **19.25** Utrip **20.00** Ne se hecat **21.40** Film: Mabo (dram.) **23.50** Nad.: Boljši človek

SLOVENIJA2

7.55 Najboljše jutro **10.10** City Folk **10.35** Na lepše **11.20** Polnočni klub **12.40** Dok. odd.: Slovenci po svetu **13.20** Dosje **14.10** Koncert: 50 let Avsenikov glasbe, pon. **16.25** Film: Vse za nogomet (kom.) **17.55** Športni izviv **18.50** Avtomobilizem: Formula 1, VN Kanade, kvalifikacije **20.10** Film: Doma za vikend (dram.) **21.40** Aritični koncert **23.10** Točno popoldne

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV – Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.40** Bojen **15.40** Potopisi **16.10** Webolition **16.40** Iz arhiva po vaših željah **17.25** 23.20 Aksualno **18.00** O živalih in ljudeh **18.25** Village Folk **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja **19.45** Tednik **20.20** Film: Za prigrizek več (kom.) **22.15** Vrt sanj **23.00** Dok.: Sula losa de Buje

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **10.30** 12.30 Tv prodaja **10.45** 12.45 Papež v Sarajevu **11.35** Serija: Beverly Hills 90210 **13.00** Film: Gremo mi po svoje (kom., Slo., '10) **15.00** Film: Ljubezen v cvetju (rom.) **16.45** Film: Zločini srca (kom., '86, i. D. Keaton, J. Lange) **17.00** 18.55 Vreme in novice **20.00** Film: Drzni par (akc., '13) **22.15** Film: Stone (triler, '10)

KANAL A

7.00 Risanke **8.10** 18.35 Serija: Naša mala klinika **9.00** 15.20 Serija: Revolucija **10.00**

Sobota, 6. junija
Slovenija 2, ob 20.05

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude

DZP doo z enim družbenikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: [trst@prim](mailto:trst@primorski.eu)

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.50
Dolžina dneva 15.34

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 23.47 in zatone ob 10.20

NA DANŠNJI DAN 1988 - Približno 24 ur trajajoče nenavadno obilno deževje na Štajerskem in Koroškem je zjutraj ponehalo. V Logarski Dolini je padlo 119 mm, v Mozirju 103 mm, v Mariboru in Gornjem Gradu 86 mm ter v Ravneh na Koroškem 85 mm dežja.

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.21 najvišje -50 cm, ob 13.08 najvišje 29 cm, ob 18.49 najvišje -6 cm.
Jutri: ob 0.00 najvišje 27 cm, ob 7.00 najvišje -43 cm, ob 14.06 najvišje 28 cm, ob 19.58 najvišje -4 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgiban, temperatura morja 21,3 stopinje C.

TEMPERATURE °C V GORAH
500 m 24 2000 m 14
1000 m 21 2500 m 11
1500 m 17 2864 m 5
UV indeks sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah doseže vrednost do 8 in v gorah 9.

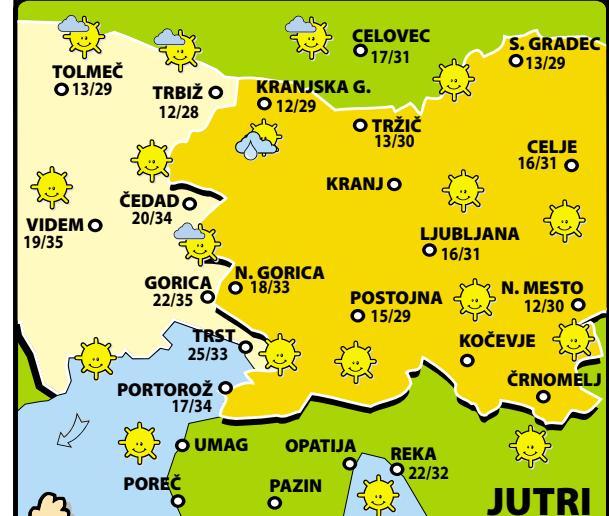
Po nižinah in ob morju bo prevladalo jasno vreme; ob morju bo zjutraj pihal burin, če dan pa od morja rahel veter. V gorah bo pretežno jasno, popoldan pa se bo krajenvo pooblačilo z možnostjo posameznih plih in nevih.

Danes bo večinoma jasno.

Najnižje jutranje temperature bodo od 12 do 19, najvišje dneve od 27 do 32, v Vipavski dolini do 34 stopinj C.

Ob morju in po nižinah bo jasno. Vroče bo. Ob morju bo pihal burin. V gorah bo prevladalo lepo vreme, tekmo dneva pa se bo nekoliko pooblačilo in bo možen rahel dež.

Jutri bo sončno s poletnimi temperaturami.

Klimtov portret Gertrud Löw za 18 milijonov?

LONDON - Portret mlade Judinje Gertrud Löw, ki ga je ustvaril avstrijski umetnik Gustav Klimt, bi na dražbi konec meseca lahko dosegel do 18 milijonov funtov. Klimt je 19-letno mladenko naslikal leta 1902, sliko pa bodo prodajali po tem, ko so jo vrnili zakonitim dedičem. Portretiranka je leta 1939 iz strahu pred nacisti zbežala z Dunaja v ZDA brez omenjenega portreta. Kasneje ga je pridobil filmski ustvarjalec Gustav Ucicky, domnevno prvi Klimtov nezakonski sin, ki je zbral več slikarjevih del in jih po svoji smrti leta 1961 zapustil vdovi. Ursula Ucicky je leta 2013 ustanovila Fundacijo Gustava Klimta, ki se je lani z družino Gertrud Löw dogovorila o lastništvu in prodaji portreta. Slika bo avkcjska hiša Sotheby's v Londonu prodajala 24. junija na dražbi impresionistične in moderne umetnosti.

Nova znamka ameriške pošte s podobo Elvisa Presleyja

NEW YORK - Ameriška pošta bo v seriji ikone glasbe izdala novo znamko s podobo kralja rock'n'rolla Elvisa Presleyja. To bodo storili dve desetletji potem, ko je znamka z njegovim portretom povzročila pravo senzacijo. V seriji ikone glasbe, ki jo tiskajo od leta 2013, so med drugim izdali znamke s podobami Rayja Charlesa, Jimija Hendrixja in Janis Joplin. Direktorica ameriške pošte Megan Brennan je dejala, da je bil Presley logična izbiha za novo znamko iz serije, saj še dandanes navduhuje milijone ljudi po svetu s svojo zgodbo o uspehu, kako se je iz skromnega fanta prelevil v kralja rock'n'rolla.

WASHINGTON - Edward Snowden dve leti po razkritju afere NSA

Velike spremembe v globalnem zavedanju o nevarnostih nadzora

WASHINGTON - Ob drugi obletnici, odkar je razkril razščnosti programov množičnega nadzora v ZDA v imenu nacionalne varnosti, je žvižgač Edward Snowden včeraj v prispevku pozdravil spremembe v globalnem zavedanju o nevarnostih nadzora. Amnesty International in Privacy International pa sta pozvala vlade k reformi nadzora nad zbiranjem obveščevalnih podatkov.

Edward Snowden ANSA

narodi so množičen nadzor označili za nedvomno kršitev človekovih pravic,« je dodal.

Bivši sodelavec ameriške agencije za nacionalno varnost (NSA), 31-letni Snowden, ki ga po objavi podatkov ZDA iščejo zaradi vohunjenja, živi že nekaj časa v Rusiji. V včerajnjem prispevku je še priznal, da se je pred dvema letoma, ko je začel razkrivati razščnosti programov nadzora v ZDA, bal, da javnosti ne bo mar. A je na srečo ugotovil, da se je zelo motil, po dveh letih pa so spremembe globoke. Kljub temu pa pravica do zasebnosti ostaja ogrožena, je poudaril. Tako so obveščevalci v Avstraliji, Kanadi in Franciji izkoristili nedavne tragedije, da bi dobili nova večja pooblastila, kljub dokazom, da tovrstni programi ne bi preprečili napadov, je izpostavil.

Pri tem je izpostavil nedavno končanje množičnega nadzora zasebnih telefonskih pogоворov v ZDA, ki je do torka veljal po patriotskem zakonu. To je označil za zgodovinsko zmago pravic vsakega državljanega, a tudi kot zadnji proizvod sprememb globalnega zavedanja. »Od leta 2013 so institucije v Evropi podobne zakone in operacije opredelile kot nezakonične in uvedle nove omejitve. Združeni

vlate k reformi nadzora nad zbiranjem obveščevalnih podatkov. Pri tem sta izpostavili, da je treba nadzor komunikacij vpeti v okvir mednarodnega prava človekovih pravic. To pomeni, da mora biti nadzor ciljno usmerjen, utemeljen na zadostnih dokazih, dovoliti pa ga mora neodvisna oblast, na primer sodnik. Nadzor mora biti pod nadzorom transparentnih in neodvisnih parlamentarnih in sodnih postopkov ter se izvajati na podlagi javno dostopnih in zadostno podrobnih pravil in politik.

Organizaciji sta tudi pozvali močna spletna in telekomunikacijska podjetja, naj naredijo več za zaščito spletih in telefonskih komunikacij milijard ljudi pred vsiljivimi nadzornimi in kriminalnimi napadi. Podjetja bi moralia investirati v novo in boljše šifriranje ter druge tehnologije s področja zasebnosti, da bi zaščitili in anonimizirali podatke. Obvestiti bi tudi moralni uporabnike, kdaj jih zakon zavezuje k temu, da morajo svoje podatke predati vladam, so še sporočili iz Amnesty International Slovenije.

»Zahvaljujoč razkritjem Edwarda Snowdena se milijoni običajnih ljudi zdaj zavedajo, da niti njihove najbolj intimne skrivnosti niso varne pred vladnim vohljanjem. Nacionalna in mednarodna telesa strokovnjakov ne bi mogla biti bolj jasna: množično nadzorovanje komunikacij brez razlikovanja je kršitev človekovih pravic. Igra se je končala in čas je, da vlade reformirajo svoje nediskriminatore programme množičnega nadzorovanja,« je ob tem dejala Carly Nyst, direktorica za pravo pri Privacy International. (STA)

MARIBOR - Na glavnem trgu

Vsak petek že 15 let kmečka ekološka tržnica

MARIBOR - Na Glavnem trgu v Mariboru vsak petek dopoldne že 15 let postavijo kmečko ekološko tržnico. Sveže sadje in zelenjava takoj pojedeta, saj ponudba ne dosega povpraševanja. Zato si v Združenju za ekološko kmetovanje severovzhodne Slovenije želijo, da bi se jim pridružilo še več kmetov oz. da bi država nudila boljše pogoje za ekološko kmetovanje. Ideja o ekološki tržnici v Mariboru po vzoru drugih evropskih mest se je v Združenju za ekološko kmetovanje severovzhodne Slovenije rodila pred 18 leti. Do njene uresničitve je prišlo leta 2000, ko je Maribor pridobil častni naziv Alpsko mesto leta in je bila ideja vključena v ta projekt, je na včerajnjem srečanju z novinarji povedala dolgoletna strokovna tajnica združenja Nevenka Poštrak.

Prvo mobilno priklico, na katerih prodajajo pridelke in izdelke, so jim izdelali v Avstriji, ostale pa po vzorcu avstrijske v okolici Maribora. Že od vsega začetka vztrajajo na Glavnem trgu, čeprav so imeli številne težave z dovoljenji zaradi varstva kulturne dediščine ter oviranega dostopa z vozili. Po besedah Poštrakove se jim zdi nujno, da so zaradi boljšega ločevanja in prepoznavanja ekoloških pridelkov in živil od pridelanih na konvencionalen ali integrirani način ločeni od ostalih mariborskih tržnic.

Trenutno je na tržnici osem stojnic s pridelki in izdelki 12 kmetij. Po besedah predsednika združenja Borisa Uranjka je povpraševanja, predvsem po svežem sadju in zelenjavu, več kot ponudbe, čeprav se čuti upad kupcev zaradi propadov ali zaprtja podjetij v središču mesta. »Težava je, da je med namn veliko starejših pridelovalcev, ki prodajajo na tržnici vse od njenerga začetka. Počasi se upokojujejo, ni pa mlajših ljudi,« je za STA povedal Uranjek. Vsako sredo prodajo svoje izdelke tudi v nakupovalnem središču Europark, veliko kmetov pa se je preusmerilo v prodajo eko zabočkov.

Javnost tega ne razume, zato želijo z različnimi dogodki, kot je na primer današnje praznovanje 15. obletnice tržnice, ljudem dopovedati, da so ekološka živila s slovenskimi kmetij bolj zdrava in hranljiva. Ker niso izpostavljena dolgim transportnim potem, obdržijo svežino, več vitaminov in mineralov. Pridelana so brez uporabe topnih mineralnih gnojil, pesticidov, gensko spremenjenih organizmov in različnih regulatorjev rasti. Prav tako je prepovedano obsevanje ekoloških živil.

